

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

ESTONIAN INSTITUTE
OF ECONOMIC RESEARCH

Rävala 6, 19080 Tallinn, tel. (0) 681 4650, faks (0) 667 8399, e-post eki@ki.ee

EESTI TOIDUKAUPADE POSITSIOON SISETURUL

(kodumaiste ja importtoidukaupade osakaal
Eesti kaupluste käibes ja sortimendis ning hinnad)

Tallinn
November 2004

Töö on teostatud Eesti Põllumajandusministeeriumi tellimusel

Koostaja: V. Vähi
tel. (0) 681 4681
e-post vilja@ki.ee

EKI Marje Josing
19080 Tallinn Rävala 6
Tel. (0) 646 6439
Faks (0) 667 8399
E-post eki@ki.ee
<http://www.ki.ee>

Copyright © Eesti Konjunkturiinstituut

Sisukord

Sissejuhatus	5
Eesti toidukaupade positsioon siseturul	7
Piimatooted	27
Lihatooted.....	49
Teraviljatooted	61
Joogid	75
Muud toidukaubad	91

SISSEJUHATUS

Uurimust teostatakse Põllumajandusministeeriumi tellimusel alates 1994.a. kaks korda aastas. Antud korduvuurimus annab ülevaate muutustest üheteistkümne aasta jooksul, põhjalikumalt on analüüsitud turul toimunud muutusi viimase poole aasta jooksul. Kaupade sortimendi ning kodumaiste ja importtoiduainete käibes osakaalu arvutuste aluseks on võetud vaadeldud kaubagrupi kogu kaupluses müügilolev sortiment, hinna määramisel võetakse aluseks igast kaubagrupist indikaatorkaubad, mille nimekiri on allpool avaldatud.

Töö sisaldab järgnevat informatsiooni:

1. kauplustes pakutavate kaupade *sortimendi laius* ja kodumaiste ning importkaupade osakaal kaupluste *sortimendis*
2. kodumaiste ja importkaupade *hinnatase*, kusjuures hind on määratud vaid igast kaubagrupist võimalikult analoogsete toidukaupade hinna järgi (allpool esitatud nimekiri);
3. kodumaiste ja importkaupade *osatähtsus kaupluste käibes*

Töö läbiviimiseks kasutas Eesti Konjunkturiinstituut järgmist metoodikat:

1. Eesti 13 suuremas linnas valiti välja suurema käibega toidukauplused. Linnadeks, kus vaatlusi ja küsitlusi teostati, olid: Tallinn, Tartu, Võru, Valga, Viljandi, Pärnu, Haapsalu, Kuressaare, Rapla, Rakvere, Kohtla-Järve, Narva, Paide. Tallinnas võeti vaatluse alla 6 kauplust, teistes linnades igas 2 kauplust. Täiendavalt võeti vaatluse alla 15 kauplust maarajoonides.

2. Vaatlused ja küsitlused toimusid ajavahemikus

1. november – 5. november 2004.a.

3. Vaatluse alla võeti järgmised toidukaubad:

piim, juust, sulatatud juust, jogurt, või, kohupiim, jäätis, margariin, toiduõli, veiseliha, sealiha, linnuliha, lihakonservid, keeduvorstid, suitsuvorstid, suitsuliha, leib, nisujahu, küpsised, makaronitooted, õlu, viin, mahl, kaerahelbed, konservkurk, värske kurk ja värske tomat.

4. Igas kaupluses viis EKI korrespondent läbi kaupluses müügiks pakutavate kaupade sortimendi vaatluse, mille käigus registreeriti pakutavate kaubanimetuste arv, kaupade tootjamaad. Tootjamaa on määratud kindlaks pakendil oleva joonkoodi järgi. A. Le Coq purgiõlu toodetakse Soomes, kuid on käsitletud Eesti tootena. Küpsised “Maiasmokk” on käsitletud vastavalt imporditud riigile.
5. Igas kaupluses viidi läbi ka kaupluse spetsialistide küsitlus, kus kaupluse müüjad või juhataja andsid andmeid kodumaiste ja importkaupade osakaalu kohta müügikäibes.
6. Igas kaupluses registreeriti toidukaupade hinnad alljärgneva nomenklatuuri järgi:

1. **Piim** – 2,5% kile ja pure; 3,5% kile ja pure 1- liitrised pakid
2. **Juust** – poolkõvad Edam, Gouda, Tilsiter tüüpi juustud, mitte viilutatud väikepakendid, mitte delikatess ja hallitusjuustud
3. **Sulatatud juust** – karpidesse pakendatud määride-, võide- ja toorjuustud
4. **Jogurt** – piima ja koorejogurtid väikepakendites <0,5l
5. **Või** – kõik müügilolevad võid
6. **Kohupiim** – 250g pakid ning 400-500g torud
7. **Jäätis** – 0,8 ja 1 liitrised pakendid lihtsat plombiirjääst
8. **Margariin** – margariinid karpidesse pakendatud
9. **Toiduõli** – 1 l rapsiõlid + 1 l (sega) toiduõlid
10. **Veiseliha** – kõik v.a. sisefilee
11. **Sealiha** – kõik v.a. sisefilee
12. **Linnuliha** – ainult broileri kintsud
13. **Lihakonservid** – kõik v.a. pasteetid
14. **Keeduvorstid, viinerid** – kõik v.a. viilutatud väikepakendid
15. **Suitsuvorstid** – kõik täissuitsu,- poolsuitsu,- toorsuitsuvorstid v.a. viilutatud väikepakendid
16. **Suitsuliha** – kõik v.a. viilutatud väikepakendid
17. **Leib** – kõik
18. **Nisujahu** – kõrgema sordi nisujahu
19. **Küpsised** – kõvad ilma täidiseta ja katteta pakiküpsised (kroket)
20. **Makaronitooted** – sarvekese tüüpi makaronid
21. **Õlu** – 0,33 l ja 0,5 l plekkpurgid
22. **Viin** – 0,7 - 0,75 l pudelid
23. **Mahl** – 1 liitrine purepakis õunamahl
24. **Kaerahelbed** – tavalised, röstitud ja kiirkaerahelbed
25. **Konservkurk** – terved marineeritud, konserveeritud ja hapukurgid klaaspurgis
26. **Kurk** – värske kurk
27. **Tomat** – värske punane ja kollane tomat v.a. kirsstomat

Eesti toidukaupade positsioon siseturul

2004. aasta novembris läbiviidud uurimistöö “**Eesti toidukaupade positsioon siseturul**” näitab konkurentsi teravnemisest Eesti toidukaupade turul. Enamikes tootegruppides on kodumaiste¹ toidukaupade positsioon küll endiselt tugev nii sortimendi kui käibe osas, kuid mitmetes tootegruppides on märgata importkaupade varasemast jõulisemat turuletungi. Kodumaiste toidukaupade turupositsiooni on lisaks importtoodete sortimendi laienemisele veidi halvendanud ka kodumaiste toodete suurem hinnatõus.

Kodumaise toidukauba osatähtsus kaupluste **rahalisel käibes** suurenes 2004. aasta novembris võrreldes maikuuga vaid 4-s tootegrupis (sealiha, õlu, kaerahelbed ja värske tomat), vähenes 19-s ja jäi samaks 4-s (tabel 1.5). Enim suurenes impordi osakaal käibes naturaaluustu puhul, kus kodumaise juustu osatähtsus käibes langes poole aastaga 88%-lt 79%-ni. 4%-punkti võrra vähenes ka kodumaise jäätise osakaal käibes. Peale EL-ga liitumist on suurenenud mitmete Eesti toiduainetetööstusettevõtete, eriti piimatööstusettevõtete, motivatsioon ja ka võimalused müüa oma tooteid teistesse EL riikidesse. See on vähendanud kodumaiste toodete konkurentsi ja hinnasurvet Eesti turul ning andnud importtoodetele paremaid võimalusi turule sisenemiseks. Lisaks on mitmed juba mõnda aega Eesti turul püsinud, kuid seni vaid turgudel ja väikestes kauplustes müügil olnud importtoidukaubad jõudnud müügile ka super- ja hüpermarketitesse (nt Leedu juust). Leedu toidukaupade sortimendi suurenemisele kauplustes on kindlasti kaasa aidanud ka VP Marketi kaupluseketi laienemine Eestis sel aastal. Ka teised kauplused soovivad nüüd oma klientide hoidmiseks paremat valikut Leedu kaupu pakkuda. VP Marketi kauplusi antud uuringu kaupluste valimis veel ei olnud.

¹ Antud uurimistöö raames käsitletakse kodumaise kaubana Eestis asuva töötaja poolt toodetud kaupa ja tehnilistel põhjustel (info puudumise tõttu kaubal) ei ole arvesse võetud kaubas sisalduva tooraine päritolumaad. Kauba päritolumaad määratlemisel kasutas EKI kas kauba pakendil olevat joonkoodi või saatelehtede põhjal müüjate poolt antud infot (pakendamata kaupade – näiteks liha puhul).

Kodumaiste toidukaupade osakaal sortimendis suurenes poole aastaga Eestis keskmiselt 10-s, vähenes 13-s ja jäi samaks 4-s tootegrupis (tabel 1.1). Suuremad muutused toimusid jällegi juustu osas, kus kodumaise juustu valik jäi maikuu tasemele, kuid importjuustu sortiment suurenes 7 uue toote võrra keskmiselt kaupluse kohta. Seega oli kodumaise ja importjuustu valik kauplustes juba enam-vähem võrdne, müügil oli vaid 4 nimetust kodumaist juustu kaupluse kohta enam kui importjuustustid.

Tallinna kauplustes suurenes sortiment 21-s kodumaise toidukauba tootegrupis, sh suitsuliha sortiment 28 ja naturaaluustu valik 22 kodumaise toote võrra keskmiselt kaupluse kohta. Tallinna kaupluste sortimendi kasvu üheks põhjuseks on Eesti suurima hüpermarketi Ülemiste Rimi valimisse lülitamine Marja kaupluse asemel. Iga uue suure kaupluse avamine suurendab ka antud piirkonna keskmist toidukauba sortimenti. Ülemiste Rimi sortiment oli suurim pea kõigis vaadeldud tootegrupides. Teistes linnades toimus suurem uuringus osalevate kaupluste valimite uuendamine eelmise maivaatluse ajal, mil kodumaise toidukauba sortiment suurenes 25-s tootegrupis, seekord suurenes see vaid 4-s. Sageli on kauplustes just avamisjärgsel aastal suurem sortimendiline valik, hiljem tehakse valik erinevate tootjate ja kaubamärkide vahel ning loobutakse mitmetest analoogtooteid tootvate ettevõtete kaupadest (piim, jogurt, jäätis, keeduvorst-viinerid, suitsuliha, leib, õlu ja viin). Seda võis näha võrreldes praegusi uuringu tulemusi teiste linnade kauplustes maikuu tulemustega.

Importtoidukauba sortiment suurenes Eestis keskmiselt 11-s tootegrupis, vähenes 6-s ja jäi samaks 10-s tootegrupis. Suurem importkauba sortimendi laienemine oli juustu (+7), jäätise (+6), õlle (+6), mahla (+5) ja viina (+3) osas. Piirkonniti oli suurim importkauba valik Tallinnas, kus oli müügil 135 juustu, 40 jäätist, 16 suitsuvorsti, 61 makarone, 73 õlut, 55 mahla ja 48 nimetust viina keskmiselt kaupluse kohta. Eestis tervikuna oli novembris 7 tootegruppi, kus importkauba valik keskmiselt kaupluses ületas kodumaist (sulatatud juust, margariin, toiduõli, küpsised, makaronid, mahl ja värske tomat), Tallinnas lisaks veel ka naturaaluust ja õlu. Eesti piima-, liha- ja leivatööstusettevõtete hinnangul on tootesortimendi laius enamike toodete osas piisav, väikeste tootmismahitudega sortimendi edasine laiendamine tõstaks toote omahinda. Euroopa ühisturu konkurentsisis saab toote omahind üha määravamaks. Importkauba maaletoojad otsivad Eesti turul iga tühimikku, et tuua teistest riikidest tooteid Eesti turule. Peale EL-ga liitumist on alanud aktiivsem

importtoidukaupade testimine Eesti turul, kuid edu saavutavad vaid need tooted, mille kohalik tarbija omaks võtab. Peale EL-ga liitumist on toidukaupade impordiriikide spekter laienenud ja mitmekesisistunud, oluliselt on aktiviseerunud just uued liikmesriigid, aga ka Venemaa ja Ukraina.

Viimase kuue kuuga on **hinnad** Eesti kauplustes tõusnud 22-s ja langenud 4-s kodumaise toidukauba tootegrupis, importkaupadest on hinnad tõusnud 11-s ja langenud 10-s tootegrupis. Kodumaistest toodetest on enim kallinenud või (12%), margariin (8,8%) ning linnuliha (6,5%). Mitmete eesti toidutoodete positsioon siseturul on viimase poole aastaga veidi nõrgenenud seetõttu, et hinnakonkurentsisis jäädakse impordile alla. Selle põhjuseks on Eesti toiduainetööstusettevõtete suurem motivatsioon müüa oma tooteid välisurgudel ning samas on paljudes tootegruppides (juust, jäätis, või, margariin, makaronid, lihakonservid, küpsised, õlu, konservkurk) suurenenud Poolast, Lätist, Leedust ja Ukrainast imporditud odavamate toodete osakaal. Palju aastaid on Eesti toiduainetetööstusele edu toonud sortimendi laiendamisele suunatud tootearendus. Kuid vähene spetsialiseeritus on viinud toote omahinna tasemeni, mis võib Euroopa ühisturu tingimustes raskendada konkurentsisis püsimist. Hinnatundlikum tarbija Eestis eelistab endiselt odavamaid toidukaupu, kuid selliste tarbijate osakaal vähehaaval väheneb.

2003. aasta lõpus EKI poolt läbiviidud tarbijaküsitlus² näitas, et endiselt eelistab 87% eestimaalastest kodumaist toidukaupa, kuid elatustaseme tõusuga on suurenenud tähelepanu pööramine ka toote kvaliteedile. Kodumaise juustu, toiduõli, makaronide ja viina osatähtsus käibes on mõnevõrra vähenenud ning selle üheks põhjuseks on just see, et nõudlikum ostja eelistas kvaliteetsemat importtoodet.

Eesti toidukaupade turupositsiooni hoidmiseks tuleks tootjatel enam tähelepanu pöörata toodete omahinna optimeerimisele, toodete kvaliteedile ja nende eripärale. Viimane pole mitte vähetähtis, sest uute tehnoloogiate kasutuselevõtmine on muutnud Eesti toidutooted üha sarnasemaks rahvusvahelisi kaubamärke kandvate toodetega ning liigse sarnasuse puhul teeb tarbija kergemalt ostuotsuseid vaid hinna järgi. Kui vaadata, millistest riikidest pärit toidutooted on Eestis praegu konkurentsivõimelised, siis võib järeldada, et toidukaupade naturaalsus on Eestis endiselt kõrges hinnas.

² Uurimistöö "Elanike toitumisharjumused ja toidukaupade ostueelistused sõltuvalt kaupade päritolust". Eesti Konjunktuuriinstituut. Tallinn 2004.

Toidukaupade sortimendi laius
(nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Piimatooted s.h.																				
piim	1.4	5.0	6.1	6.5	7.0	7.2	7.2	6.8	8.7	8.5	0.1	–	–	–	–	–	–	–	–	–
naturaaljuust	6.1	7.7	11.3	12.6	11.5	14.8	20.8	20.0	30.8	30.9	1.3	5.4	10.9	12.0	10.0	10.4	12.2	17.1	19.7	27.1
sulatatud juust	2.5	3.1	4.7	8.4	7.3	8.5	9.8	8.0	10.6	11.4	9.2	19.7	19.6	10.1	15.1	22.4	22.8	19.5	23.1	23.1
jogurt	2.3	15.3	20.6	33.1	33.5	41.3	49.1	48.3	64.1	64.3	13.4	19.4	24.5	22.7	17.5	19.0	15.7	12.3	13.4	13.3
või	1.5	1.0	1.3	1.3	1.3	1.2	1.5	1.9	2.5	2.5	–	0.4	0.2	0.2	0.2	0.2	0.5	0.2	0.2	0.4
kohupiim	3.1	8.1	11.5	16.8	17.1	19.7	27.2	28.4	34.2	36.6	–	1.3	2.3	2.2	1.5	1.9	4.0	4.1	3.1	4.0
jäätis	2.5	15.9	28.9	51.4	49.4	62.4	64.4	61.2	75.2	81.1	18.3	21.4	22.3	19.3	13.0	16.8	16.1	15.2	15.4	21.5
Taimsed ja loomsed rasvad s.h.																				
margariin	0.4	1.3	1.2	1.7	2.0	2.8	3.6	4.1	4.7	4.4	9.0	11.8	13.0	14.2	12.8	17.4	15.7	13.7	16.2	16.2
toiduõli	0.1	0.1	0.1	0.3	1.6	2.2	2.5	2.8	3.2	2.8	5.7	7.4	9.1	10.7	8.5	10.2	9.6	12.2	15.8	17.1
Lihatooted s.h.																				
veiseliha	–	1.8	2.7	4.3	2.0	1.6	1.5	1.8	2.1	2.0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
sealiha	–	2.9	4.6	5.4	4.4	4.9	5.0	5.4	7.5	7.1	–	–	0.4	0.3	0.3	0.2	0.3	0.2	–	–
linnuliha	–	1.7	3.6	4.1	3.8	5.3	5.5	5.7	8.0	8.2	–	1.8	2.2	1.7	2.1	1.8	2.1	2.2	2.2	1.7
lihakonservid	5.5	7.9	10.1	10.8	7.5	5.1	8.8	7.5	8.9	8.5	3.5	2.2	2.5	2.2	3.0	2.6	2.4	2.8	3.0	3.4

Tabel 1.1 järg

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
keeduvorst. viinerid	9.6	15.0	22.3	29.5	30.0	34.8	37.1	37.2	48.2	47.7	1.7	0.2	0.9	0.8	0.2	0.4	0.3	0.1	0.2	0.1
suitsuvorst	5.0	11.8	16.6	18.8	20.3	21.6	26.7	28.5	37.3	37.3	1.7	1.0	1.8	1.4	0.6	0.9	0.6	0.4	1.1	2.5
suitsuliha	5.4	11.8	16.7	18.4	18.8	20.7	27.2	28.5	36.5	37.2	0.9	–	0.5	0.1	0.1	0.7	0.1	0.3	0.5	0.8
Leib	4.7	11.4	16.3	24.8	24.5	29.8	29.5	27.9	35.0	36.3	–	–	–	–	–	0.1	–	–	–	–
Nisujahu k/s	1.2	3.6	4.0	4.2	3.8	4.1	4.2	5.1	5.1	5.0	0.7	2.0	3.0	2.8	2.6	2.4	2.4	1.2	1.0	1.0
Küpsised	6.1	9.2	11.0	15.9	15.9	16.4	18.2	17.8	22.3	21.4	18.7	43.1	53.6	59.2	52.0	53.9	59.0	47.9	60.8	55.2
Makaronid	4.2	1.2	–	–	–	1.8	3.3	3.7	4.2	3.5	13.6	23.3	32.7	35.8	34.3	32.4	33.0	30.8	38.3	35.6
Õlu	7.6	16.5	19.6	23.4	23.0	27.7	26.9	26.5	35.6	35.6	8.2	6.9	11.5	9.9	9.5	11.3	11.3	12.2	18.2	23.8
Viin	7.2	30.8	34.4	44.8	42.0	45.5	42.1	40.9	43.2	42.9	4.6	10.9	12.4	14.3	9.1	14.7	11.8	8.7	14.1	16.6
Mahl	3.8	10.5	11.9	13.6	10.5	11.4	15.5	14.6	14.6	13.8	11.5	27.3	36.7	37.1	32.5	26.1	24.4	21.4	22.9	27.8
Kaerahelbed						3.4	3.3	3.4	3.3	3.5					1.0	1.3	1.0	1.0	1.0	1.0
Konservkurk						5.8	6.3	7.0	7.8	7.6					6.7	5.2	5.8	6.2	6.2	6.0
Kurk						0.7	1.0	0.9	1.0	1.0					0.5	0.3	0.2	0.5	0.5	0.1
Tomat						0.2	0.4	0.7	–	0.3					1.3	1.0	0.9	1.6	1.6	1.7

Toidukaupade sortimendi laius 2004. a novembris
(nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Piimatooted								
piim	8.5	-	13.8	-	9.1	-	5.5	-
naturaaljuust	30.9	27.1	94.7	135.5	28.7	15.8	9.1	1.9
sulatatud juust	11.4	23.1	17.5	52.2	11.6	25.4	8.5	7.8
jogurt	64.3	13.3	95.8	39.7	68.5	11.4	44.9	5.7
või	2.5	0.4	3.3	2.0	2.7	0.3	1.8	-
kohupiim	36.6	4.0	62.3	13.0	39.2	2.7	22.3	2.4
jäätis	81.1	21.5	134.3	39.8	80.5	18.1	60.7	19.5
Taimsed ja loomsed rasvad								
margariin	4.4	16.2	7.0	20.8	4.5	17.6	3.2	11.9
toiduõli	2.8	17.1	4.0	53.3	2.7	15.1	2.4	5.9
Lihatooted								
veiseliha	2.0	-	6.5	-	1.9	-	0.5	-
sealiha	7.1	-	15.7	-	7.7	-	2.7	-
linnuliha	8.2	1.7	29.2	1.0	7.3	1.9	1.5	1.5
lihakonservid	8.5	3.4	9.7	2.3	9.3	4.0	6.8	2.7
keeduvorst. viinerid	47.7	0.1	100.5	0.8	44.9	-	31.0	-
suitsuvorst	37.3	2.5	77.8	16.2	36.7	0.6	22.1	-
suitsuliha	37.2	0.8	121.8	5.8	33.0	-	9.9	-
Leib	36.3	-	64.0	-	36.2	-	25.3	-
Nisujahu	5.0	1.0	5.7	1.2	5.4	1.1	4.1	0.7
Küpsised	21.4	55.2	58.3	91.7	18.2	55.5	11.9	40.2
Makaronid	3.5	35.6	2.0	61.2	4.0	35.4	3.3	25.6
Õlu	35.6	23.8	41.5	73.2	34.7	19.6	34.8	10.8
Viin	42.9	16.6	54.8	48.3	39.2	15.6	43.9	5.5
Mahl	13.8	27.8	19.8	54.7	13.3	28.3	12.4	16.3
Kaerahelbed	3.5	1.0	5.7	2.2	3.3	0.8	3.1	0.7
Konservkurk	7.6	6.0	18.2	10.8	7.9	6.0	3.0	3.9
Kurk	1.0	0.1	1.3	-	1.0	0.2	1.0	-
Tomat	0.3	1.7	0.3	5.3	0.2	1.5	0.3	0.7

**Kodumaiste ja importkaupade suhe
kaupluses pakutavas toidukaupade sortimendis (%)**

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Piimatooted s.h.																				
piim	93.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	6.7	–	–	–	–	–	–	–	–	–
naturaaljuust	82.4	58.8	50.9	51.2	53.5	58.8	63.0	53.9	61.0	53.3	17.6	41.2	49.1	48.8	46.5	41.2	37.0	46.1	39.0	46.7
sulatatud juust	21.3	13.6	19.3	45.4	32.6	27.4	30.2	29.1	31.4	32.9	78.7	86.4	80.7	54.6	67.4	72.6	69.8	70.9	68.6	67.1
jogurt	14.3	44.1	45.7	59.3	65.7	68.6	75.8	79.7	82.7	82.9	87.7	55.9	54.3	40.7	34.3	31.4	24.2	20.3	17.3	17.1
või	100.0	71.4	86.7	86.7	86.7	85.7	75.9	92.2	94.1	85.4	–	28.6	13.3	13.3	13.3	14.3	24.1	7.8	5.9	14.6
kohupiim	100.0	76.2	83.3	88.4	91.9	91.4	87.1	87.3	91.7	90.2	–	13.8	16.7	11.6	8.1	8.6	12.9	12.7	8.3	9.8
jäätis	12.0	42.6	56.4	72.7	79.2	78.8	80.0	80.1	83.0	79.1	88.0	57.4	43.6	27.3	20.8	21.2	20.0	19.9	17.0	20.9
Taimsed ja loomsed rasvad s.h.																				
margariin	4.3	9.9	8.5	10.7	13.5	13.8	18.7	23.1	22.4	21.4	95.7	90.1	91.5	89.3	86.5	86.2	81.3	76.9	77.6	78.6
toiduõli	1.1	1.3	1.1	2.7	15.8	17.5	20.4	18.9	16.9	13.9	98.9	98.7	98.9	97.3	84.2	82.5	79.6	81.1	83.1	86.1
Lihatooted s.h.																				
veiseliha	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
sealiha	100.0	100.0	92.0	94.7	93.6	96.8	95.3	96.3	99.4	100.0	–	–	8.0	5.3	6.4	3.2	4.7	3.7	0.6	–
linnuliha	97.8	48.6	62.1	70.7	64.4	75.2	72.5	72.3	78.5	83.2	2.2	51.4	37.9	29.3	35.6	24.8	27.5	27.7	21.5	16.8
lihakonservid	61.1	78.2	80.2	83.1	71.4	66.3	78.3	73.1	75.0	71.6	38.9	21.8	19.8	16.9	28.6	33.7	21.7	26.9	25.0	28.4

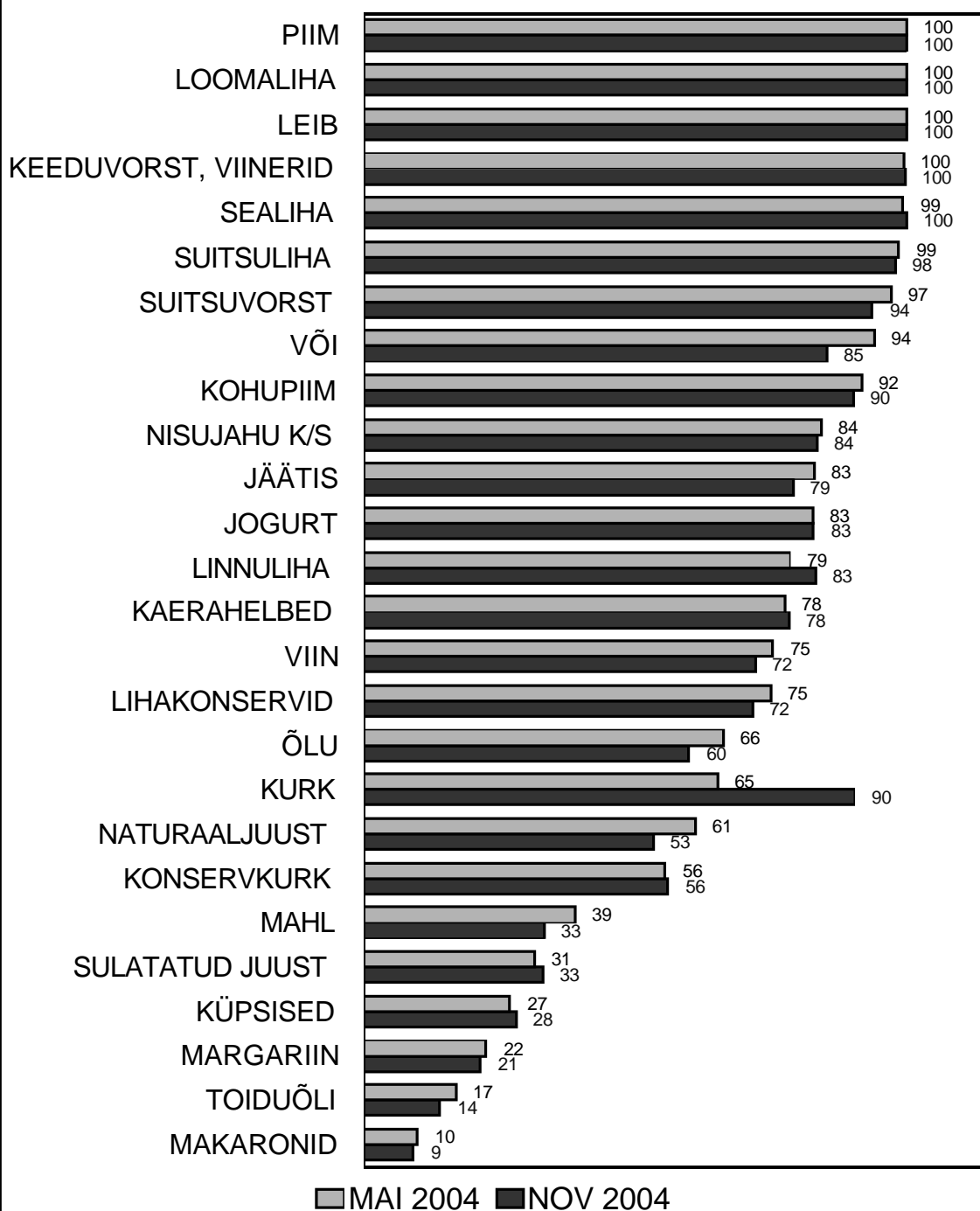
Tabel 1.3 järg

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
keeduvorst. viinerid	85.0	98.7	96.1	97.4	99.3	98.8	99.3	99.8	99.6	99.8	15.0	1.3	3.9	2.6	0.7	1.2	0.7	0.2	0.4	0.2
suitsuvorst	80.6	92.2	90.2	93.1	97.1	96.1	97.7	98.7	97.2	93.7	19.4	7.8	9.8	6.9	2.9	3.9	2.3	1.3	2.8	6.3
suitsuliha	85.7	100.0	97.1	99.5	99.5	96.6	99.5	98.9	98.6	98.0	14.3	–	2.9	0.5	0.5	3.4	0.5	1.1	1.4	2.0
Leib	99.9	100.0	100.0	100.0	100.0	99.7	100.0	100.0	100.0	100.0	0.1	–	–	–	–	0.3	–	–	–	–
Nisujahu k/s	63.2	64.3	57.1	60.0	59.4	63.6	63.5	81.2	84.3	83.6	36.8	35.7	42.9	40.0	40.6	36.4	36.5	18.8	15.7	16.4
Küpsised	24.6	17.6	17.0	21.2	23.4	23.3	23.6	27.0	26.8	28.0	75.4	82.4	83.0	78.8	76.6	76.7	76.4	73.0	73.2	72.0
Makaronid	23.4	4.9	–	–	–	5.3	9.0	10.7	9.8	9.0	76.6	95.1	100.0	100.0	100.0	94.7	91.0	89.3	90.2	91.0
Õlu	48.0	70.5	63.0	70.3	70.8	71.0	70.3	68.5	66.2	59.9	52.0	29.5	37.0	29.7	29.2	29.0	29.7	31.5	33.8	40.1
Viin	61.0	73.9	73.5	75.8	82.2	75.6	78.1	82.4	75.4	72.1	39.0	26.1	26.5	24.2	17.8	24.4	21.9	17.6	24.6	27.9
Mahl	24.8	27.8	24.5	26.8	24.4	30.3	38.8	40.7	38.9	33.2	75.2	72.2	75.5	73.2	75.6	69.7	61.2	59.3	61.1	66.8
Kaerahelbed						76.9	71.8	77.7	77.6	78.3						23.1	28.2	22.3	22.4	21.7
Konservkurk						46.4	54.5	54.6	55.5	56.0						53.6	45.5	45.4	44.5	44.0
Kurk						61.5	78.6	85.1	65.2	90.4						38.5	21.4	14.9	34.8	9.6
Tomat						13.8	29.2	42.9	–	13.5						86.2	70.8	57.1	100.0	86.5

**Kodumaiste ja importkaupade suhe kaupluses
pakatavas toidukaupade sortimendis 2004. a novembris (%)**

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Piimatooted								
piim	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
naturaaljuust	53.3	46.7	41.1	58.9	64.5	35.5	82.9	17.1
sulatatud juust	32.9	67.1	25.1	74.9	31.3	68.7	52.2	47.8
jogurt	82.9	17.1	70.7	29.3	85.7	14.3	88.7	11.3
või	85.4	14.6	62.5	37.5	90.1	9.9	100.0	-
kohupiim	90.2	9.8	82.7	17.3	93.5	6.5	90.3	9.7
jäätis	79.1	20.9	77.1	22.9	81.6	18.4	75.6	24.4
Taimsed ja loomsed rasvad								
margariin	21.4	78.6	25.1	74.9	20.3	79.7	21.1	78.9
toiduõli	13.9	86.1	7.0	93.0	15.0	85.0	29.0	71.0
Lihatooted								
veiseliha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
sealiha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
linnuliha	83.2	16.8	96.7	3.3	79.1	20.9	48.9	51.1
lihakonservid	71.6	28.4	80.6	19.4	69.8	30.2	71.3	28.7
keeduvorst. viinerid	99.8	0.2	99.2	0.8	100.0	-	100.0	-
suitsuvorst	93.7	6.3	82.8	17.2	98.3	1.7	100.0	-
suitsuliha	98.0	2.0	95.4	4.6	100.0	0.0	100.0	-
Leib	100.0	-	100.0	-	100.0	0.0	100.0	-
Nisujahu	83.6	16.4	82.9	17.1	83.3	16.7	84.7	15.3
Küpsised	28.0	72.0	38.9	61.1	24.7	75.3	22.9	77.1
Makaronid	9.0	91.0	3.2	96.8	10.3	89.7	11.3	88.7
Õlu	59.9	40.1	36.2	63.8	63.9	36.1	76.3	23.7
Viin	72.1	27.9	53.2	46.8	71.6	28.4	88.9	11.1
Mahl	33.2	66.8	26.6	73.4	31.9	68.1	43.3	56.7
Kaerahelbed	78.3	21.7	72.3	27.7	79.6	20.4	81.0	19.0
Konservkurk	56.0	44.0	62.6	37.4	56.6	43.4	43.3	56.7
Kurk	90.4	9.6	100.0	-	82.8	17.2	100.0	-
Tomat	13.5	86.5	5.9	94.1	12.5	87.5	33.3	66.7

Kodumaise kauba osatähtsus sortimendis (%)

Kodumaiste ja importkaupade osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Piimatooted s.h.																				
piim	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
naturaaljuust	96.0	94.2	92.6	92.4	95.2	96.3	89.3	86.2	88.1	79.0	4.0	5.8	7.4	7.6	4.8	3.7	10.7	13.8	11.9	21.0
sulatatud juust	81.0	46.1	53.1	56.7	56.2	66.9	58.7	53.3	52.9	52.8	19.0	53.9	46.9	43.3	43.8	33.1	41.3	46.7	47.1	47.2
jogurt	37.7	69.4	74.2	75.8	81.0	86.5	85.9	87.8	92.3	92.2	62.3	30.6	25.8	24.2	19.0	13.5	14.1	12.2	7.7	7.8
või	100.0	97.5	98.7	97.7	99.9	99.7	99.1	98.6	99.0	97.9	–	2.5	1.3	2.3	0.1	0.3	0.9	1.4	1.0	2.1
kohupiim	100.0	99.5	98.4	97.7	98.6	99.1	98.1	98.7	98.7	97.5	–	0.5	1.6	2.3	1.4	0.9	1.9	1.3	1.3	2.5
jäätis	33.6	68.8	76.5	82.9	85.5	87.5	83.2	85.2	89.0	85.4	66.4	31.2	23.5	17.1	14.5	12.5	16.8	14.8	11.0	14.6
Taimsed ja loomsed rasvad s.h.																				
margariin	6.7	8.8	7.5	7.7	10.4	18.7	13.0	21.6	15.5	14.4	93.3	91.2	92.5	92.3	89.6	81.3	87.0	78.4	84.5	85.6
toiduõli	1.0	0.9	3.2	2.6	29.1	37.1	28.1	30.5	31.3	30.5	99.0	99.1	96.8	97.4	70.9	62.9	71.9	69.5	68.7	69.5
Lihatooted s.h.																				
veiseliha	95.8	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	4.2	–	–	–	–	–	–	–	–	–
sealiha	96.2	100.0	94.5	82.8	90.2	96.9	98.0	89.1	97.5	98.0	3.8	–	5.5	17.2	9.8	3.1	2.0	10.9	2.5	2.0
linnuliha	76.4	39.2	43.5	39.2	39.2	54.4	48.5	46.9	60.8	60.6	23.6	60.8	56.5	60.8	60.8	45.6	51.5	53.1	39.2	39.4
lihakonservid	82.4	84.3	91.6	93.5	79.3	79.6	84.9	77.8	87.1	81.8	17.6	15.7	8.4	6.5	20.7	20.4	15.1	22.2	12.9	18.2

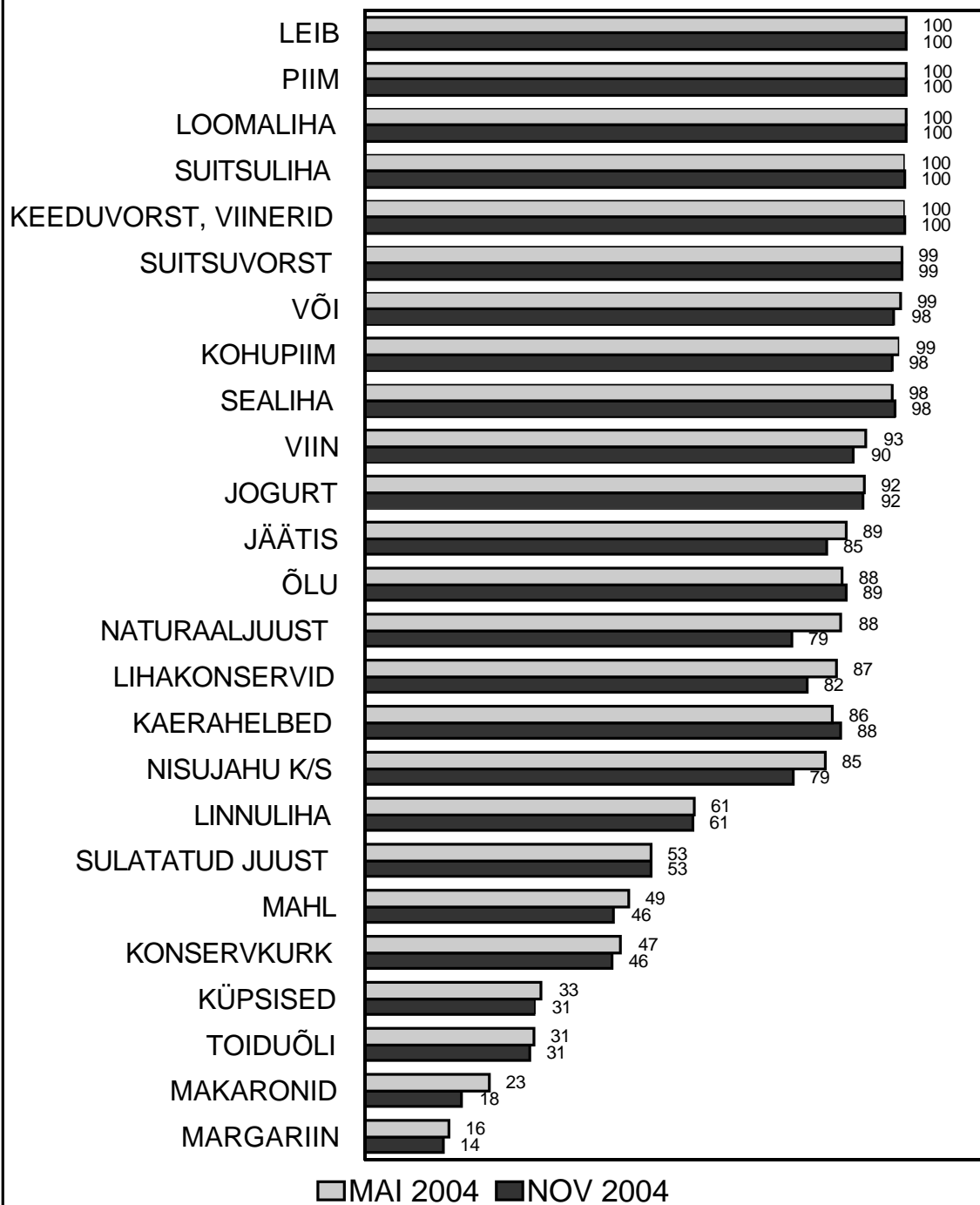
Tabel 1.5 järg

Toidukaup	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
keeduvorst. viinerid	89.8	98.8	99.0	98.5	99.4	99.5	99.4	99.5	99.7	99.9	10.2	1.2	1.0	1.5	0.6	0.5	0.6	0.5	0.3	0.1
suitsuvorst	90.8	98.1	98.1	98.0	99.2	99.2	99.5	99.2	99.3	99.3	9.2	1.9	1.9	2.0	0.8	0.8	0.5	0.8	0.7	0.7
suitsuliha	98.2	100.0	97.7	99.5	99.8	99.8	99.9	99.5	99.7	99.8	1.8	–	2.3	0.5	0.2	0.2	0.1	0.5	0.3	0.2
Leib	99.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	0.7	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Nisujahu k/s	89.1	73.0	64.4	68.7	64.7	68.4	60.3	81.2	85.2	79.2	10.9	27.0	35.6	31.3	35.3	31.6	39.7	18.8	14.8	20.8
Küpsised	39.3	30.1	32.9	37.6	37.9	40.5	33.0	36.7	32.6	31.4	60.7	69.9	67.1	62.4	62.1	59.5	67.0	63.3	67.4	68.6
Makaronid	35.3	11.2	–	–	–	19.0	14.3	22.1	22.9	17.9	64.7	88.8	100.0	100.0	100.0	81.0	85.7	77.9	77.1	82.1
Õlu	80.6	90.7	91.4	89.5	92.6	93.3	93.3	91.8	88.3	89.0	19.4	9.3	8.6	10.5	7.4	6.7	6.7	8.2	11.7	11.0
Viin	85.4	91.4	91.5	91.8	93.4	94.6	94.5	92.8	92.7	90.4	14.6	8.6	8.5	8.2	6.6	5.4	5.5	7.2	7.3	9.6
Mahl	44.0	42.7	39.1	36.3	37.2	43.5	51.5	53.9	48.8	46.0	56.0	57.3	60.9	63.7	62.8	56.5	48.5	46.1	51.2	54.0
Kaerahelbed						82.4	75.4	82.8	86.4	88.0						17.6	24.6	17.2	13.6	12.0
Konservkurk						52.5	48.5	49.9	47.3	45.6						47.5	51.5	50.1	52.7	54.4
Kurk						63.5	85.4	81.1	86.5	82.0						36.5	14.6	18.9	13.5	18.0
Tomat						20.7	31.1	44.2	1.5	20.4						79.3	68.9	55.8	98.5	79.6

Kodumaiste ja importkaupade osakaal kaupluste rahalises käibes 2004. a novembris (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Piimatooted								
piim	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
naturaaljuust	79.0	21.0	66.7	33.3	78.4	21.6	85.1	14.9
sulatatud juust	52.8	47.2	45.0	55.0	53.6	46.4	54.7	45.3
jogurt	92.2	7.8	88.2	11.8	92.7	7.3	92.9	7.1
või	97.9	2.1	94.8	5.2	97.4	2.6	100.0	-
kohupiim	97.5	2.5	92.5	7.5	97.8	2.2	99.0	1.0
jäätis	85.4	14.6	77.0	23.0	89.2	10.8	82.6	17.4
Taimsed ja loomsed rasvad								
margariin	14.4	85.6	24.2	75.8	13.8	86.2	11.5	88.5
toiduõli	30.5	69.5	20.0	80.0	27.7	72.3	39.2	60.8
Lihatooted								
veiseliha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
sealiha	98.0	2.0	100.0	-	100.0	-	94.0	6.0
linnuliha	60.6	39.4	89.0	11.0	70.7	29.3	33.1	66.9
lihakonservid	81.8	18.2	72.0	28.0	84.3	15.7	81.6	18.4
keeduvorst. viinerid	99.9	0.1	99.0	1.0	100.0	-	100.0	-
suitsuvorst	99.3	0.7	95.5	4.5	99.9	0.1	100.0	-
suitsuliha	99.8	0.2	98.8	1.2	100.0	-	100.0	-
Leib	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
Nisujahu	79.2	20.8	50.8	49.2	84.5	15.5	82.1	17.9
Küpsised	31.4	68.6	37.5	62.5	33.4	66.6	25.7	74.3
Makaronid	17.9	82.1	12.2	87.8	18.3	81.8	19.6	80.4
Õlu	89.0	11.0	78.3	21.7	90.1	9.9	91.6	8.4
Viin	90.4	9.6	70.8	29.2	92.8	7.2	94.3	5.7
Mahl	46.0	54.0	50.8	49.2	46.3	53.7	43.5	56.5
Kaerahelbed	88.0	12.0	77.5	22.5	87.3	12.8	93.5	6.5
Konservkurk	45.6	54.4	60.0	40.0	48.3	51.8	35.7	64.3
Kurk	82.0	18.0	69.2	30.8	77.3	22.7	94.7	5.3
Tomat	20.4	79.6	22.5	77.5	11.3	88.8	34.3	65.7

Kodumaise kauba osatähtsus käibes (%)

Kodumaiste ja importkaupade keskmised hinnad (kr/kg)

Toidukaup	Eesti kaup				Importkaup					
	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Piimatooted s.h.										
piim (kr/l)	6.54	6.39	6.40	7.43	7.51	–	–	–	–	–
naturaaljuust	76.34	75.58	74.94	76.85	79.41	103.18	107.64	102.01	99.08	117.14
sulatatud juust	74.85	74.83	73.38	73.02	74.27	75.27	108.71	110.06	106.60	101.59
jogurt	27.03	27.03	27.45	27.85	28.13	34.11	34.25	32.06	32.66	33.73
või	43.61	43.68	45.46	53.23	59.60	51.74	42.70	66.80	71.55	77.03
kohupiim	34.64	34.84	34.67	35.63	37.61	–	–	–	–	–
jäätis (kr/l)	30.34	28.47	27.02	26.89	27.60	33.02	27.71	26.05	25.99	27.16
Taimsed ja loomsed rasvad s.h.										
margariin	43.14	43.21	43.19	44.17	48.05	26.66	27.17	27.63	26.39	27.01
toiduõli (kr/l)	16.47	16.79	16.57	17.23	17.25	18.34	19.05	19.45	19.06	18.42
Lihatooted s.h.										
veiseliha	75.39	69.52	63.31	64.81	67.13	–	–	–	–	–
sealiha	66.46	63.71	61.73	62.32	64.17	39.70	35.46	28.40	32.50	–
linnuliha	40.12	38.05	37.14	36.43	38.79	25.44	22.91	22.54	22.33	25.03
lihakonservid	48.16	48.94	48.84	48.34	47.35	47.22	47.62	44.26	45.64	40.54

Tabel 1.7 järg

Toidukaup	Eesti kaup				Importkaup					
	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
keeduvorst. viinerid	46.28	45.38	44.02	44.00	44.78	38.01	44.53	46.47	43.68	65.91
suitsuvorst	66.29	64.83	64.84	65.51	68.29	91.91	138.84	111.21	145.99	133.65
suitsuliha	83.85	81.50	78.76	78.22	81.80	–	–	–	65.48	–
Leib	17.17	16.77	16.67	16.70	16.80	–	–	–	–	–
Nisujahu k/s	7.38	6.80	6.48	6.93	7.12	6.90	6.89	7.09	7.53	7.60
Küpsised	34.31	33.87	32.80	32.25	31.91	55.32	52.20	49.70	52.11	48.09
Makaronid	13.78	12.89	12.32	12.93	11.60	15.48	15.84	15.60	15.79	16.15
Õlu (kr/l)	20.40	21.76	20.76	22.17	22.19	25.39	25.33	25.64	25.24	24.50
Viin (kr/l)	133.14	142.77	134.04	133.70	134.66	284.90	284.08	278.47	279.96	277.17
Mahl (kr/l)	13.62	13.06	13.80	13.61	13.99	13.29	12.70	12.36	13.09	12.92
Kaerahelbed	16.99	16.76	16.89	15.35	15.49	19.45	18.28	19.51	18.93	19.28
Konservkurk	25.46	24.71	24.69	24.13	25.35	21.50	19.76	19.58	18.21	18.46
Kurk	23.35	39.54	17.78	37.19	25.45	20.68	27.86	14.76	29.09	23.08
Tomat	22.31	–	25.77	–	21.00	21.47	25.72	21.59	24.10	20.29

Keskised hinnad 2004. a novembris (kr./kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Piimatooted								
piim (l)	7.51	-	7.79	-	7.50	-	7.32	-
naturaaljuust	79.41	117.14	80.63	132.43	80.06	96.16	71.74	68.96
sulatatud juust	74.27	101.59	71.28	110.39	73.49	99.16	78.49	88.35
jogurt	28.13	33.73	28.45	36.09	28.22	32.18	27.54	32.10
või	59.60	77.03	59.87	93.97	59.16	62.51	60.44	-
kohupiim	37.61	-	38.65	-	37.51	-	37.18	-
jäätis (l)	27.60	27.16	28.43	26.82	27.33	28.02	27.98	26.70
Taimsed ja loomsed rasvad								
margariin	48.05	27.01	47.95	30.31	49.31	26.58	45.59	25.73
toiduõli (l)	17.25	18.42	16.70	17.07	17.47	18.94	17.13	17.89
Lihatooted								
veiseliha	67.13	-	78.60	-	59.98	-	62.95	-
sealiha	64.17	-	74.15	-	62.46	-	50.86	-
linnuliha	38.79	25.03	37.89	-	39.51	25.31	37.98	24.78
lihakonservid	47.35	40.54	52.16	57.89	46.43	40.14	46.56	35.56
keeduvorst. viinerid	44.78	65.91	49.65	65.91	43.88	-	40.71	-
suitsuvorst	68.29	133.65	81.64	134.00	65.22	119.00	58.15	-
suitsuliha	81.80	-	89.65	-	78.10	-	68.97	-
Leib	16.80	-	19.21	-	16.45	-	15.17	-
Nisujahu	7.12	7.60	7.28	8.27	7.12	7.55	7.04	7.26
Küpsised	31.91	48.09	33.37	47.24	31.97	49.18	31.38	45.51
Makaronid	11.60	16.15	15.52	18.24	11.42	15.79	11.37	16.00
Õlu (l)	22.19	24.50	22.20	25.38	22.41	24.41	21.80	22.78
Viin (l)	134.66	277.17	152.68	282.77	133.89	264.40	128.80	320.28
Mahl (l)	13.99	12.92	14.13	14.22	13.98	12.45	13.96	12.13
Kaerahelbed	15.49	19.28	16.70	19.83	15.16	19.13	15.18	18.93
Konservkurk	25.35	18.46	25.51	19.49	25.41	18.52	24.90	17.44
Kurk	25.45	23.08	22.93	-	26.18	23.08	25.66	-
Tomat	21.00	20.29	19.40	23.25	19.04	18.47	23.60	19.56

Kodumaiste ja importkaupade keskmised hinnad 2004. a novembris (kr/kg)

	Eesti toode			Importtoode		
	min	keskm	max	min	keskm	max
Piimatooted s.h.						
piim (kr/l)	5.80	7.51	10.20	-	-	-
naturaaljuust	49.50	79.41	139.00	49.80	117.14	199.90
sulatatud juust	43.33	74.27	95.00	55.80	101.59	179.00
jogurt	16.25	28.13	49.60	20.00	33.73	70.00
või	44.50	59.60	71.43	57.50	77.03	106.00
kohupiim	29.60	37.61	47.60	-	-	-
jäätis (kr/l)	21.13	27.60	36.13	21.90	27.16	30.40
Loomsed ja taimsed rasvad s.h.						
margariin	31.35	48.05	69.73	13.00	27.01	62.50
toiduõli (kr/l)	13.90	17.25	21.80	12.40	18.42	31.50
Lihatooted s.h.						
veiseliha	28.50	67.13	99.50	-	-	-
sealiha	24.80	64.17	108.00	-	-	-
linnuliha	32.90	38.79	46.90	20.60	25.03	29.90

Tabel 1.9 järg

	Eesti toode			Importtoode		
	min	keskm	max	min	keskm	max
lihakonservid	24.57	47.35	125.00	24.75	40.54	104.00
keeduvorst. viinerid	24.60	44.78	88.89	55.00	65.91	79.80
suitsuvorst	28.90	68.29	207.50	102.00	133.65	187.00
suitsuliha	37.00	81.80	155.00	-	-	-
Leib	6.75	16.80	43.81	-	-	-
Nisujahu	4.35	7.12	10.90	6.30	7.60	9.50
Küpsised	21.00	31.91	47.22	20.53	48.09	120.00
Makaronid	9.25	11.60	17.25	9.25	16.15	27.80
Õlu (kr/l)	15.80	22.19	30.00	15.80	24.50	43.80
Viin (kr/l)	89.86	134.66	265.33	135.71	277.17	421.43
Mahl (kr/l)	9.50	13.99	17.10	5.90	12.92	18.90
Kaerahelbed	6.90	15.49	25.00	13.60	19.28	23.80
Konservkurk	15.00	25.35	34.52	8.61	18.46	38.89
Kurk	15.90	25.45	38.90	18.80	23.08	28.90
Tomat	14.50	21.00	26.00	11.80	20.29	38.00

Kodumaiste ja importkaupade keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti toode			Importtoode		
	Mai 2004	Nov 2004	Muutus +/- %	Mai 2004	Nov 2004	Muutus +/- %
Piimatooted s.h.						
piim (kr/l)	7.43	7.51	1,1	–	–	–
naturaaljuust	76.85	79.41	3,3	99.08	117.14	18,2
sulatatud juust	73.02	74.27	1,7	106.60	101.59	-4,7
jogurt	27.85	28.13	1,0	32.66	33.73	3,3
või	53.23	59.60	12,0	71.55	77.03	7,7
kohupiim	35.63	37.61	5,6	–	–	–
jäätis (kr/l)	26.89	27.60	2,6	25.99	27.16	4,5
Loomsed ja taimsed rasvad s.h.						
margariin	44.17	48.05	8,8	26.39	27.01	2,3
toiduõli (kr/l)	17.23	17.25	0,1	19.06	18.42	-3,4
Lihatooted s.h.						
veiseliha	64.81	67.13	3,6	–	–	–
sealiha	62.32	64.17	3,0	32.50	–	–
linnuliha	36.43	38.79	6,5	22.33	25.03	12,1
lihakonservid	48.34	47.35	-2,0	45.64	40.54	-11,2
keeduvorst. viinerid	44.00	44.78	1,8	43.68	65.91	50,9
suitsuvorst	65.51	68.29	4,2	145.99	133.65	-8,5
suitsuliha	78.22	81.80	4,6	65.48	–	–
Leib	16.70	16.80	0,6	–	–	–
Nisujahu	6.93	7.12	2,7	7.53	7.60	0,9
Küpsised	32.25	31.91	-1,1	52.11	48.09	-7,7
Makaronid	12.93	11.60	-10,3	15.79	16.15	2,3
Õlu (kr/l)	22.17	22.19	0,1	25.24	24.50	-2,9
Viin (kr/l)	133.70	134.66	0,7	279.96	277.17	-1,0
Mahl (kr/l)	13.61	13.99	2,8	13.09	12.92	-1,3
Kaerahelbed	15.35	15.49	0,9	18.93	19.28	1,8
Konservkurk	24.13	25.35	5,1	18.21	18.46	1,4
Kurk	37.19	25.45	-31,6	29.09	23.08	-20,7
Tomat	–	21.00	–	24.10	20.29	-15,8

2. PIIMATOOTED

PIIMATOOTED

Joogipiima sortimendi ulatuses olulisi muudatusi viimase poole aastaga ei toimunud. Piimatööstustevaheline konkurents Eesti turul on endiselt terav ja tootjate müügihuvi on suundunud ka maakauplustesse, kus sortiment on poole aastaga suurenenud 4-lt 5 nimetuseni keskmiselt kaupluse kohta (tabel 2.2), kogu Eesti ulatuses on sortiment kauplustes kahanenud 9 nimetuselt 8-ni (tabel 2.1). Kuigi 2,5%-lise purepakis piima tööstusest väljamüügihind on poole aastaga tõusnud 3,6% (kilepakis +7%), on kauplustes 1-liitrine purepakis piim kallinenud keskmiselt vaid 1,1%. Hinnatõusu kauplustes on pidurdanud kauplustevaheline terav konkurents (tabel 2.7).

Kodumaise **naturaaljuustu** sortiment kauplustes viimase poole aastaga ei muutunud, endiselt oli müügil keskmiselt 31 nimetust Eestis toodetud naturaaljuustu kaupluse kohta. Importjuustu sortiment suurenes võrreldes maikuuga 20-lt nimetuselt 27-ni keskmiselt kaupluse kohta. Järsult suurenes ka importjuustu osatähtsus käibes, maikuu 12%-lt 21%-ni novembris (tabel 2.5). Eesti turul on edukad eelkõige Leedu juustud, kuid viimase poolaastaga on suurenenud ka Itaaliast ja Prantsusmaalt sisseveetud juustude valik.

Tallinna kauplustes pakuti mais 73 nimetust kodumaist ja 93 nimetust importjuustu, novembris 95 nimetust kodumaist ja 135 nimetust importjuustu keskmiselt kaupluse kohta (tabel 2.2). Tallinna kaupluste sortimendi suurenemine on suures osas tingitud Marja kaupluse asendamisega Rimi Ülemiste hüpermarketiga. Teistes Eesti linnades suurenes importjuustu valik 16 nimetuseni keskmiselt kaupluse kohta, kohaliku juustu valik vähenes. Suured Eesti juustutootjad on Euroopa Liitu astumisega võtnud prioriteediks müügi väliturule ning viimase poole aastaga on mõnevõrra aeglustunud uute kodumaiste juustusortide müügiletulek, oluliselt suurenenud aga importjuustude valik. Eestimaalaste hulgas on populaarsed mitmed Soome Valio poolt valmistatud juustud nagu Oltermanni ja Oltermanni Light, Gefilus Emmental ning Emmental Punaleima ja Emmental Sinileima. Neid ostavad Eestist kaasa ka Soome turistid. Eelmise aasta oktoobrist kuulub ka AS Võru Juust Soome juhtiva piimanduskonserni Valio Ltd koosseisu, käesoleva aasta septembris suurendas Valio oma osaluse AS Võru Juustus 99%-ni. Tarbijate sõnul on eelistatuimaks juustutootjaks Eestis jätkuvalt AS Saaremaa Liha- ja Piima-

tööstus, kes lõpetas sel aastal jogipiima tootmise ning orienterus vaid piimapulbrite ja juustu (praegu 17 juustusorti) tootmisele.

Kodumaise juustu suurim valik oli Ülemiste Rimis - 123 nimetust, sh 50 väikepakis juustu, järgnes Prisma 111 nimetusega, sh 53 väikepakendis. Kõige laiemat importjuustu valikut on alati pakkunud Stockmann, seekord 211 nimetust (mais 158 nimetust), millest 71 olid Prantsusmaalt (64), 54 Itaaliast (21), 17 Soomest, 13 Saksamaalt, 12 Taanist, 11 Hollandist, 8 Hispaaniast, 6 Kreekast, 5 Suurbritanniast, Leedust ja Rootsist ning 4 nimetust Šveitsist. Tallinnas suurenes importjuustu osatähtsus kaupluste rahalises juustumüügis 17%-punkti ja teistes linnades 10%-punkti ning maakauplustes 6%-punkti võrra (tabel 2.6). Kodumaise juustu keskmine kilohind on poole aastaga tõusnud 2,5 krooni ehk 3,3% (tabel 2.7). Kodumaine juust oli 12% kallim meil müügilolevast Leedu juustust.

Sulatatud juustu sortimendis on importkauba valik üle kahe korra suurem kodumaisest (23 nimetust importi, 11 kodumaist), sortiment poole aastaga muutunud ei ole. Kodumaise sulatatud juustu osatähtsus käibes on jäänud püsima 53%-le.

Jogurtite sortimendis toimus suur kasv maikuu uuringu ajal, seekord Eestis tervikuni muudatusi ei olnud. Endiselt oli müügil keskmiselt 64 nimetust kodumaist ja 13 nimetust importjogurtit, kodumaise jogurti osatähtsus käibes jäi püsima 92%-le. Mõnevõrra vähenes kodumaise jogurti sortiment Tallinna ja teiste linnade kauplustes, maakauplustes Eesti jogurti valik suurenes. Importjogurti sortiment suurenes Tallinnas 30-lt nimetuselt 40-ni, teiste linnade kauplustes importjogurti sortiment vähenes 14-lt 11 nimetuseni keskmiselt kaupluses. Tallinna kauplustes oli müügil keskmiselt 96 nimetust eestimaist ja 40 sorti importjogurtit ning teiste linnade kauplustes 69 nimetust kodumaist ja 11 nimetust importjogurtit keskmiselt kaupluses. Viimane EKI tarbijauuring² näitas, et tarbijal on kaks võrdset lemmik jogurtitootjat - Valio Eesti AS Laeva Meierei (Alma kaubamärgiga 28 jogurtisorti) ja Tallinna Piimatööstuse AS (Tere 25 jogurtisorti). Neile pakuvad konkurentsi AS Rakvere Piim 25 sorti Farmi kaubamärgiga jogurtit.

Suurim kodumaiste jogurtite valik oli Ülemiste Rimis – 115 nimetust (sh 39 nimetust suuremad pakendid kui 0,4 l), järgnes Stockmann 112 nimetuse ja Tartu Citymarket 109 nimetusega. Suurim valik importjogurteid oli samuti Ülemiste Rimis - 61 nimetust Saksamaalt, 11 Poolast ning 2 Soomest. Kodumaiste alla 0,5-kiloste jogurtite keskmine kilohind on poole aastaga tõusnud 28 senti ja importjogurtil 1

kroon 7 senti ning endiselt on kodumaised alla 0,5-kilosed jogurtid impordist odavamad (tabel 2.7).

Või sortimendis olulisi muudatusi poole aastaga ei toimunud, importvõi osatähtsus käibes tõusis 1%-lt 2%-ni. Märgatavalt tõusis aga kodumaise või hind (+12%).

Eestis toodetud **kohupiima** sortiment on võrreldes maikuuga suurenenud 3 toote võrra keskmiselt kaupluse kohta. Tallinnas oli novembris müügil 62 ja teiste linnade kauplustes 39 nimetust kodumaist kohupiima nagu ka maikuus. Maa-kauplustes suurenes sortiment 17-lt 22 nimetuseni keskmiselt kaupluses. Tallinna kauplustes suurenes importkohupiima valik 9-lt tootelt 13-ni keskmiselt kaupluse kohta. Kodumaine kohupiim kallines võrreldes maikuuga ligi 1 krooni võrra kilo kohta. Importkohupiim on pärit Lätist, Leedust, Poolast ja Tšehhist.

Kodumaise **jäätise** sortiment kasvas maikuu 75-lt 81-ni ja importjäätise valik 15-lt 21 tooteni keskmiselt kaupluses. Importjäätise osatähtsus käibes tõusis 11%-lt 15%-ni. Tallinna kauplustes oli 2004. aasta mais müügil 125, novembris 134 sorti kodumaist jäätist keskmiselt kaupluse kohta. Teiste linnade kauplustes jäi kodumaise jäätise valik maikuu tasemele (80 nimetust) ning maakauplustes suurenes 46-lt 60 nimetuseni keskmiselt kaupluse kohta. Importjäätise valik Tallinna kauplustes suurenes 33-lt 39-ni, teiste linnade kauplustes 14-lt 18-ni ja maakauplustes 10-lt 20 nimetuseni keskmiselt kaupluses. Kõige suurem kodumaise jäätise valik oli Haabersti Citymarketis (151 nimetust) ja Ülemiste Rimis (149 nimetust). Importjäätise valik oli kõige laiem Ülemiste Rimis (65 nimetust), sh 23 sorti Soomest, 39 Leedust ja 3 Saksamaalt. Leedu jäätise osatähtsus sortimendis on poole aastaga kasvanud 8%-lt 10,7%-ni. Eesti 0,8-1-liitrisel pakendis plombiirjäätis kallines poole aastaga 2,6% ja maksis novembris 27.60 kr/l, Leedu jäätis maksis samal ajal 25.80 kr/l.

Tabel 2.1

Piimatoodete sortimendi laius
(nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
piim	1.4	5.0	6.1	6.5	7.0	7.2	7.2	6.8	8.7	8.5	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	6.1	7.7	11.3	12.6	11.5	14.8	20.8	20.0	30.8	30.9	1.3	5.4	10.9	12.0	10.0	10.4	12.2	17.1	19.7	27.1
sulatatud juust	2.5	3.1	4.7	8.4	7.3	8.5	9.8	8.0	10.6	11.4	9.2	19.7	19.6	10.1	15.1	22.4	22.8	19.5	23.1	23.1
jogurt	2.3	15.3	20.6	33.1	33.5	41.3	49.1	48.3	64.1	64.3	13.4	19.4	24.5	22.7	17.5	19.0	15.7	12.3	13.4	13.3
või	1.5	1.0	1.3	1.3	1.3	1.2	1.5	1.9	2.5	2.5	-	0.4	0.2	0.2	0.2	0.2	0.5	0.2	0.2	0.4
kohupiim	3.1	8.1	11.5	16.8	17.1	19.7	27.2	28.4	34.2	36.6	-	1.3	2.3	2.2	1.5	1.9	4.0	4.1	3.1	4.0
jäätis	2.5	15.9	28.9	51.4	49.4	62.4	64.4	61.2	75.2	81.1	18.3	21.4	22.3	19.3	13.0	16.8	16.1	15.2	15.4	21.5

Tabel 2.2

Piimatoodete sortimendi laius 2004. a novembris
(nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kokku		sh Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
piim	8.5	-	13.8	-	9.1	-	5.5	-
naturaaljuust	30.9	27.1	94.7	135.5	28.7	15.8	9.1	1.9
sulatatud juust	11.4	23.1	17.5	52.2	11.6	25.4	8.5	7.8
jogurt	64.3	13.3	95.8	39.7	68.5	11.4	44.9	5.7
või	2.5	0.4	3.3	2.0	2.7	0.3	1.8	-
kohupiim	36.6	4.0	62.3	13.0	39.2	2.7	22.3	2.4
jäätis	81.1	21.5	134.3	39.8	80.5	18.1	60.7	19.5

Tabel 2.3

**Kodumaiste ja importpiimatoodete suhe
kaupluses pakutavas piimatoodete sortimendis (%)**

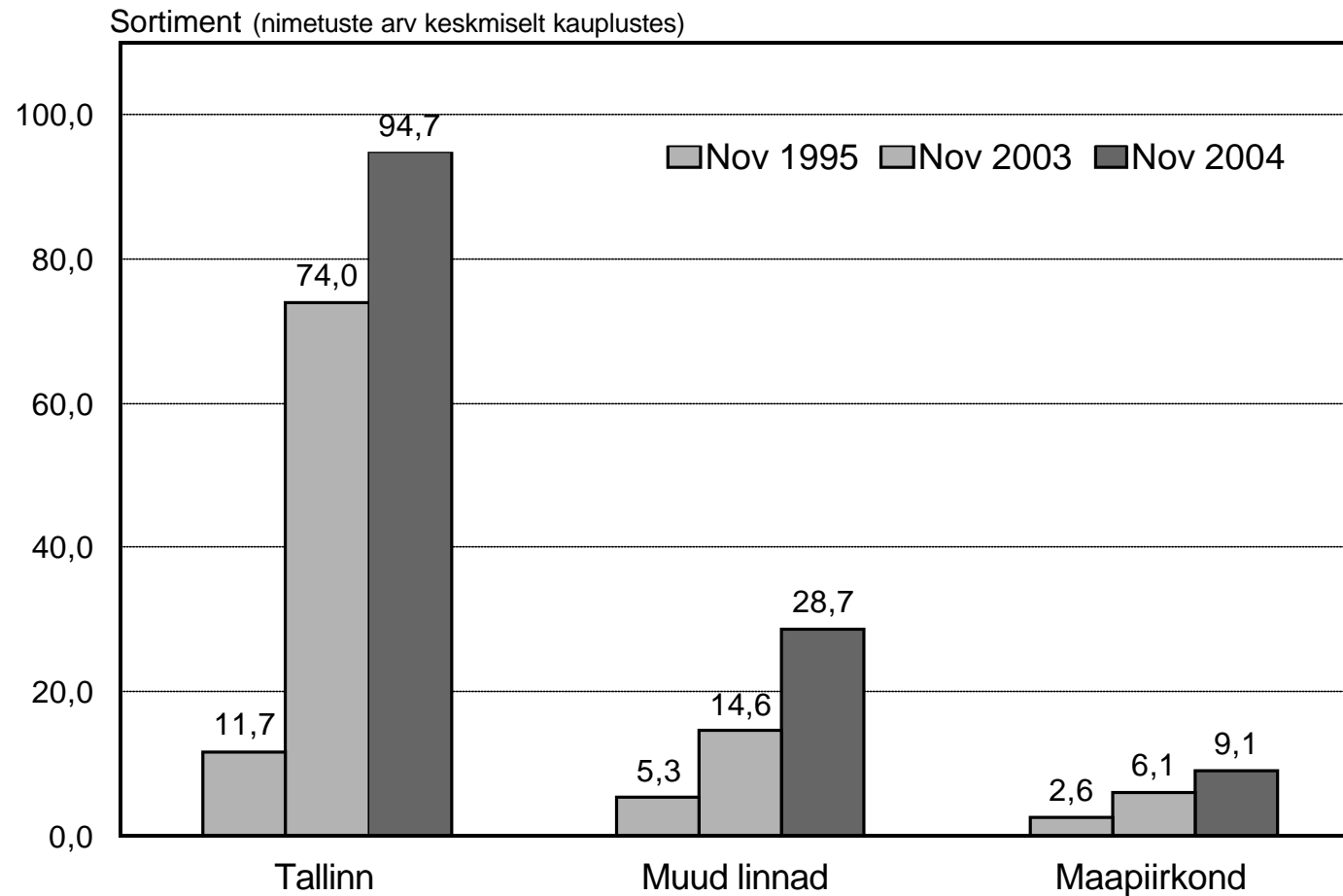
	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
piim	93.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	6.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
naturaaljuust	82.4	58.8	50.9	51.2	53.5	58.8	63.0	53.9	61.0	53.3	17.6	41.2	49.1	48.8	46.5	41.2	37.0	46.1	39.0	46.7
sulatatud juust	21.3	13.6	19.3	45.4	32.6	27.4	30.2	29.1	31.4	32.9	78.7	86.4	80.7	54.6	67.4	72.6	69.8	70.9	68.6	67.1
jogurt	14.3	44.1	45.7	59.3	65.7	68.6	75.8	79.7	82.7	82.9	87.7	55.9	54.3	40.7	34.3	31.4	24.2	20.3	17.3	17.1
või	100.0	71.4	86.7	86.7	86.7	85.7	75.9	92.2	94.1	85.4	-	28.6	13.3	13.3	13.3	14.3	24.1	7.8	5.9	14.6
kohupiim	100.0	76.2	83.3	88.4	91.9	91.4	87.1	87.3	91.7	90.2	-	13.8	16.7	11.6	8.1	8.6	12.9	12.7	8.3	9.8
jäätis	12.0	42.6	56.4	72.7	79.2	78.8	80.0	80.1	83.0	79.1	88.0	57.4	43.6	27.3	20.8	21.2	20.0	19.9	17.0	20.9

Tabel 2.4

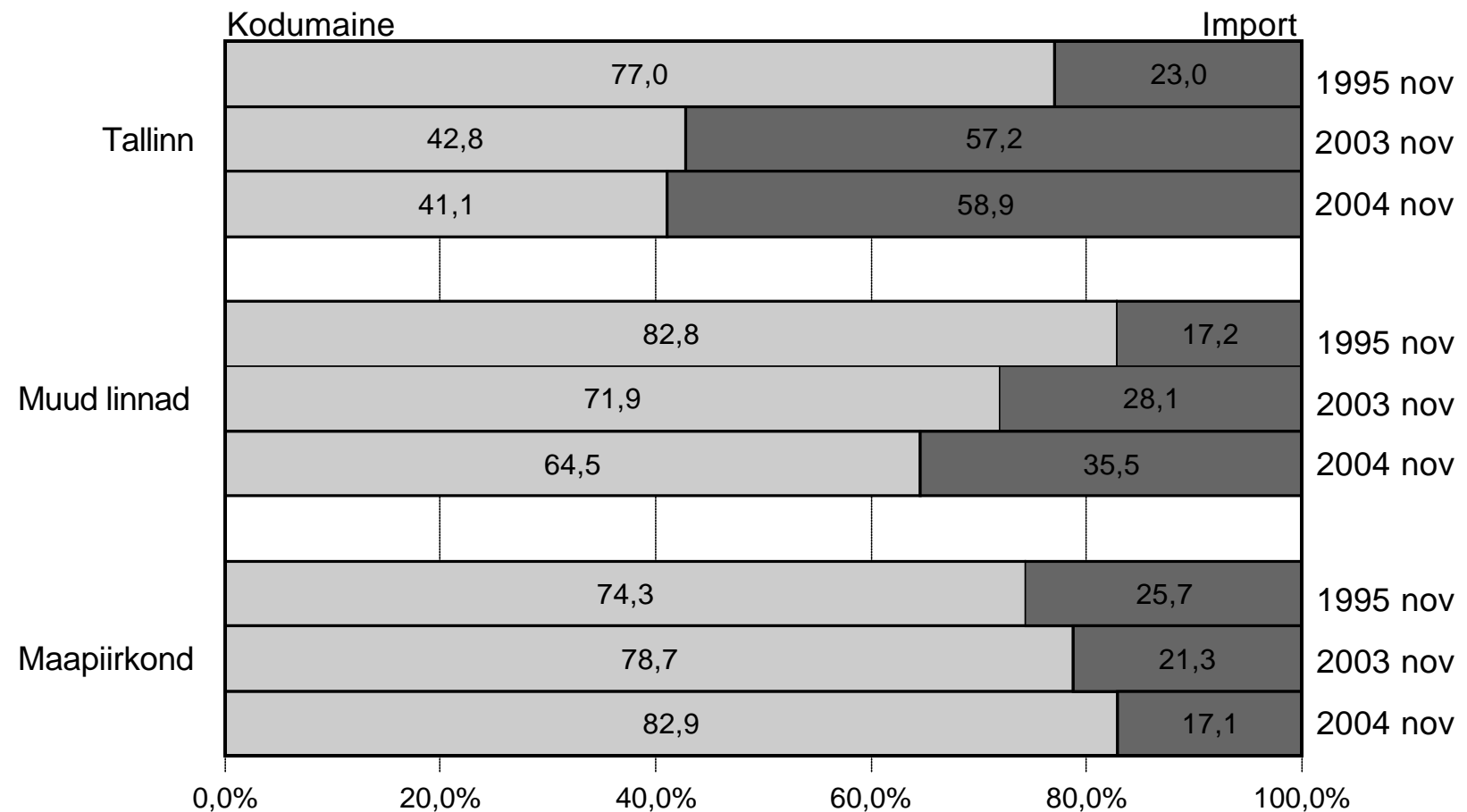
**Kodumaiste ja importpiimatoodete suhe kaupluses
pakutavas piimatoodete sortimendis 2004.a novembris (%)**

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
piim	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
naturaaljuust	53.3	46.7	41.1	58.9	64.5	35.5	82.9	17.1
sulatatud juust	32.9	67.1	25.1	74.9	31.3	68.7	52.2	47.8
jogurt	82.9	17.1	70.7	29.3	85.7	14.3	88.7	11.3
või	85.4	14.6	62.5	37.5	90.1	9.9	100.0	-
kohupiim	90.2	9.8	82.7	17.3	93.5	6.5	90.3	9.7
jäätis	79.1	20.9	77.1	22.9	81.6	18.4	75.6	24.4

Kodumaise juustu sortiment

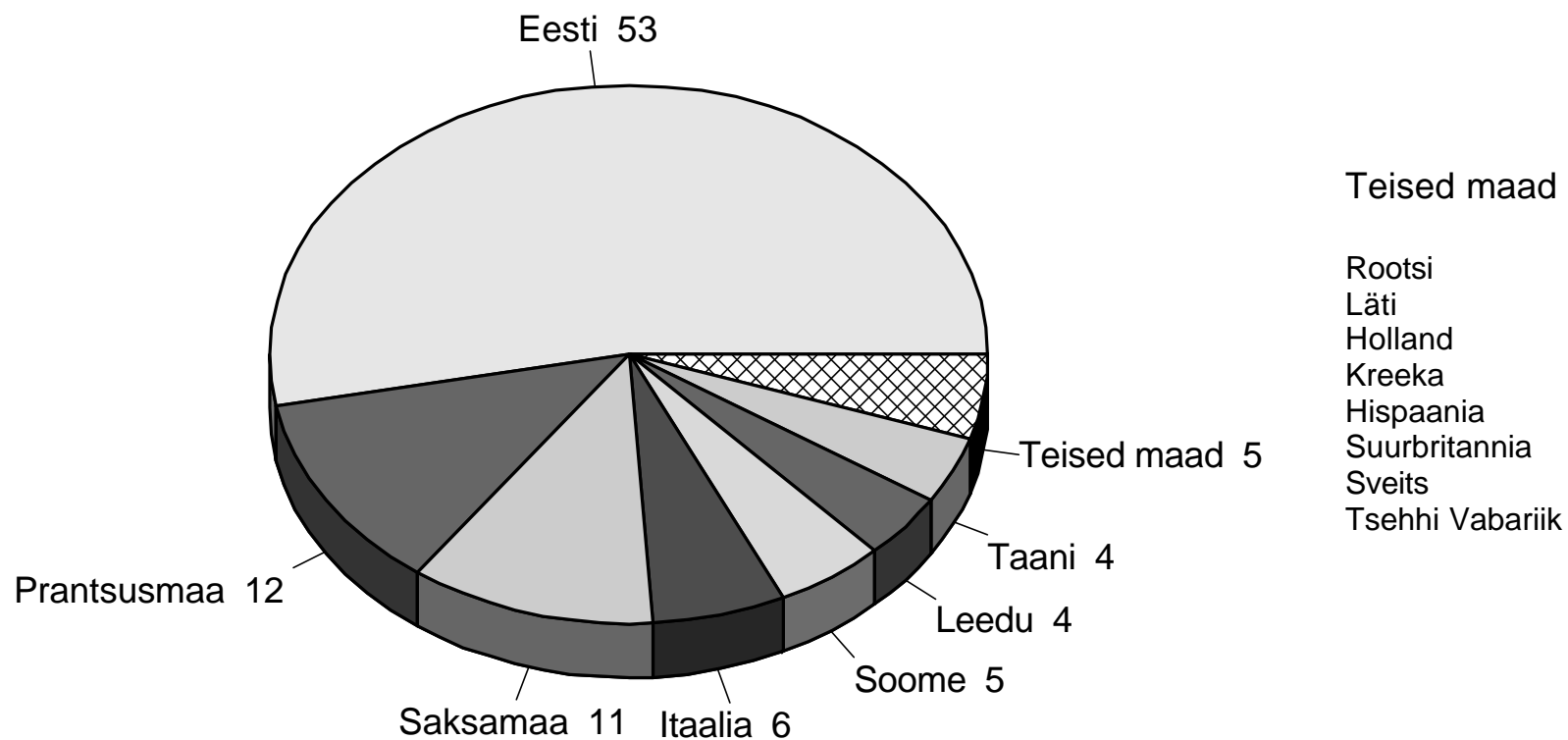

Juustu sortiment (%)

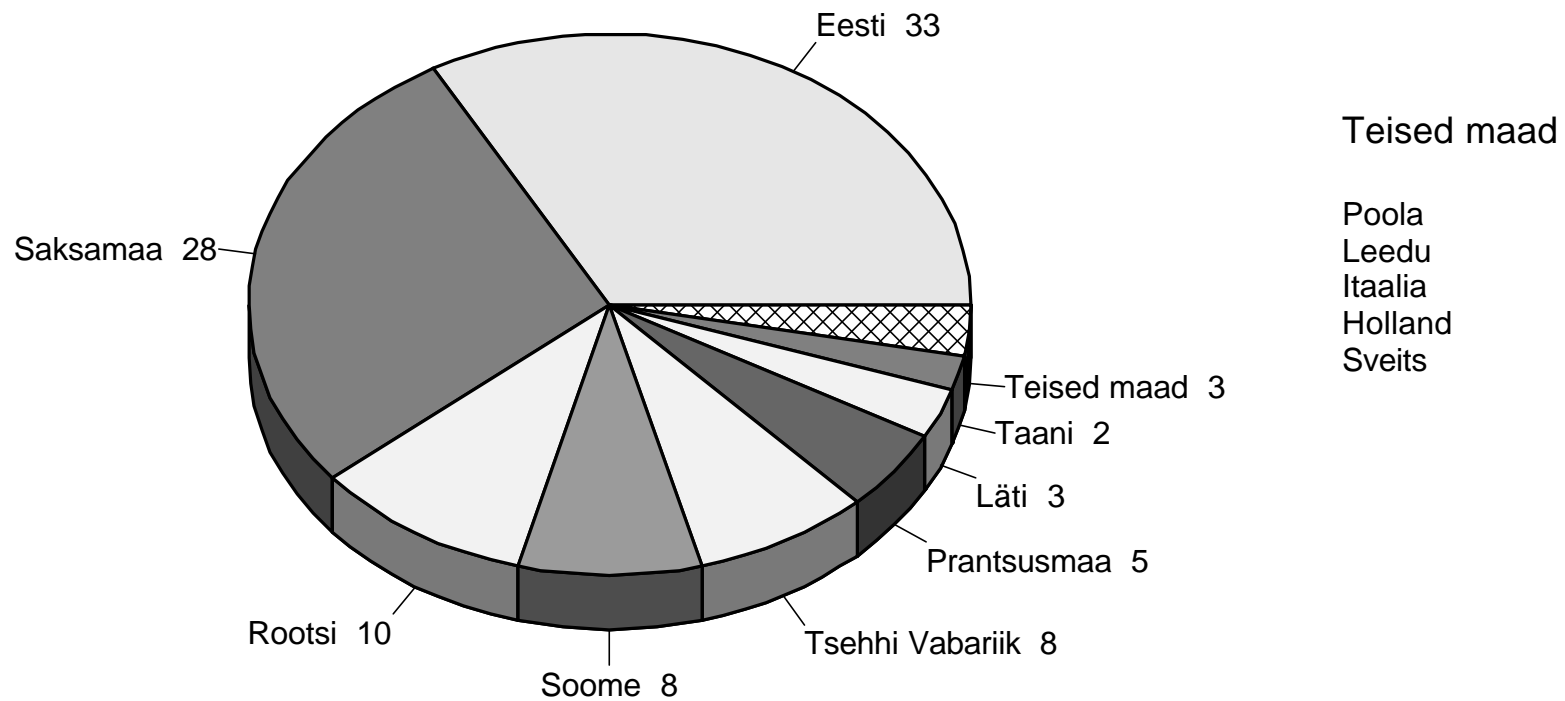

Naturaaljuustu pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

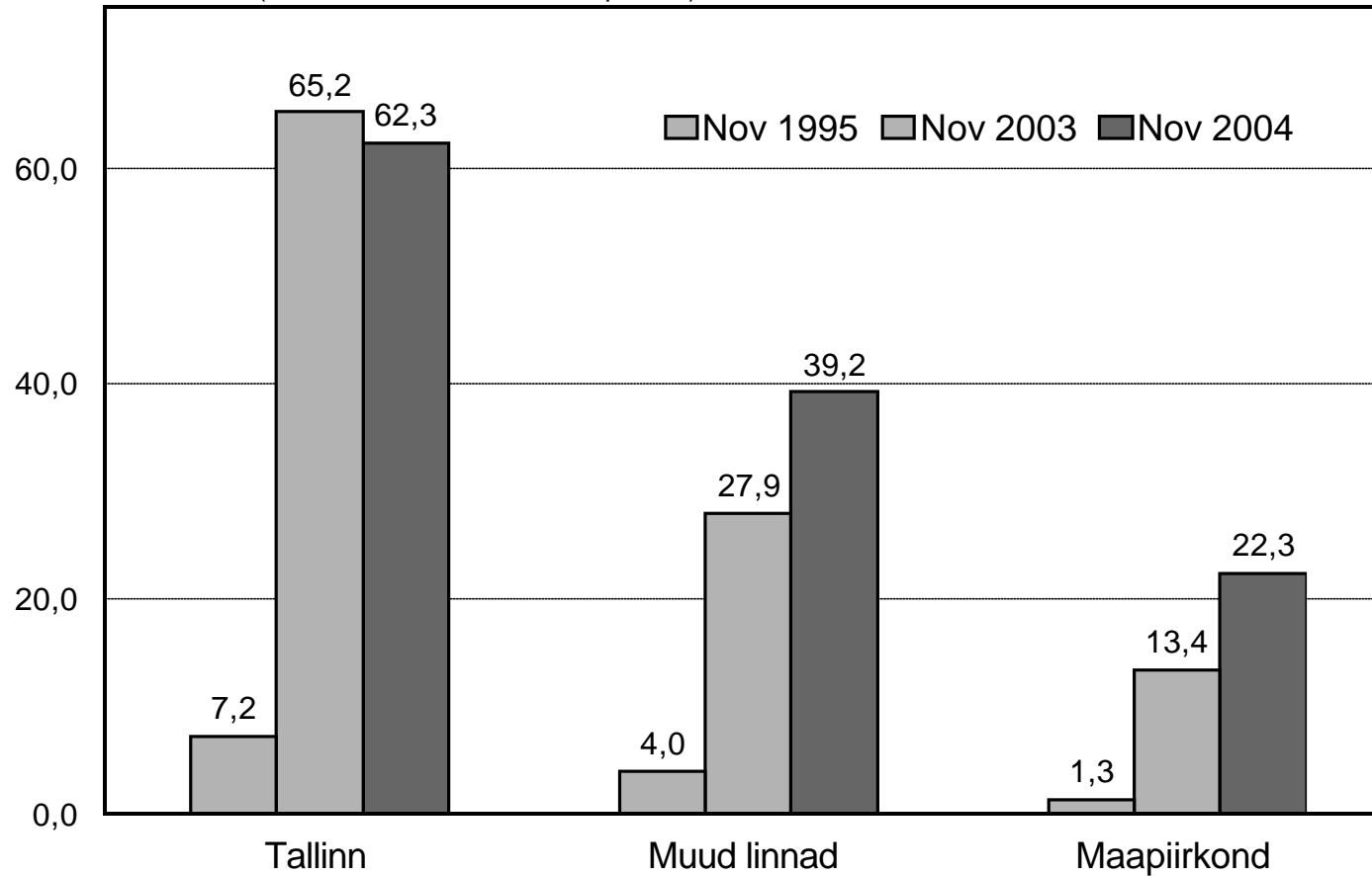

Sulatatud juustu pakkumise struktuur tootjamaade lõikes (müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

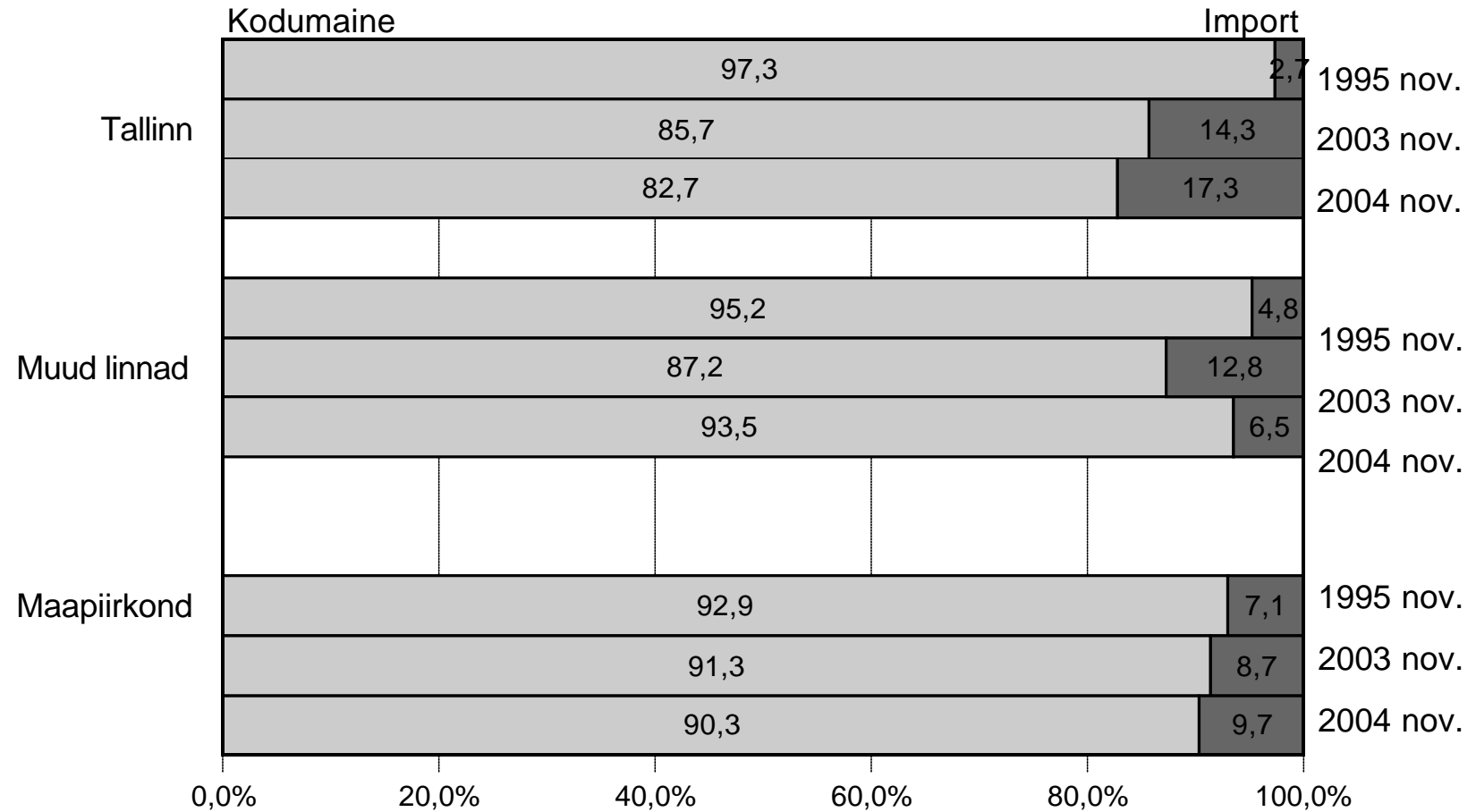

Kodumaise kohupiima sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

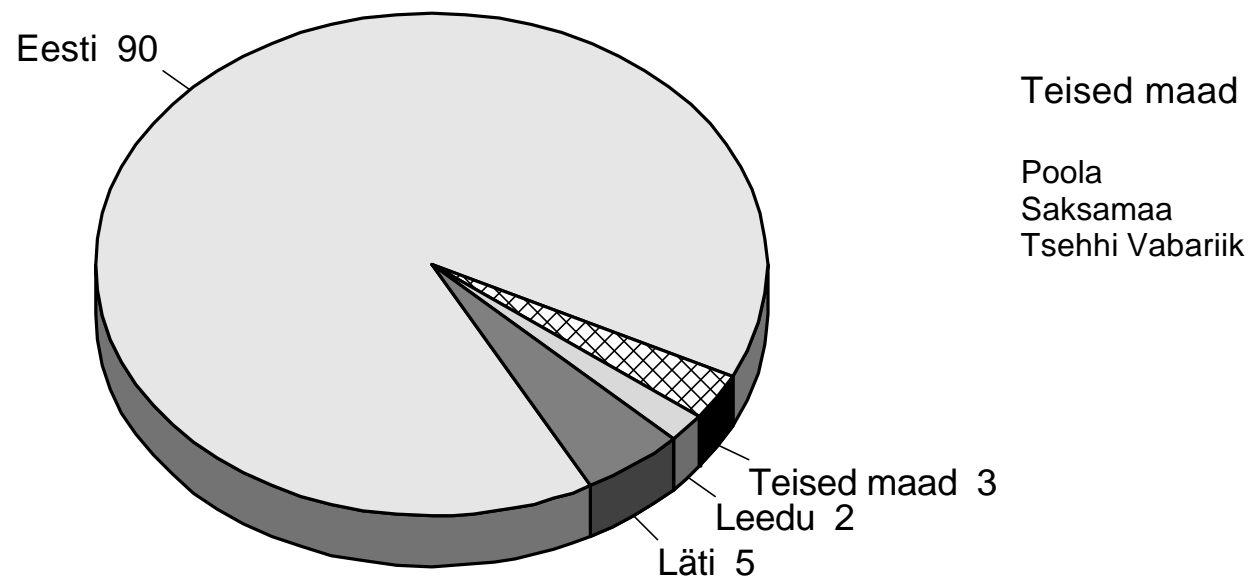

Kohupiima sortiment (%)

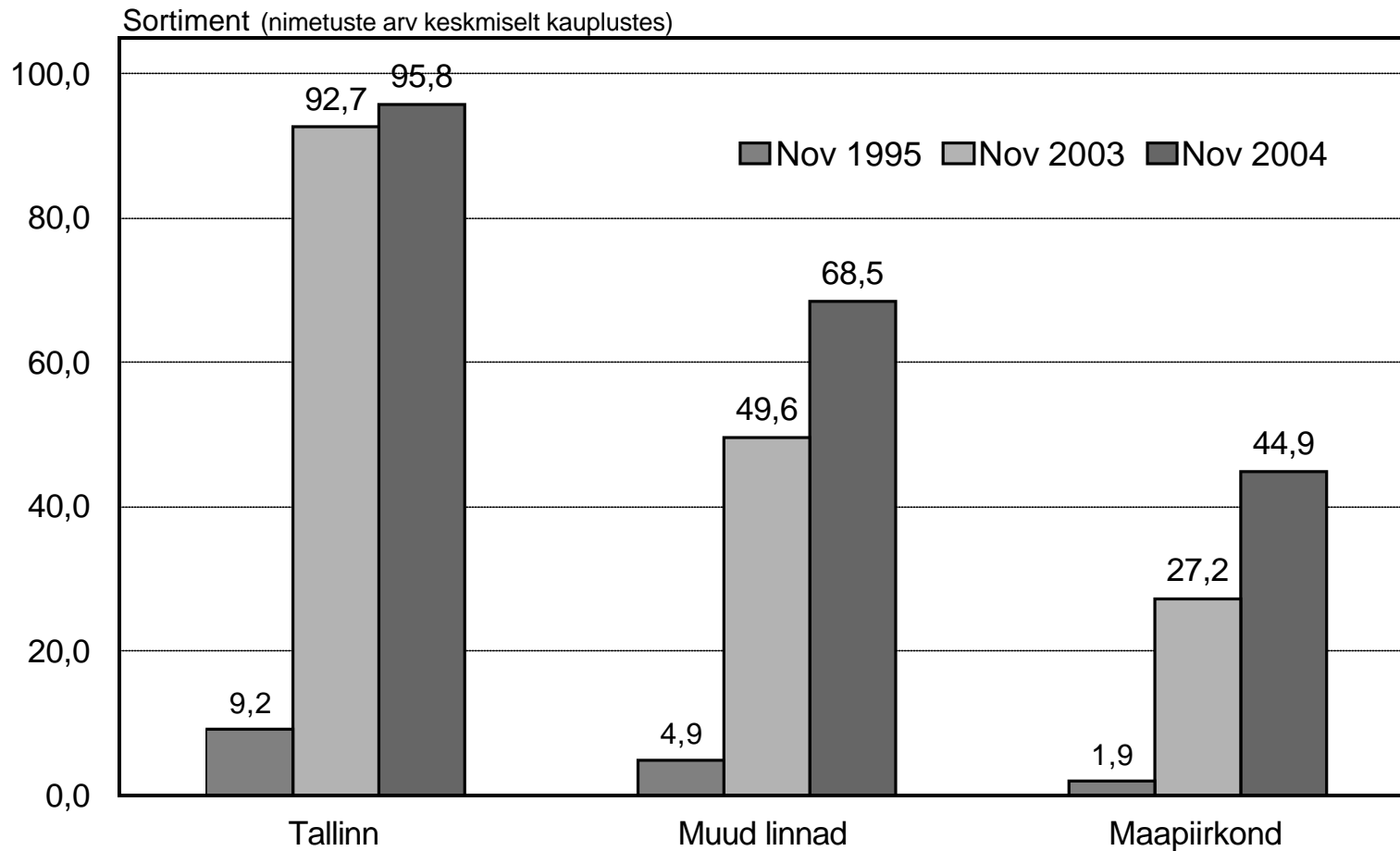

Kohupiima pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

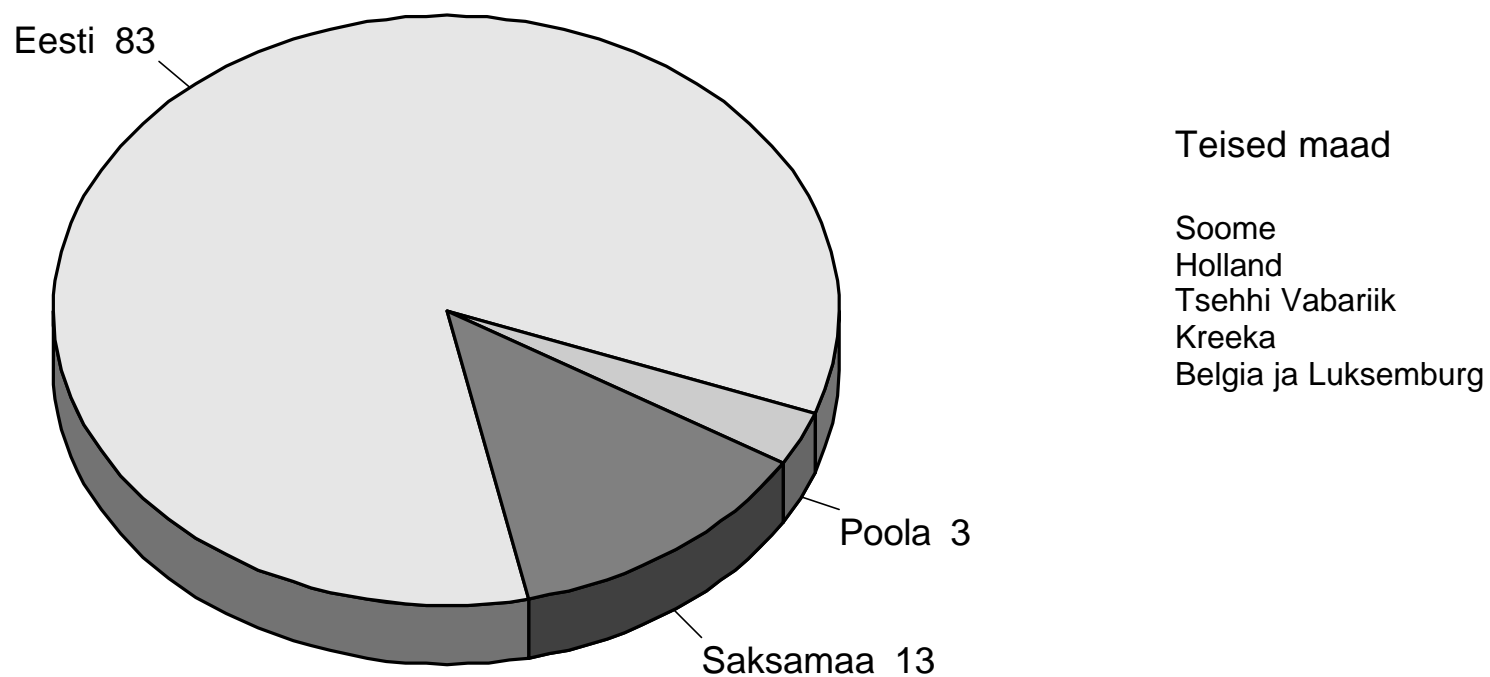

Kodumaise jogurti sortiment

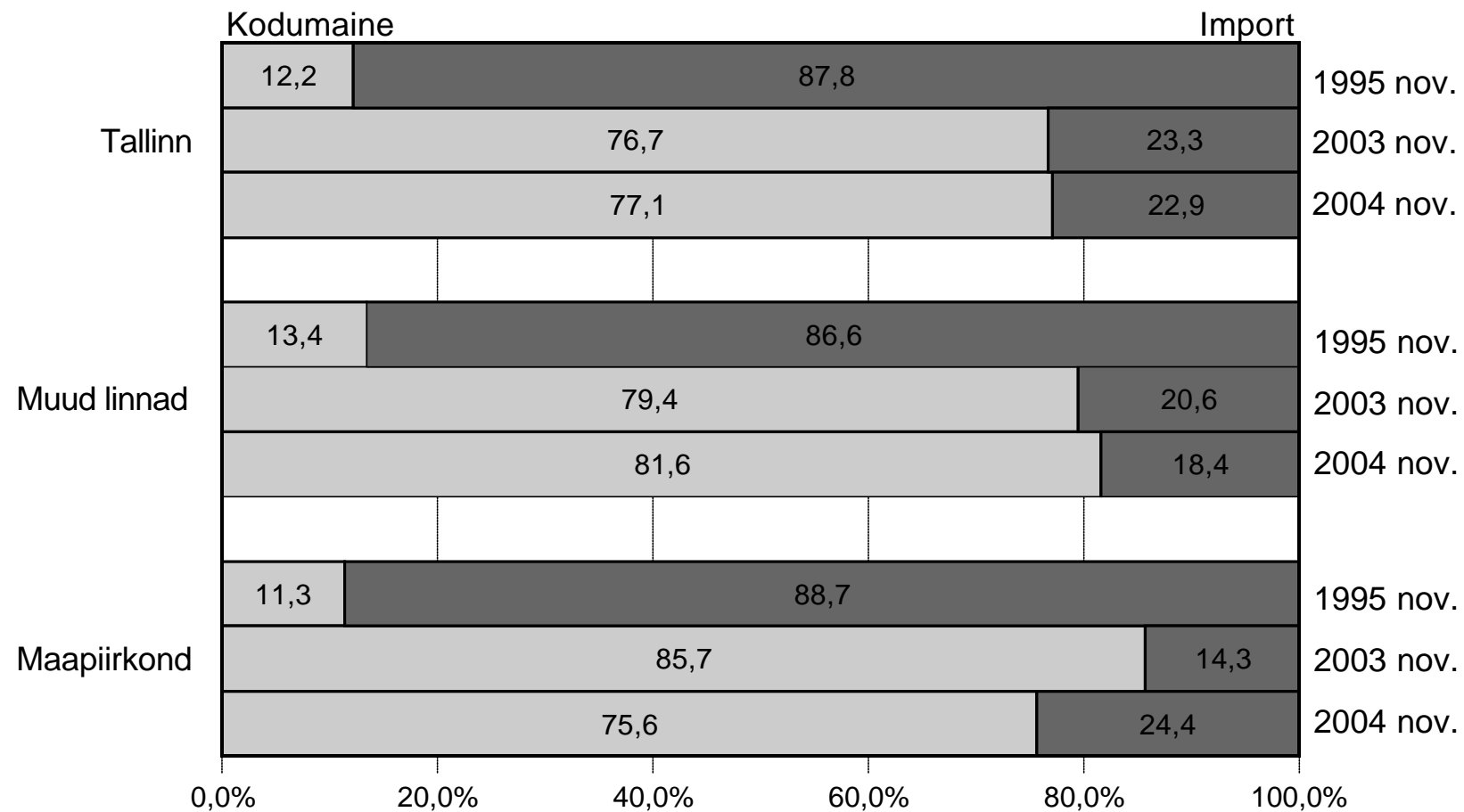

Jogurti pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

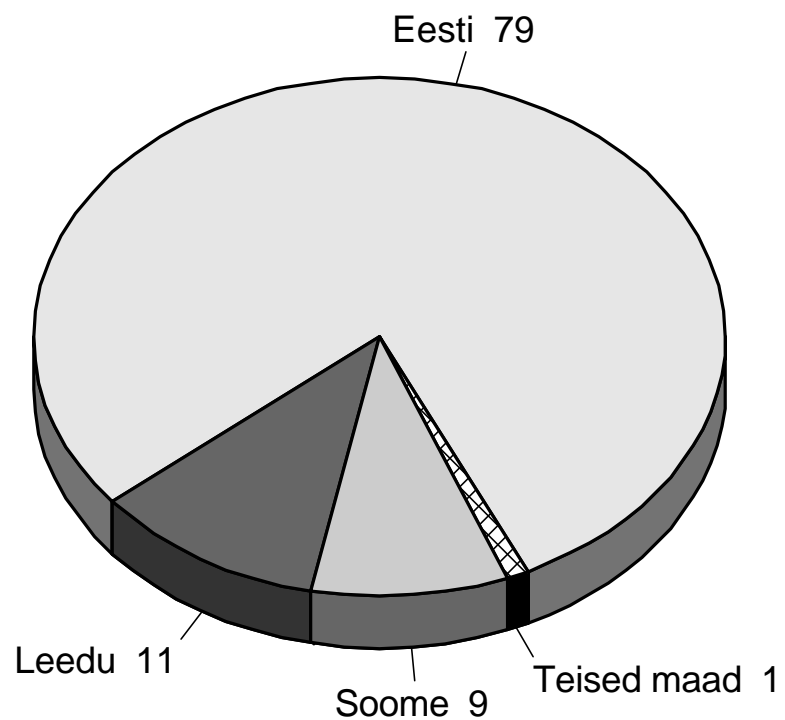

Jäätise sortiment (%)

Jäätise pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Teised maad

Saksamaa
Läti

Tabel 2.5

**Kodumaiste ja importpiimatoodete osakaal
kaupluste rahalises käibes (%)**

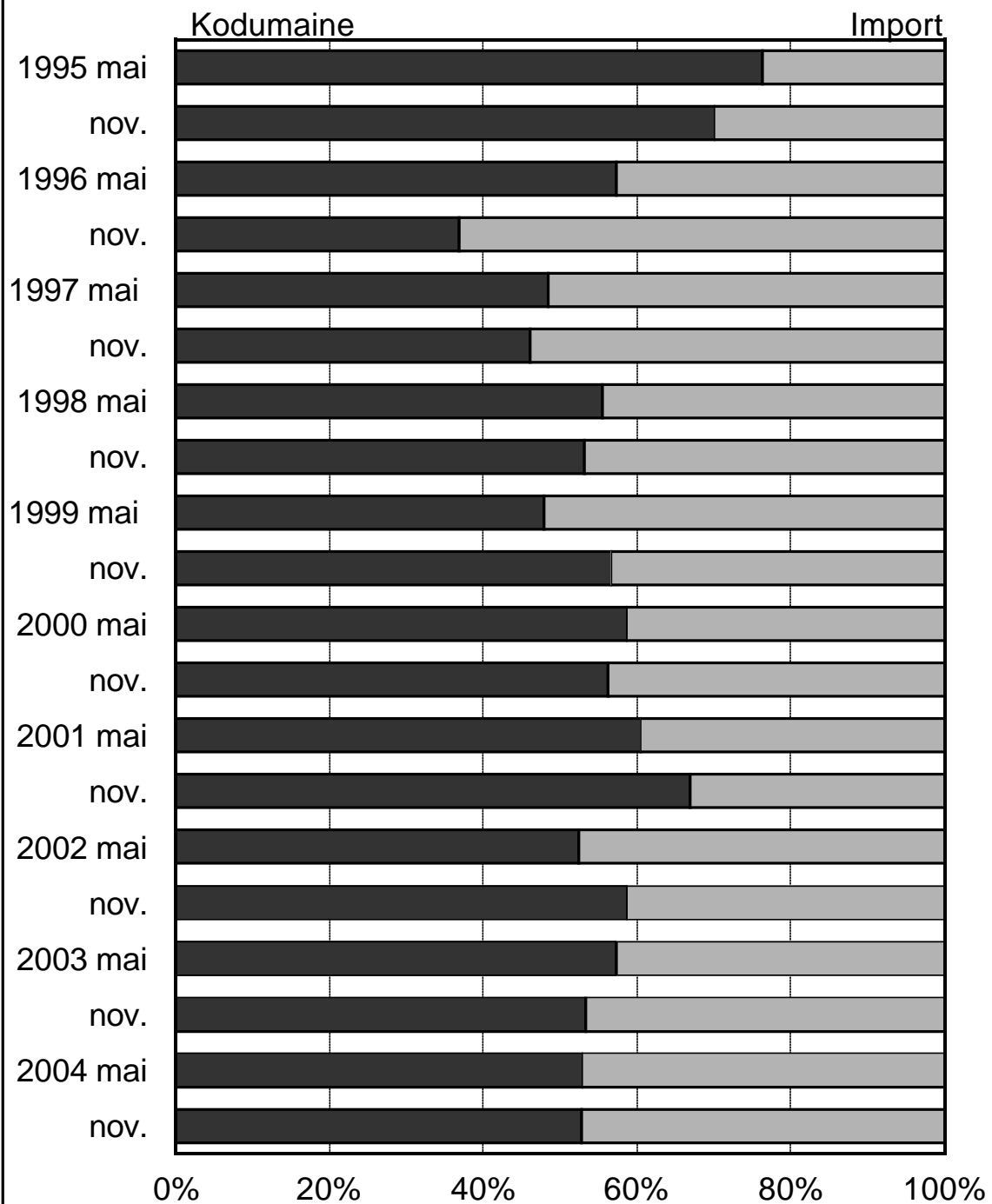
	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
piim	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
naturaaljuust	96.0	94.2	92.6	92.4	95.2	96.3	89.3	86.2	88.1	79.0	4.0	5.8	7.4	7.6	4.8	3.7	10.7	13.8	11.9	21.0
sulatatud juust	81.0	46.1	53.1	56.7	56.2	66.9	58.7	53.3	52.9	52.8	19.0	53.9	46.9	43.3	43.8	33.1	41.3	46.7	47.1	47.2
jogurt	37.7	69.4	74.2	75.8	81.0	86.5	85.9	87.8	92.3	92.2	62.3	30.6	25.8	24.2	19.0	13.5	14.1	12.2	7.7	7.8
või	100.0	97.5	98.7	97.7	99.9	99.7	99.1	98.6	99.0	97.9	–	2.5	1.3	2.3	0.1	0.3	0.9	1.4	1.0	2.1
kohupiim	100.0	99.5	98.4	97.7	98.6	99.1	98.1	98.7	98.7	97.5	–	0.5	1.6	2.3	1.4	0.9	1.9	1.3	1.3	2.5
jäätis	33.6	68.8	76.5	82.9	85.5	87.5	83.2	85.2	89.0	85.4	66.4	31.2	23.5	17.1	14.5	12.5	16.8	14.8	11.0	14.6

Tabel 2.6

**Kodumaiste ja importpiimatoodete osakaal
kaupluste rahalises käibes 2004. a novembris (%)**

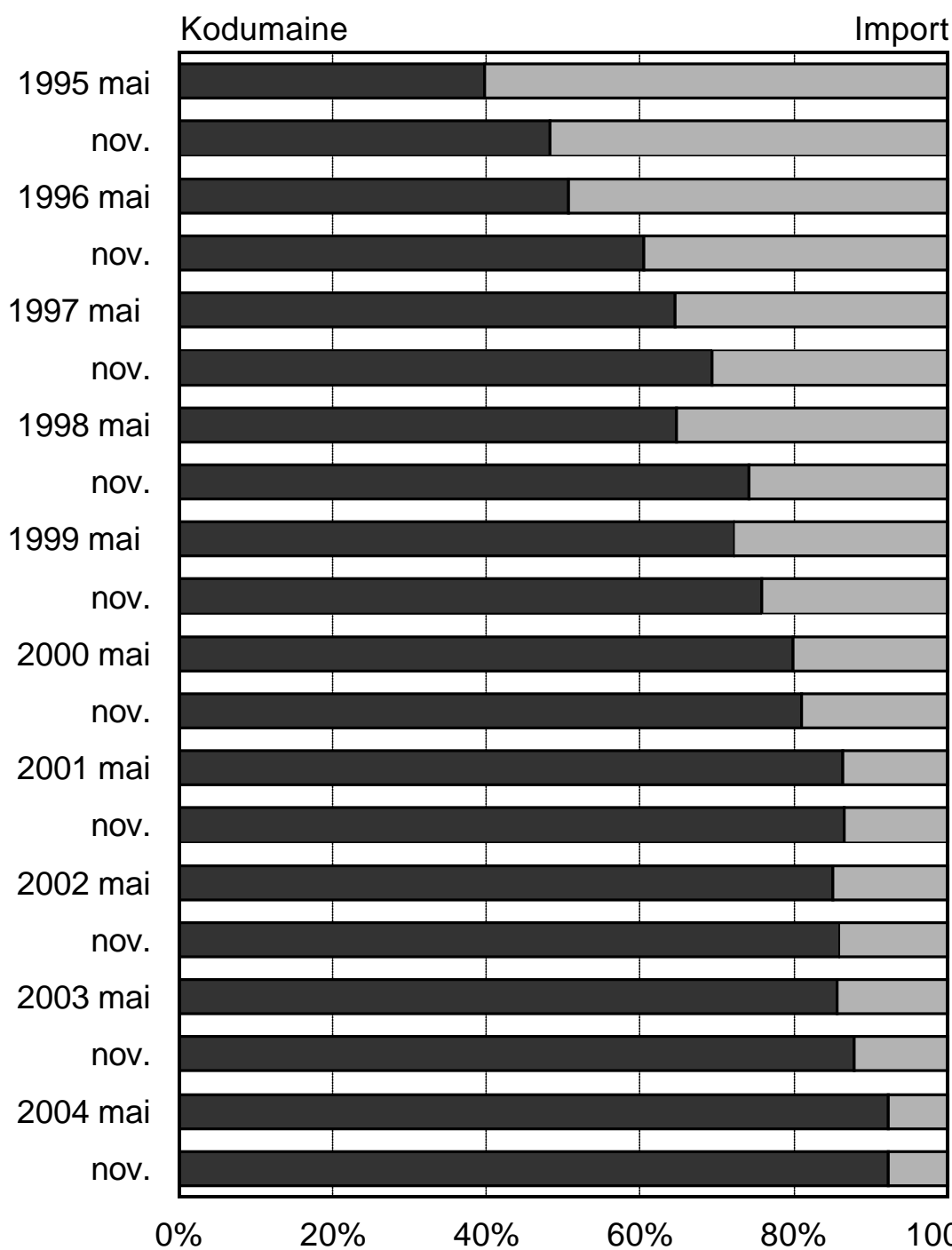
	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
piim	100.0	–	100.0	–	100.0	–	100.0	–
naturaaljuust	79.0	21.0	66.7	33.3	78.4	21.6	85.1	14.9
sulatatud juust	52.8	47.2	45.0	55.0	53.6	46.4	54.7	45.3
jogurt	92.2	7.8	88.2	11.8	92.7	7.3	92.9	7.1
või	97.9	2.1	94.8	5.2	97.4	2.6	100.0	–
kohupiim	97.5	2.5	92.5	7.5	97.8	2.2	99.0	1.0
jäätis	85.4	14.6	77.0	23.0	89.2	10.8	82.6	17.4

Kodumaise- ja import sulatatud juustu osatähtsus sulatatud juustu kogukäibes (1995 - 2004 november)

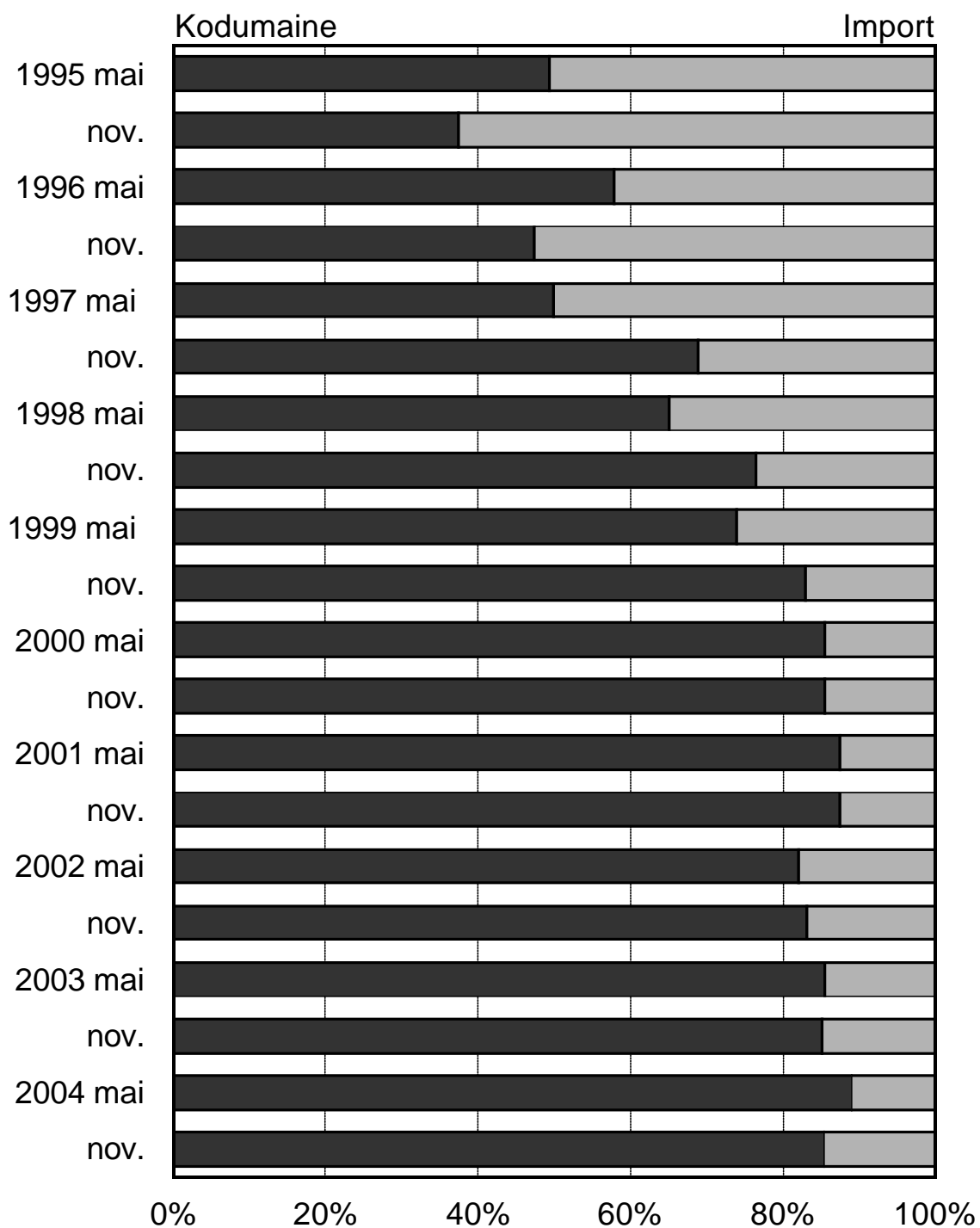
Kodumaise- ja importjogurti osatähtsus jogurtite kogukäibes

(1995 - 2004 november)

Kodumaise- ja importjätise osatähtsus jäätiste kogukäibes

(1995 - 2004 november)

Tabel 2.7

Kodumaiste ja importpiimatoodete keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti kaup				Importkaup					
	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
piim (kr/l)	6.54	6.39	6.40	7.43	7.51	-	-	-	-	-
naturaaljuust	76.34	75.58	74.94	76.85	79.41	103.18	107.64	102.01	99.08	117.14
sulatatud juust	74.85	74.83	73.38	73.02	74.27	75.27	108.71	110.06	106.60	101.59
jogurt	27.03	27.03	27.45	27.85	28.13	34.11	34.25	32.06	32.66	33.73
või	43.61	43.68	45.46	53.23	59.60	51.74	42.70	66.80	71.55	77.03
kohupiim	34.64	34.84	34.67	35.63	37.61	-	-	-	-	-
jäätis (kr/l)	30.34	28.47	27.02	26.89	27.60	33.02	27.71	26.05	25.99	27.16

Tabel 2.8

Piimatoodete keskmised hinnad 2004.a novembris (kr./kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
piim (kr/l)	7.51	-	7.79	-	7.50	-	7.32	-
naturaaljuust	79.41	117.14	80.63	132.43	80.06	96.16	71.74	68.96
sulatatud juust	74.27	101.59	71.28	110.39	73.49	99.16	78.49	88.35
jogurt	28.13	33.73	28.45	36.09	28.22	32.18	27.54	32.10
või	59.60	77.03	59.87	93.97	59.16	62.51	60.44	-
kohupiim	37.61	-	38.65	-	37.51	-	37.18	-
jäätis (kr/l)	27.60	27.16	28.43	26.82	27.33	28.02	27.98	26.70

3. LIHATOOTED

LIHATOOTED

Veiseliha valik kauplustes võrreldes maikuuga ei muutunud. Müügil oli vaid kodumaist veiseliha, mis oli poole aastaga kallinenud 3,6%.

Sealiha osas jäi valik kauplustes samuti maikuu tasemele. Tallinna kauplustes oli müügil 15 ja teistes linnades 8 ning maakauplustes 2 nimetust Eestimaist sealiha (tabel 3.2). Kodumaise sealiha jaehind tõusis võrreldes eelmise vaatlusega 3%.

Linnuliha oli müügil keskmiselt 8 nimetust kaupluse kohta, kusjuures Tallinna kauplustes võis valida keskmiselt 29 ja teiste linnade kauplustes 7 nimetuse kodumaise linnuliha vahel. Maakauplustes oli müügil vaid keskmiselt 1 nimetus kodumaist linnuliha. Importlinnuliha valik kaupluses võrreldes maikuuga vähenes ning sortimendis suurenes Eesti linnuliha osakaal maikuu 78%-lt 83%-ni. USA linnuliha osakaal sortimendis vähenes 8%-lt 4,7%-ni ja Ungarist imporditud linnulihal 8%-lt 4,7%-ni. Tallinnas on müügile tulnud Rannamõisa kaubamärgiga Leedu värsked kana- ja kalkuniliha, mis on veidi odavam kui Talleggi broiler. See on suurendanud importlinnuliha osatähtsuse pealinna kaupluste linnuliha müügikäibes 3,3%-lt 11%-ni. Väljaspool Tallinna tarbitakse endiselt pigem odavamad importlinnuliha, kuid võrreldes maikuuga on teiste linnade käibes selle osatähtsus vähenenud 36%-lt 29%-ni. Kodumaine kanakoib kallines poole aastaga 6,5% ja maksis novembris 38.79 kr/kg, importkanakoib maksis 25.03 kr/kg.

Lihakonservide pakkumises vähenes kodumaiste konservide osatähtsus sortimendis 75%-lt 72%-ni, osatähtsus käibes 87%-lt 82%-ni. Poola lihakonservide osatähtsus kasvas poole aastaga 2%-lt 8%-ni. Kodumaiste lihakonservide hind langes viimase poole aastaga 2% ja importlihakonservide hind 11,2%.

Keeduvorstid ja viinerid, täis- ja poolsuitsuvorstid ning suitsu- ja keedusingid on valdavalt Eesti lihatööstusettevõtete toodang, vaid Tallinna kauplustes oli müügil üksikuid importtooteid Itaaliast, Hispaaniast, Soomest, Saksamaalt ja Leedust. Suurenenud on rasvavaeste ja “kergete” toodete ning erineva suurusega pakendite valik. Tallinna kauplustes kasvas poole aastaga keeduvorstide-viinerite valik 88-lt nimetuselt 100-ni, suitsuvorstide valik 70-lt 78-ni ning suitsuliha valik 94-lt tootelt 121-ni keskmiselt kaupluse kohta. Selline suur sortimendi kasv on nii nagu kõigi teiste kaubagruppidegi puhul Tallinnas tingitud Ülemiste Rimi kaasamisega uurin-gusse. Rimis oli müügil suurim valik kodumaiseid keeduvorste-viinereid - 147, 110 nimetust suitsuvorste ja 157 nimetust kodumaist suitsuliha. Teiste linnade kauplus-

tes kodumaiste keeduvorstide-viinerite ja suitsulihatoodete sortiment poole aastaga mõnevõrra vähenes, maakauplustes suurenes. Kodumaiste **keeduvorstide ja viinerite** keskmised hinnad tõusid võrreldes maikuuga 1,8% (44.78 kr/kg), **suitsuvorsti** hind tõusis 4,2% (68.29 kr/kg) ja **suitsuliha** kallines 4,6% (81.80 kr/kg).

Tabel 3.1

Lihatoodete sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kaup										Importkaup										
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	
veiseliha	-	1.8	2.7	4.3	2.0	1.6	1.5	1.8	2.1	2.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sealiha	-	2.9	4.6	5.4	4.4	4.9	5.0	5.4	7.5	7.1	-	-	0.4	0.3	0.3	0.2	0.3	0.2	-	-	-
linnuliha	-	1.7	3.6	4.1	3.8	5.3	5.5	5.7	8.0	8.2	-	1.8	2.2	1.7	2.1	1.8	2.1	2.2	2.2	1.7	1.7
lihakonservid	5.5	7.9	10.1	10.8	7.5	5.1	8.8	7.5	8.9	8.5	3.5	2.2	2.5	2.2	3.0	2.6	2.4	2.8	3.0	3.4	3.4
keeduvorst, viinerid	9.6	15.0	22.3	29.5	30.0	34.8	37.1	37.2	48.2	47.7	1.7	0.5	0.2	0.9	0.8	0.2	0.4	0.1	0.2	0.1	0.1
suitsuvorst	5.0	11.8	16.6	18.8	20.3	21.6	26.7	28.5	37.3	37.3	1.7	1.4	1.0	1.8	1.4	0.6	0.9	0.4	1.1	2.5	2.5
suitsuliha	5.4	11.8	16.7	18.4	18.8	20.7	27.2	28.5	36.5	37.2	0.9	0.2	-	0.5	0.1	0.1	0.7	0.3	0.5	0.8	0.8

Tabel 3.2

Lihatoodete sortimendi laius 2004. a novembris (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
veiseliha	2.0	-	6.5	-	1.9	-	0.5	-
sealiha	7.1	-	15.7	-	7.7	-	2.7	-
linnuliha	8.2	1.7	29.2	1.0	7.3	1.9	1.5	1.5
lihakonservid	8.5	3.4	9.7	2.3	9.3	4.0	6.8	2.7
keeduvorst. viinerid	47.7	0.1	100.5	0.8	44.9	-	31.0	-
suitsuvorst	37.3	2.5	77.8	16.2	36.7	0.6	22.1	-
suitsuliha	37.2	0.8	121.8	5.8	33.0	-	9.9	-

Tabel 3.3

**Kodumaiste ja importlihatoodete suhe
kaupluses pakutavas lihatoodete sortimendis (%)**

	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
veiseliha	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sealiha	100.0	100.0	92.0	94.7	93.6	96.8	95.3	96.3	99.4	100.0	-	-	8.0	5.3	6.4	3.2	4.7	3.7	0.6	-
linnuliha	97.8	48.6	62.1	70.7	64.4	75.2	72.5	72.3	78.5	83.2	2.2	51.4	37.9	29.3	35.6	24.8	27.5	27.7	21.5	16.8
lihakonservid	61.1	78.2	80.2	83.1	71.4	66.3	78.3	73.1	75.0	71.6	38.9	21.8	19.8	16.9	28.6	33.7	21.7	26.9	25.0	28.4
keeduvorst, viinerid	85.0	98.7	96.1	97.4	99.3	98.8	99.3	99.8	99.6	99.8	15.0	1.3	3.9	2.6	0.7	1.2	0.7	0.2	0.4	0.2
suitsuvorst	80.6	92.2	90.2	93.1	97.1	96.1	97.7	98.7	97.2	93.7	19.4	7.8	9.8	6.9	2.9	3.9	2.3	1.3	2.8	6.3
suitsuliha	85.7	100.0	97.1	99.5	99.5	96.6	99.5	98.9	98.6	98.0	14.3	-	2.9	0.5	0.5	3.4	0.5	1.1	1.4	2.0

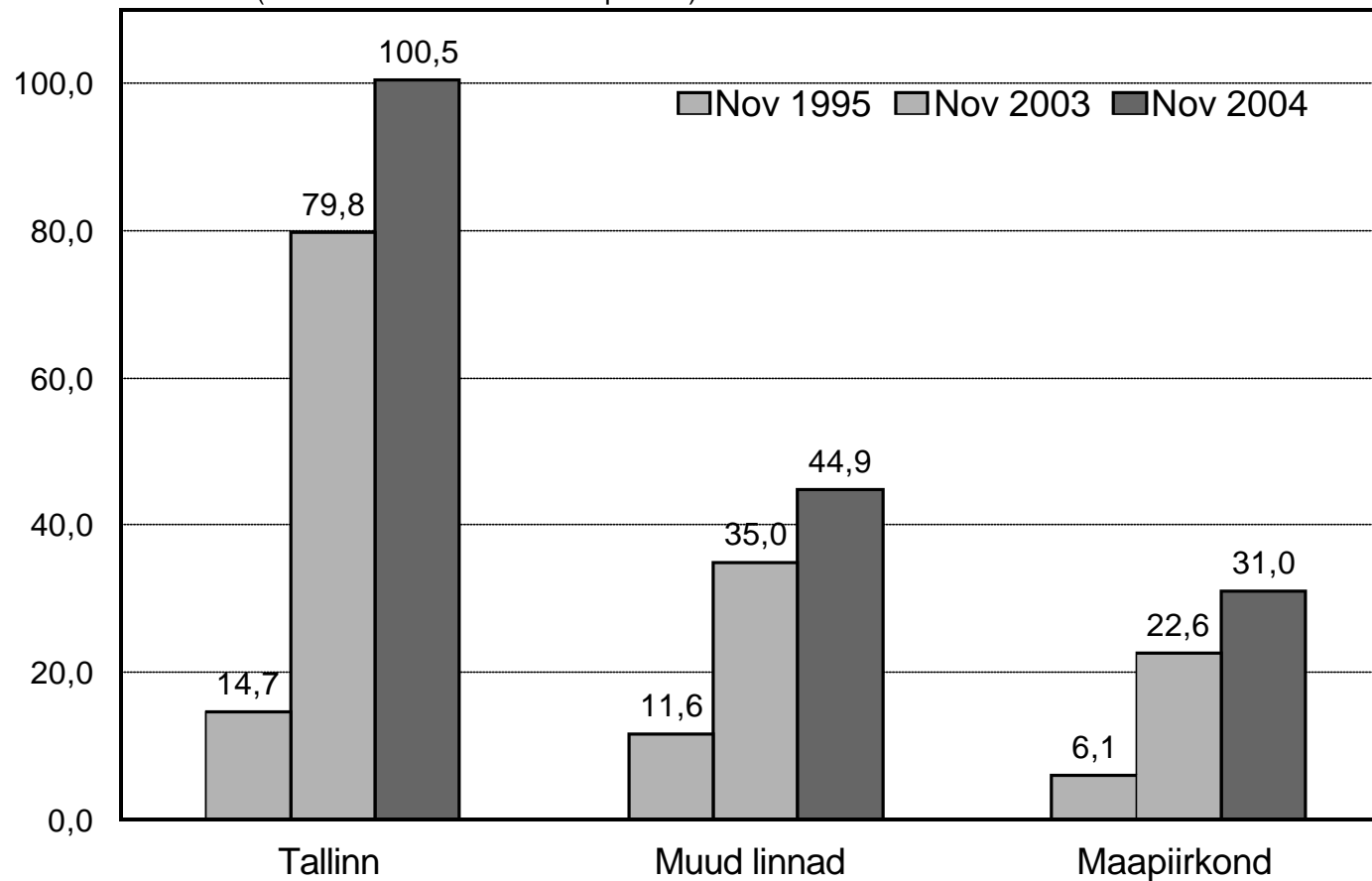
Tabel 3.4

**Kodumaiste ja importlihatoodete suhe kaupluses
pakutavas lihatoodete sortimendis 2004. a novembris (%)**

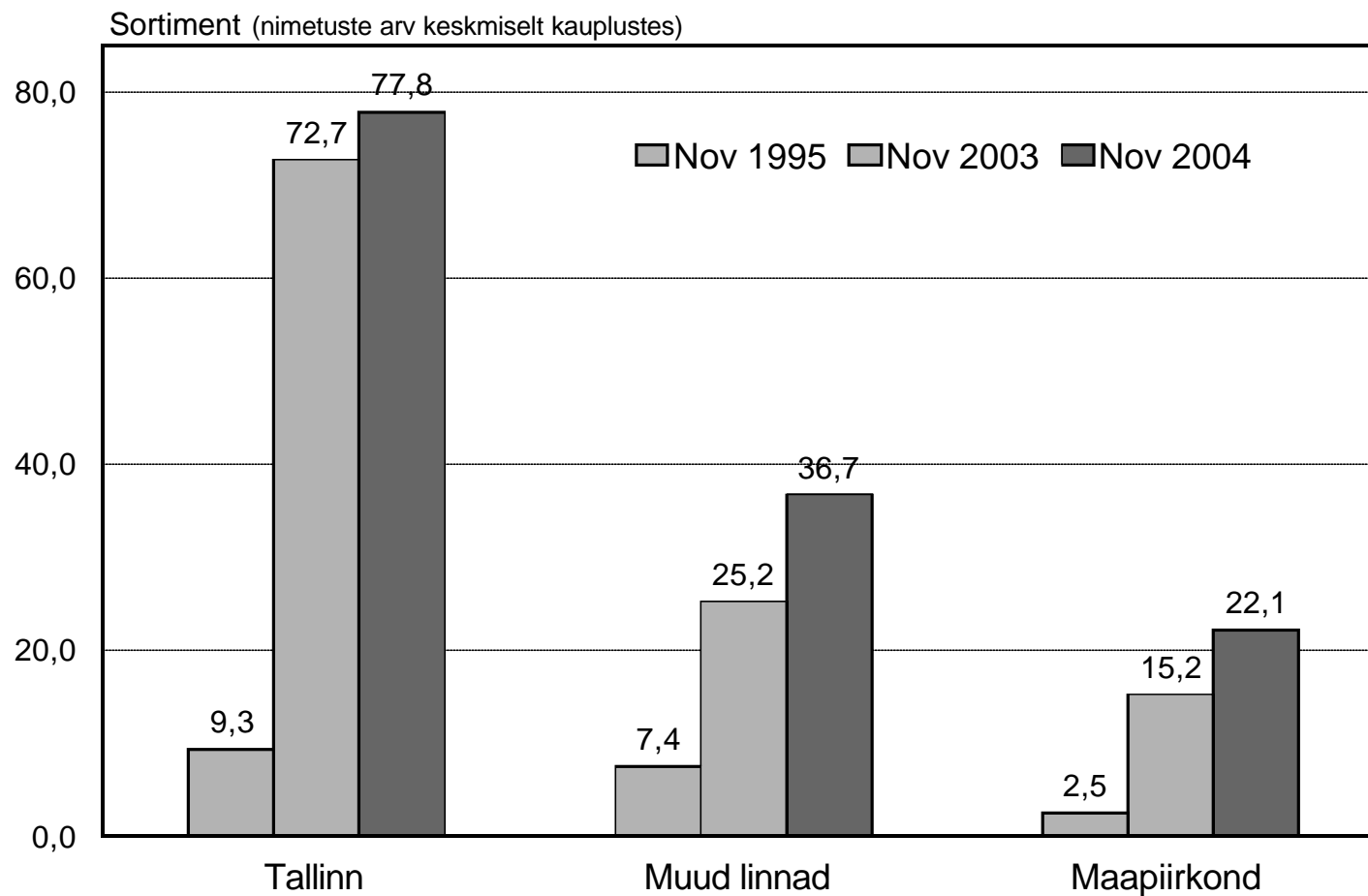
	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
veiseliha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
sealiha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
linnuliha	83.2	16.8	96.7	3.3	79.1	20.9	48.9	51.1
lihakonservid	71.6	28.4	80.6	19.4	69.8	30.2	71.3	28.7
keeduvorst. viinerid	99.8	0.2	99.2	0.8	100.0	-	100.0	-
suitsuvorst	93.7	6.3	82.8	17.2	98.3	1.7	100.0	-
suitsuliha	98.0	2.0	95.4	4.6	100.0	0.0	100.0	-

Kodumaise keeduvorsti ja viinerite sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

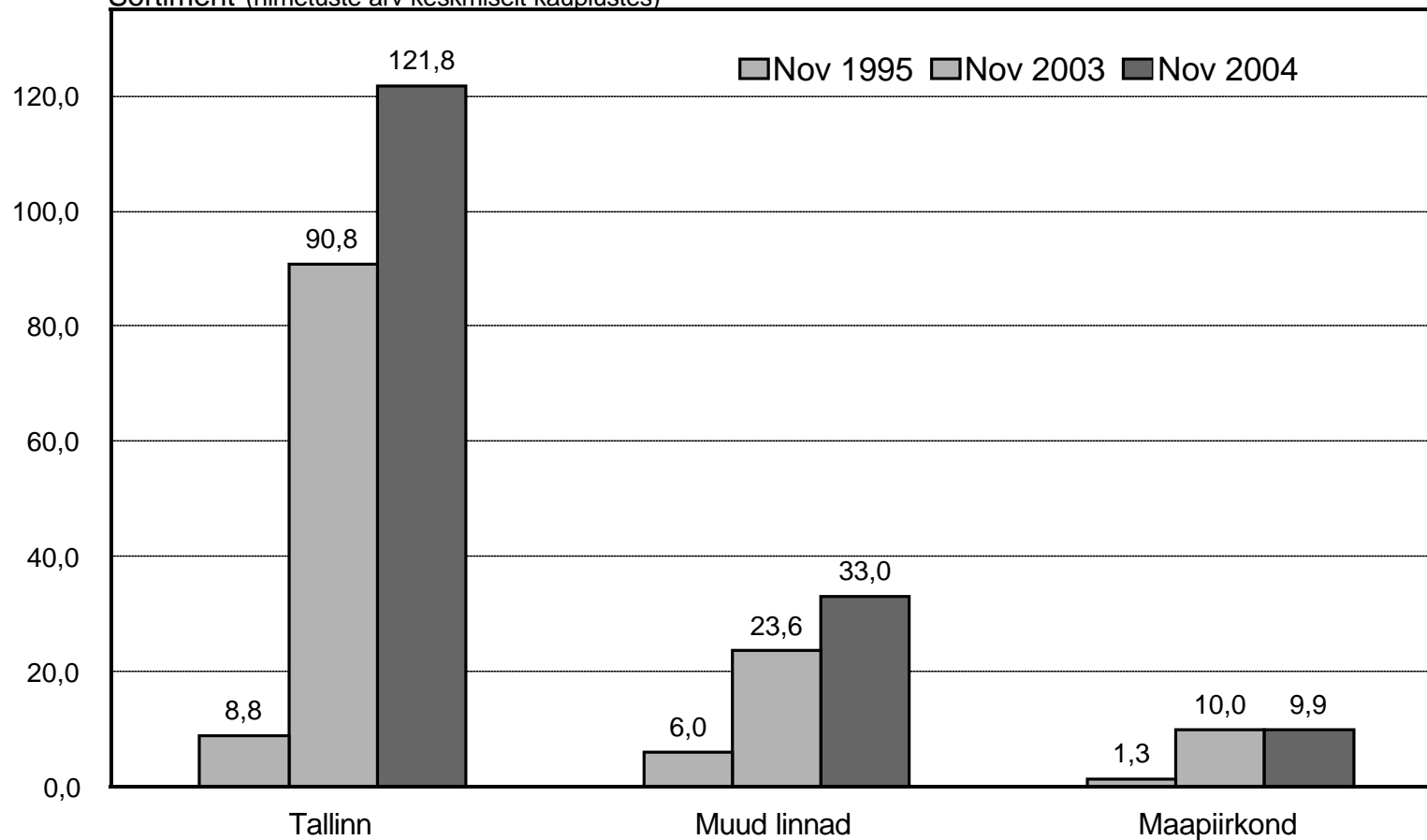

Kodumaise suitsuvorsti sortiment

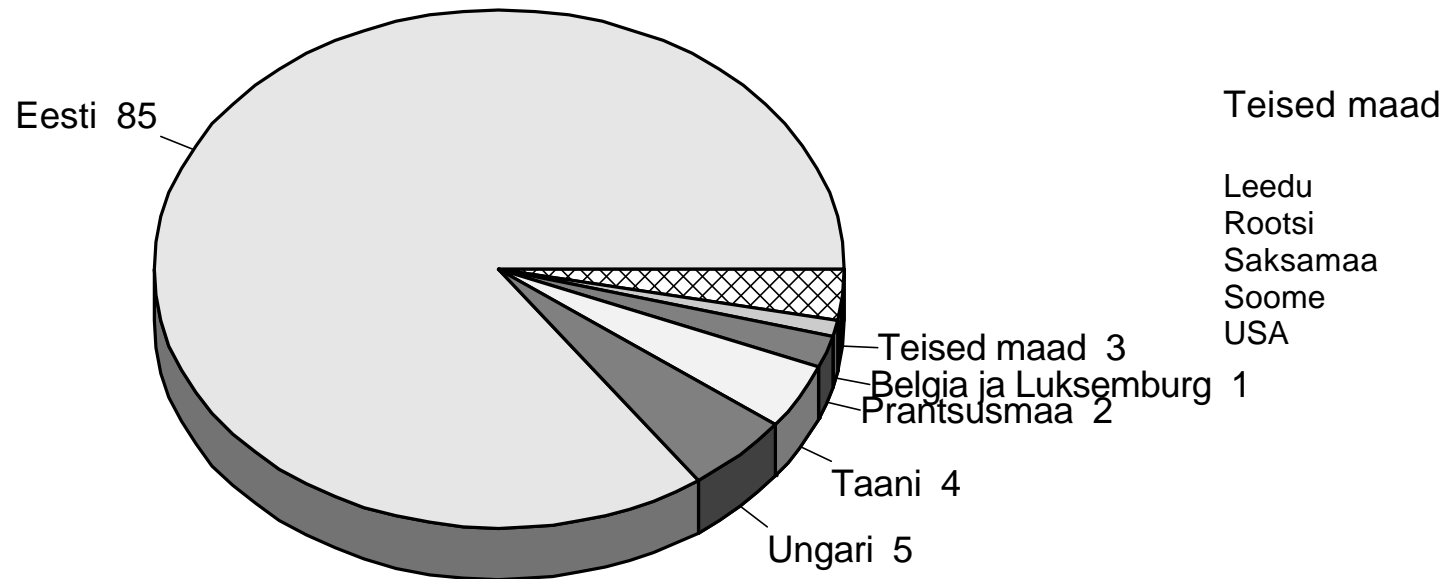
Kodumaise suitsuliha sortiment

Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

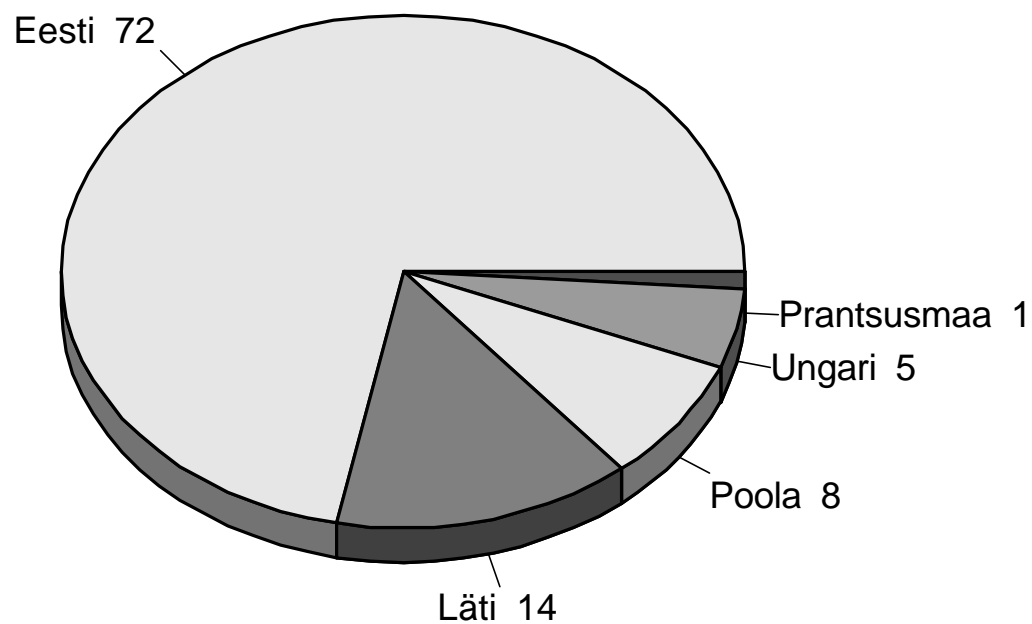
Linnuliha pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Lihakonservide pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 3.5

Kodumaiste ja importlihatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
veiseliha	95.8	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	4.2	–	–	–	–	–	–	–	–	–
sealiha	96.2	100.0	94.5	82.8	90.2	96.9	98.0	89.1	97.5	98.0	3.8	–	5.5	17.2	9.8	3.1	2.0	10.9	2.5	2.0
linnuliha	76.4	39.2	43.5	39.2	39.2	54.4	48.5	46.9	60.8	60.6	23.6	60.8	56.5	60.8	60.8	45.6	51.5	53.1	39.2	39.4
lihakonservid	82.4	84.3	91.6	93.5	79.3	79.6	84.9	77.8	87.1	81.1	17.6	15.7	8.4	6.5	20.7	20.4	15.1	22.2	12.9	18.2
keeduvorst, viinerid	89.8	98.8	99.0	98.5	99.4	99.5	99.4	99.5	99.7	97.9	10.2	1.2	1.0	1.5	0.6	0.5	0.6	0.5	0.3	2.1
suitsuvorst	90.8	98.1	98.1	98.0	99.2	99.2	99.5	99.2	99.3	99.3	9.2	1.9	1.9	2.0	0.8	0.8	0.5	0.8	0.7	0.7
suitsuliha	98.2	100.0	97.7	99.5	99.8	99.8	99.9	99.5	99.7	98.7	1.8	–	2.3	0.5	0.2	0.2	0.1	0.5	0.3	1.3

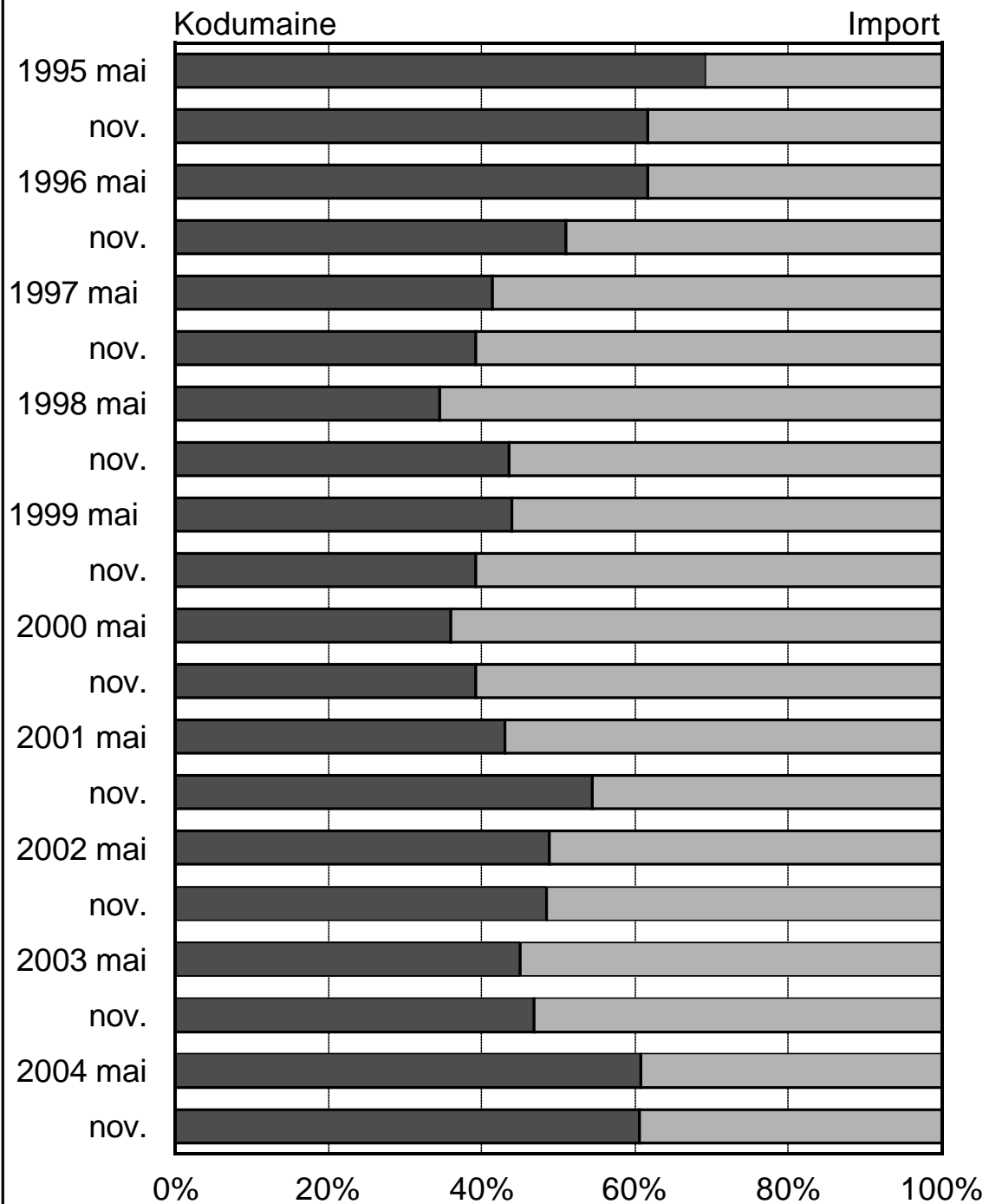
Tabel 3.6

Kodumaiste ja importlihatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes 2004. a novembris (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
veiseliha	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
sealiha	98.0	2.0	100.0	-	100.0	-	94.0	6.0
linnuliha	60.6	39.4	89.0	11.0	70.7	29.3	33.1	66.9
lihakonservid	81.8	18.2	72.0	28.0	84.3	15.7	81.6	18.4
keeduvorst. viinerid	99.9	0.1	99.0	1.0	100.0	-	100.0	-
suitsuvorst	99.3	0.7	95.5	4.5	99.9	0.1	100.0	-
suitsuliha	99.8	0.2	98.8	1.2	100.0	-	100.0	-

Kodumaise- ja importlinnuliha osatähtsus linnuliha kogukäibes

(1995 - 2004 november)

Tabel 3.7

Kodumaiste ja importlihatoodete keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti kaup					Importkaup				
	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
veiseliha	75.39	69.52	63.31	64.81	67.13	–	–	–	–	–
sealiha	66.46	63.71	61.73	62.32	64.17	39.70	35.46	28.40	32.50	–
linnuliha	40.12	38.05	37.14	36.43	38.79	25.44	22.91	22.54	22.33	25.03
lihakonservid	48.16	48.94	48.84	48.34	47.35	47.22	47.62	44.26	45.64	40.54
keeduvorst. viinerid	46.28	45.38	44.02	44.00	44.78	38.01	44.53	46.47	43.68	65.91
suitsuvorst	66.29	64.83	64.84	65.51	68.29	91.91	138.84	111.21	145.99	133.65
suitsuliha	83.85	81.50	78.76	78.22	81.80	–	–	–	65.48	–

Tabel 3.8

Keskmised lihatoodete hinnad 2004. a novembris (kr/kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
veiseliha	67.13	-	78.60	-	59.98	-	62.95	-
sealiha	64.17	-	74.15	-	62.46	-	50.86	-
linnuliha	38.79	25.03	37.89	-	39.51	25.31	37.98	24.78
lihakonservid	47.35	40.54	52.16	57.89	46.43	40.14	46.56	35.56
keeduvorst. viinerid	44.78	65.91	49.65	65.91	43.88	-	40.71	-
suitsuvorst	68.29	133.65	81.64	134.00	65.22	119.00	58.15	-
suitsuliha	81.80	-	89.65	-	78.10	-	68.97	-

4. TERA VILJATOOTED

TERAVILJATOOTED

Leiva sortiment suurenes viimase poole aastaga Eestis keskmiselt vaid 1 nimetuse võrra kaupluse kohta. Tallinna kauplustes suurenes leiva sortiment poole aastaga 55-lt 64 nimetuseni tänu Ülemiste Rimile, kus oli suurim leivavalik - 85 nimetust, järgnes Rocca al Mare Prisma 82 ja Haabersti Citymarket 75 nimetusega. Teiste linnade kauplustes leivavalik mõnevõrra vähenes ja maakauplustes suurenes 4 toote võrra (tabel 4.2). EKI 2004. aasta tarbijauuringust selgus, et Eesti elanikud andsid kodumaistest toidukaupadest kõige kõrgemaid kvaliteedihinnanguid leiva- ja saiatoodetele. Möödunud aastal olid kvaliteedi osas enim hinnatud piim ja piimasaadused ning leiva- ja saiatooted teisel kohal. Võrreldes 2004. aasta mai-kuuga kallines novembriks leivakilo 10 senti.

Kodumaise **nisujahu** positsioon turul mõnevõrra halvenes, Eestis toodetud jahu osatähtsus käibes langes novembris võrreldes maikuuga 85%-lt 79%-ni (tabel 4.5). Kodumaine nisujahu maksis novembris 7.12 kr/kg, mis on 2,7% kallim kui mais. Importjahu maksis samal ajal 7.60 kr/kg (tabel 4.7).

Kodumaiste küpsiste sortiment vähenes poole aastaga 22-lt nimetuselt 21-ni ja importküpsiste sortiment 60-lt 55-ni keskmiselt kaupluse kohta. Eesti küpsiste osatähtsus müügikäibes vähenes viimase poole aastaga 33%-lt 31%-ni. Eesti küpsiseid on küll laias valikus saadaval Tallinnas, kuid väljaspool pealinna on müügilolevate kodumaiste ja importküpsiste vahetõrge sortimendis tugevalt impordi kasuks. Osade küpsiste puhul on tarbijail raske küpsiste päritolu kindlaks teha. Näiteks on kaubamärgi Maiasmokk (ka Eesti triipkood 474) all müügil mitmeid erinevaid imporditud küpsiseid ja kompvekke. Vaid tähelepanelikumal vaatamisel leiab pakendilt väikeses kirjas teksti, et Eestis registreeritud ettevõtte OÜ Kommivabrik on importija mitte tootja, kes pakendab paljudest riikidest ostetud küpsiseid ja kompvekke ja müüb neid kaubamärgi all Maiasmokk.

Tallinna kauplustes oli kodumaiste küpsiste valik kaupluses 58 (mais 50), teistes linnades 18 (mais 19) ja maakauplustes 12 (mais 15) nimetust keskmiselt kaupluses. Sarnases korrelatsioonis oli ka osatähtsus käibes. Tallinnas kodumaiste küpsiste osakaal käibes suurenes ja väljaspool pealinna vähenes (tabel 4.6).

Eestis toodetud **makaronide** osatähtsus käibes on viimase kuue kuuga vähenenud 5%-punkti võrra ja sortimendis 1%-punkti võrra. Endiselt ei leia Eestis toodetud makarone mitte igast Tallinna kauplusest, seevastu importmakaronide valik Tallin-

nas on poole aastaga suurenenud 55-lt nimetuselt 61-ni keskmiselt kaupluses. Mujal Eesti linnades oli müügil 4 sorti kodumaiseid ja 35 sorti importmakarone ning maakauplustes 4 kodumaist ja 25 nimetust importmakarone keskmiselt kaupluses. Enim nimetusi makarone oli müügil Stockmannis – kokku 96 sorti, sh 50 Itaaliast, 16 Prantsusmaalt, 11 Soomest, 6 Suurbritanniast ja Hispaaniast, 4 Saksamaalt ja 3 Eestist. Tallinnas maksid Eesti makaronid 15.52 kr/kg, teistes linnades 11.42 kr/kg ja maakauplustes 11.37 kr/kg.

Kaerahelveste osatähtsuses käibes jõudis kodumaiste toodete osakaal novembris 88%-ni (mais 86%). Eestimaiseid kaerahelbeid oli müügil keskmiselt 3 ja importkaerahelbeid 1 nimetus keskmiselt kaupluse kohta. Kodumaised kaerahelbed maksid 15.49 kr/kg ja importkaerahelbed 19.28 kr/kg.

Tabel 4.1

Teraviljatoodete sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Leib	4.7	11.4	16.3	24.8	24.5	29.8	29.5	27.9	35.0	36.3	0.1	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Nisujahu k/s	1.2	3.6	4.0	4.2	3.8	4.1	4.2	5.1	5.1	5.0	0.7	0.6	2.0	3.0	2.8	2.6	2.4	1.2	1.0	1.0
Küpsised	6.1	9.2	11.0	15.9	15.9	16.4	18.2	17.8	22.3	21.4	18.7	25.3	43.1	53.6	59.2	52.0	53.9	47.9	60.8	55.2
Makaronid	4.2	1.2	–	–	–	1.8	3.3	3.7	4.2	3.5	13.6	14.5	23.3	32.7	35.8	34.3	32.4	30.8	38.3	35.6
Kaerahelbed						3.4	3.3	3.4	3.3	3.5						1.0	1.3	1.0	1.0	1.0

Tabel 4.2

Teraviljatoodete sortimendi laius 2004. a novembris (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Leib	36.3	-	64.0	-	36.2	-	25.3	-
Nisujahu k/s	5.0	1.0	5.7	1.2	5.4	1.1	4.1	0.7
Küpsised	21.4	55.2	58.3	91.7	18.2	55.5	11.9	40.2
Makaronid	3.5	35.6	2.0	61.2	4.0	35.4	3.3	25.6
Kaerahelbed	3.5	1.0	5.7	2.2	3.3	0.8	3.1	0.7

Tabel 4.3

**Kodumaiste ja importteraviljatoodete suhe
kaupluses pakutavas teraviljatoodete sortimendis (%)**

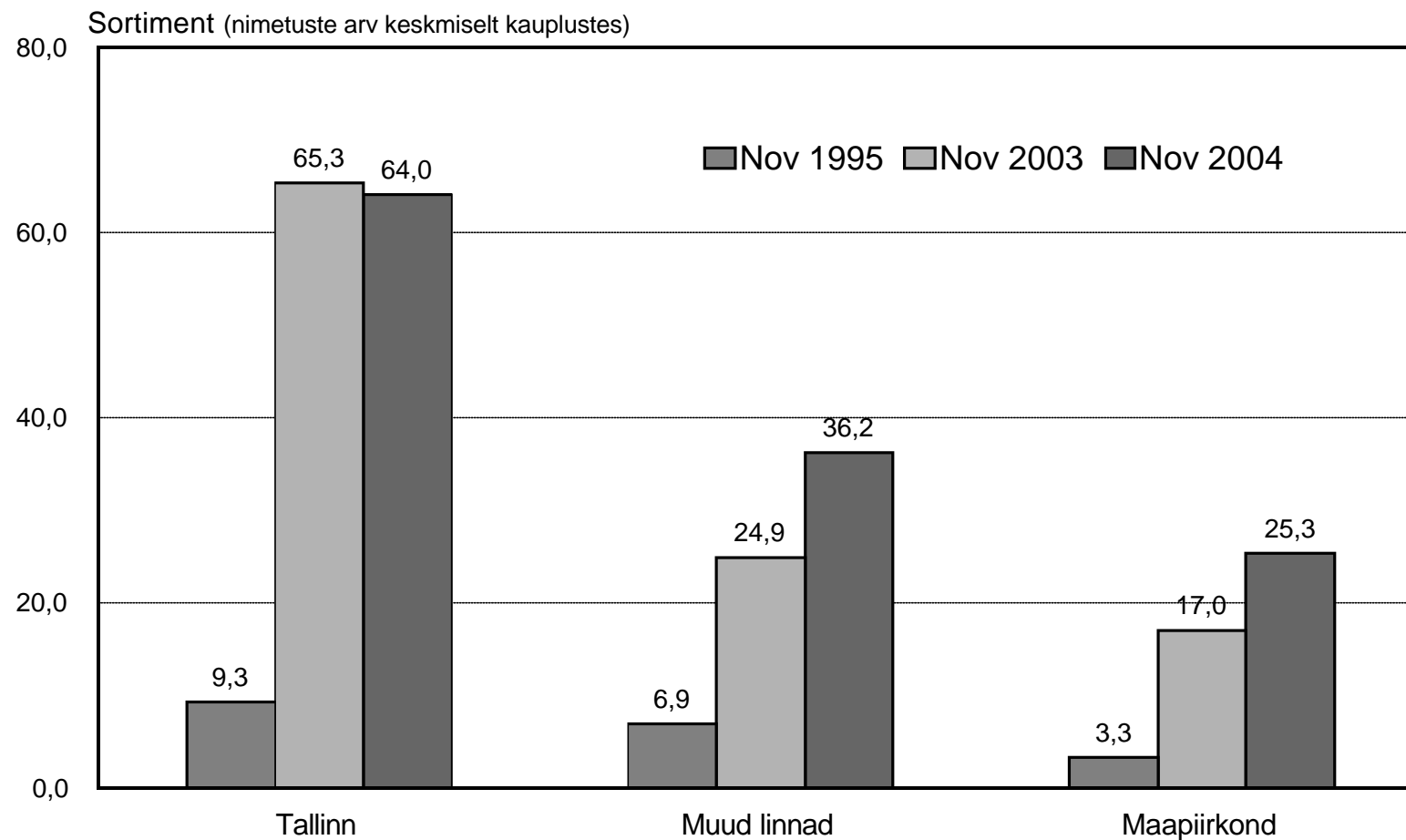
	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Leib	99.9	100.0	100.0	100.0	100.0	99.7	100.0	100.0	100.0	100.0	0.1	–	–	–	–	0.3	–	–	–	–
Nisujahu k/s	63.2	64.3	57.1	60.0	59.4	63.6	63.5	81.2	84.3	83.6	36.8	35.7	42.9	40.0	40.6	36.4	36.5	18.8	15.7	16.4
Küpsised	24.6	17.6	17.0	21.2	23.4	23.3	23.6	27.0	26.8	28.0	75.4	82.4	83.0	78.8	76.6	76.7	76.4	73.0	73.2	72.0
Makaronid	23.4	4.9	–	–	–	5.3	9.0	10.7	9.8	9.0	76.6	95.1	100.0	100.0	100.0	94.7	91.0	89.3	90.2	91.0
Kaerahelbed						76.9	71.8	77.7	77.6	78.3						23.1	28.2	22.3	22.4	21.7

Tabel 4.4

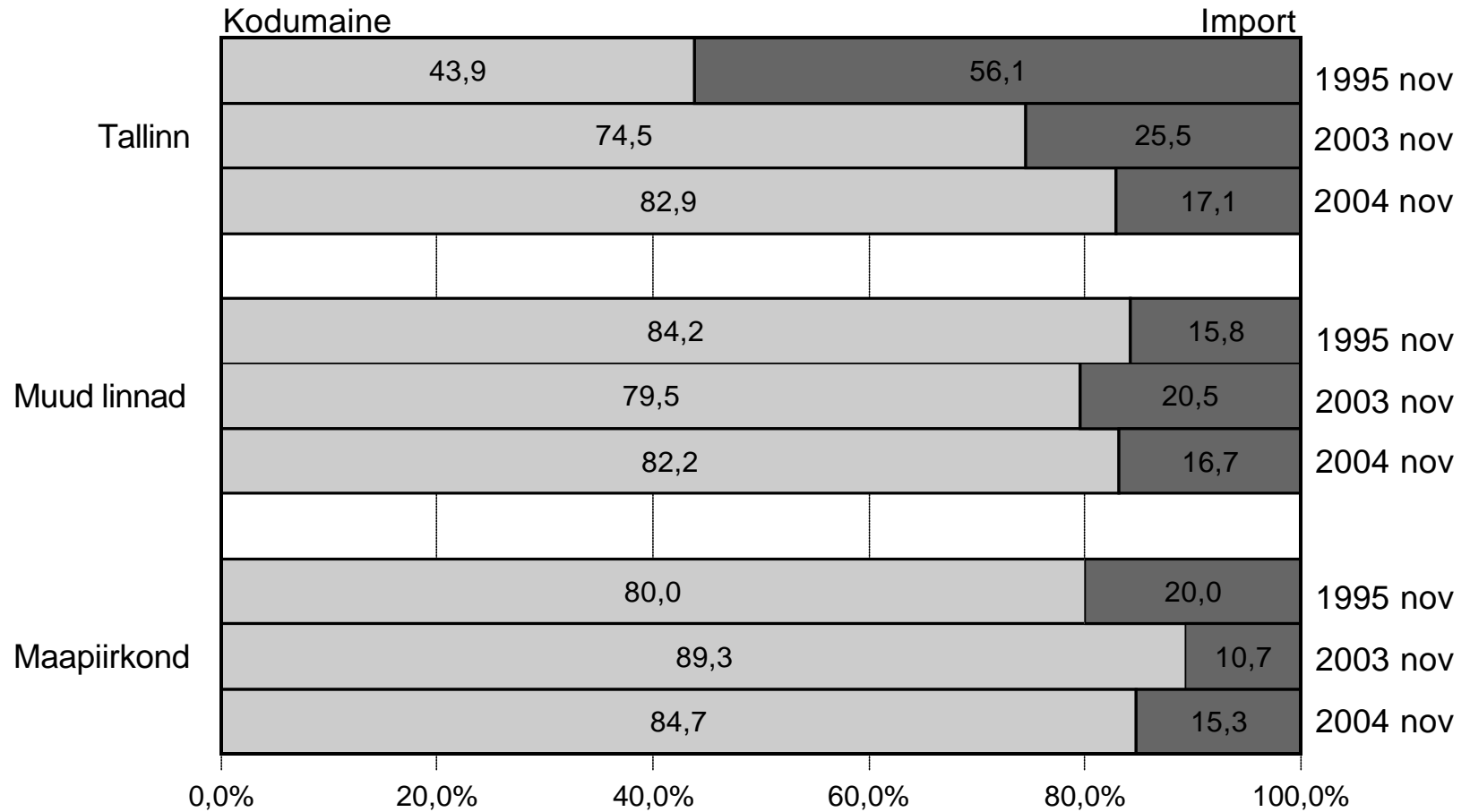
**Kodumaiste ja importteraviljatoodete suhe kaupluses
pakutavas teraviljatoodete sortimendis 2004. a novembris (%)**

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Leib	100.0	-	100.0	-	100.0	0.0	100.0	-
Nisujahu	83.6	16.4	82.9	17.1	83.3	16.7	84.7	15.3
Küpsised	28.0	72.0	38.9	61.1	24.7	75.3	22.9	77.1
Makaronid	9.0	91.0	3.2	96.8	10.3	89.7	11.3	88.7
Kaerahelbed	78.3	21.7	72.3	27.7	79.6	20.4	81.0	19.0

Kodumaise leiva sortiment

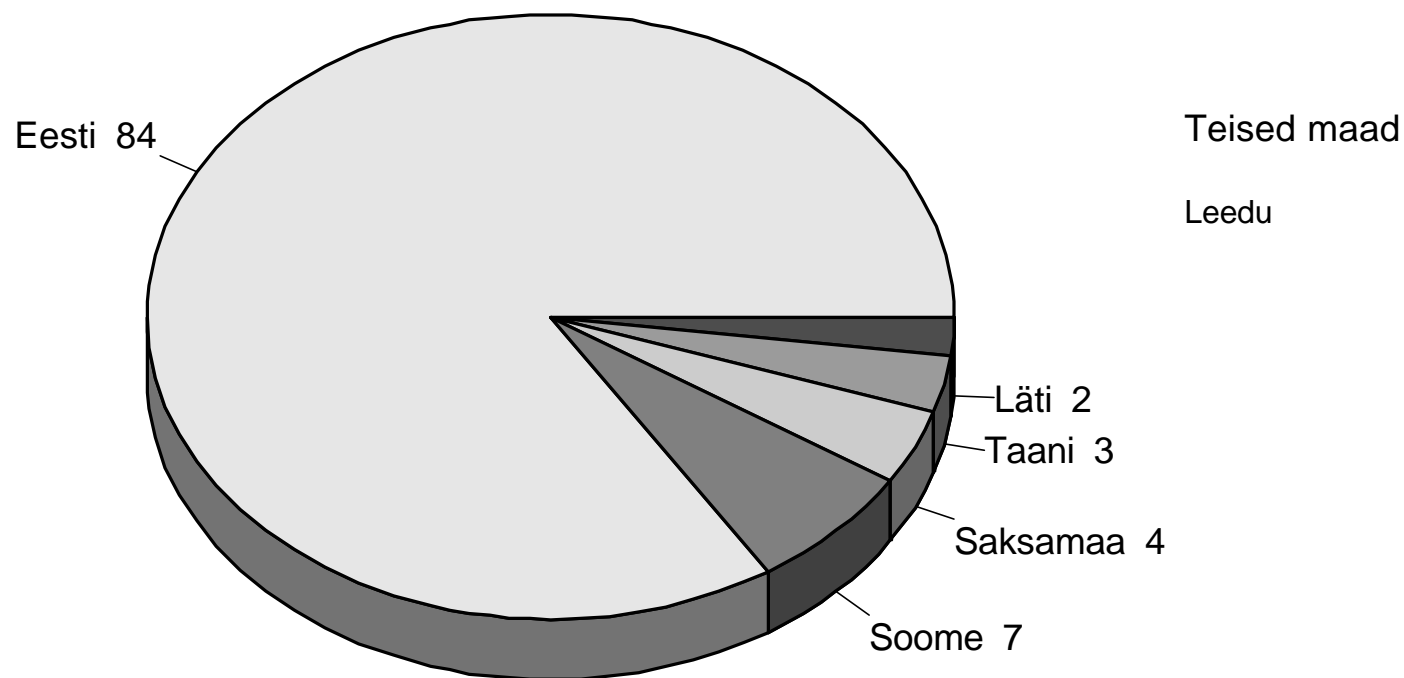

Nisujahu sortiment (%)

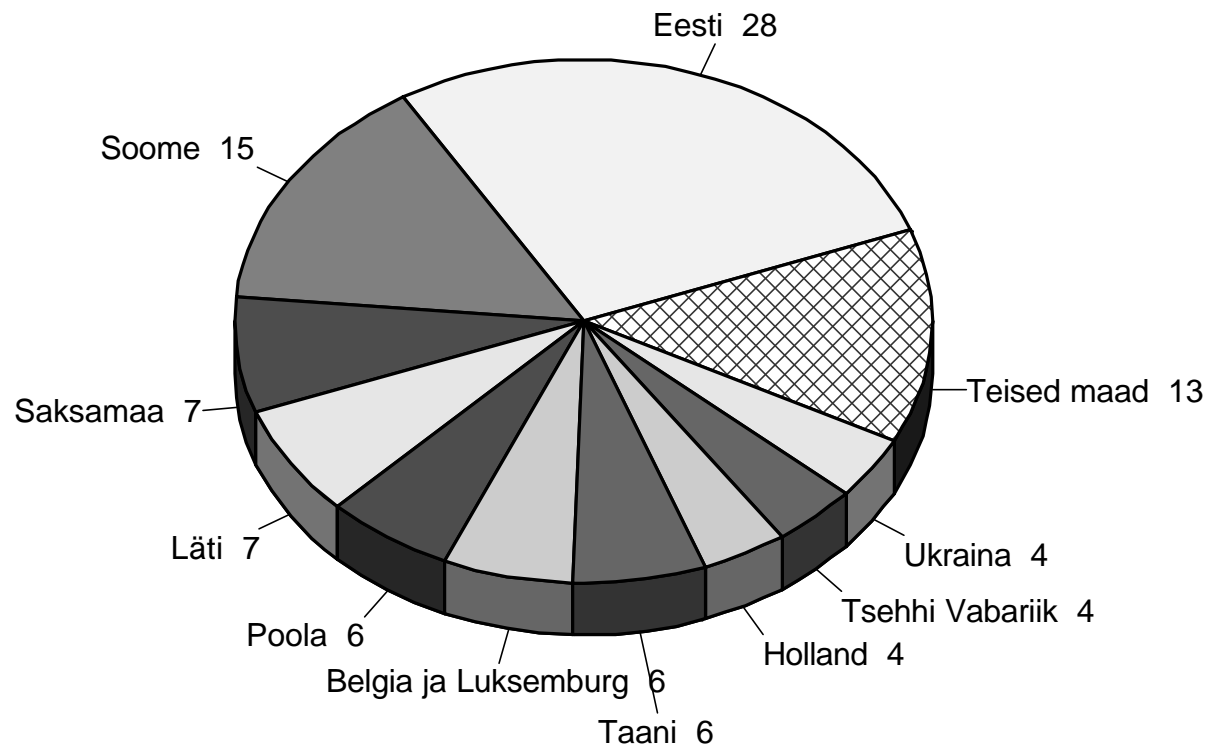
Nisujahu pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Küpsiste pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

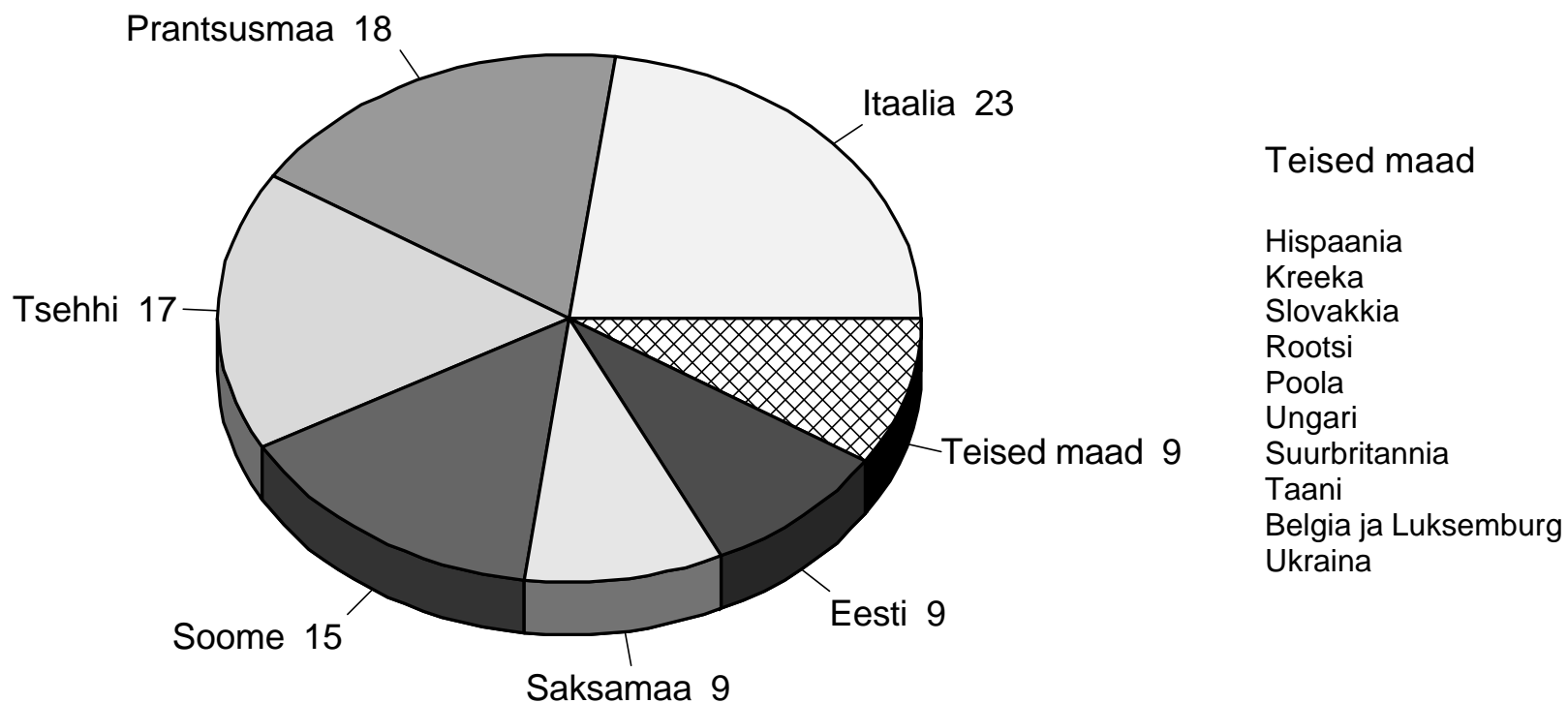

Teised maad

Türgi
Vene
Föderatsioon
Suurbritannia
Rootsi
Itaalia
Leedu
Brasiilia
Prantsusmaa
Austria
Kreeka
Jugoslaavia
Slovakkia

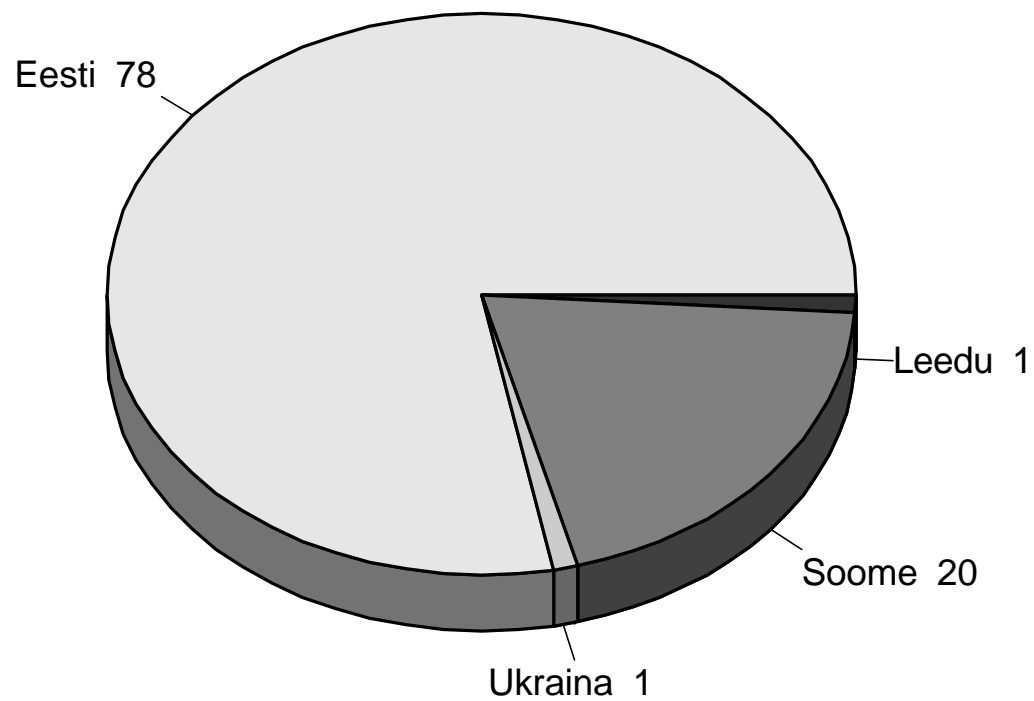
Makaronitoodete pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Kaerahelveste pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 4.5

Kodumaiste ja importteraviljatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Leib	99.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	0.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nisujahu k/s	89.1	73.0	64.4	68.7	64.7	68.4	60.3	81.2	85.2	79.2	10.9	27.0	35.6	31.3	35.3	31.6	39.7	18.8	14.8	20.8
Küpsised	39.3	30.1	32.9	37.6	37.9	40.5	33.0	36.7	32.6	31.4	60.7	69.9	67.1	62.4	62.1	59.5	67.0	63.3	67.4	68.6
Makaronid	35.3	11.2	-	-	-	19.0	14.3	22.1	22.9	17.9	64.7	88.8	100.0	100.0	100.0	81.0	85.7	77.9	77.1	82.1
Kaerahelbed						82.4	75.4	82.8	86.4	88.0						17.6	24.6	17.2	13.6	12.0

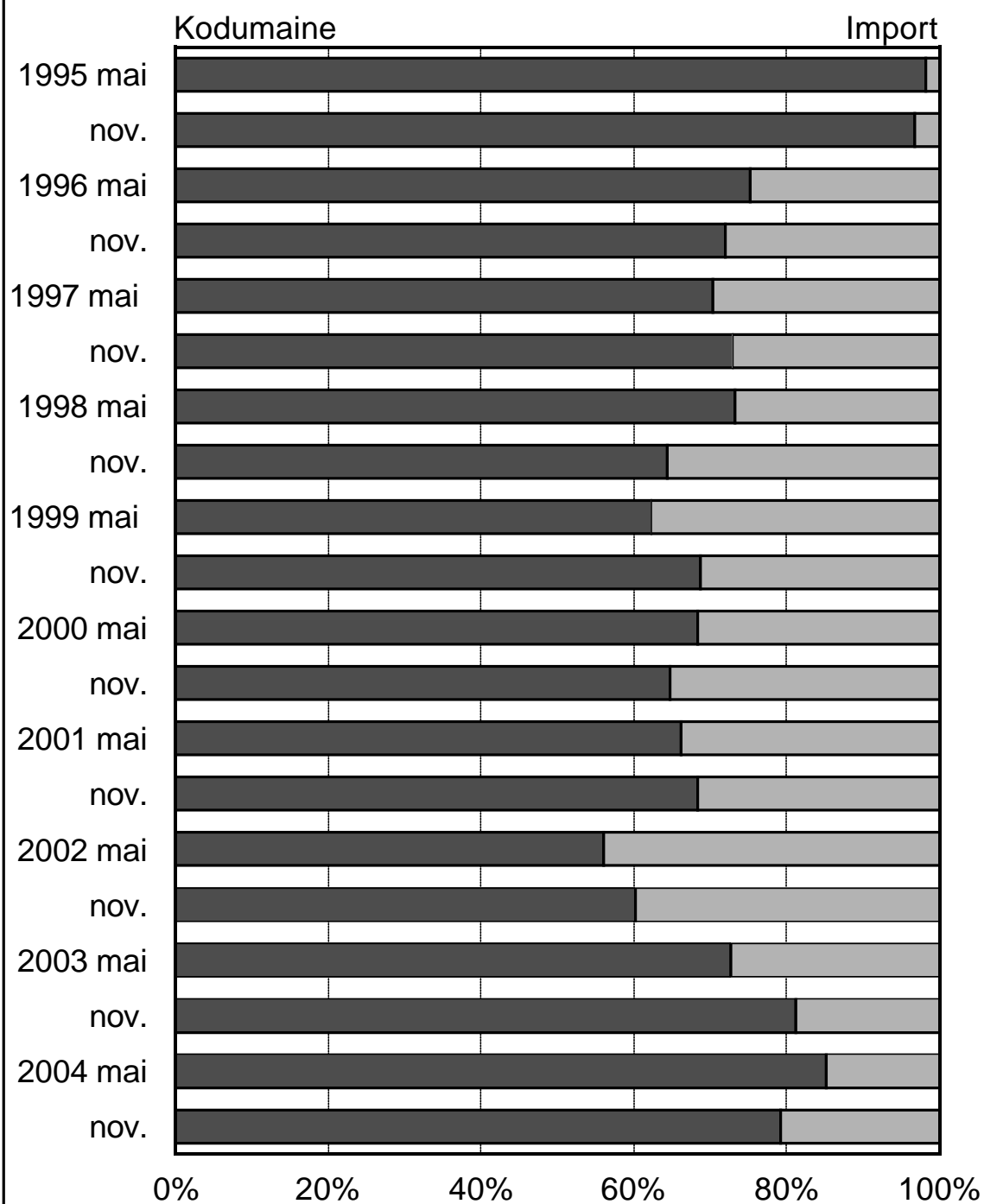
Tabel 4.6

Kodumaiste ja importteraviljatoodete osakaal kaupluste rahalises käibes 2004. a novembris (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Leib	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-
Nisujahu	79.2	20.8	50.8	49.2	84.5	15.5	82.1	17.9
Küpsised	31.4	68.6	37.5	62.5	33.4	66.6	25.7	74.3
Makaronid	17.9	82.1	12.2	87.8	18.3	81.8	19.6	80.4
Kaerahelbed	88.0	12.0	77.5	22.5	87.3	12.8	93.5	6.5

Kodumaise- ja importnisujahu osatähtsus nisujahu kogukäibes

(1995 - 2004 november)

Tabel 4.7

Kodumaiste ja importteraviljatoodete keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti kaup					Importkaup				
	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Leib	17.17	16.77	16.67	16.70	16.80	–	–	–	–	–
Nisujahu k/s	7.38	6.80	6.48	6.93	7.12	6.90	6.89	7.09	7.53	7.60
Küpsised	34.31	33.87	32.80	32.25	31.91	55.32	52.20	49.70	52.11	48.09
Makaronid	13.78	12.89	12.32	12.93	11.60	15.48	15.84	15.60	15.79	16.15
Kaerahelbed	16.99	16.76	16.89	15.35	15.49	19.45	18.28	19.51	18.93	19.28

Tabel 4.8

Teraviljatoodete keskmised hinnad 2004. a novembris (kr/kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Leib	16.80	-	19.21	-	16.45	-	15.17	-
Nisujahu k/s	7.12	7.60	7.28	8.27	7.12	7.55	7.04	7.26
Küpsised	31.91	48.09	33.37	47.24	31.97	49.18	31.38	45.51
Makaronid	11.60	16.15	15.52	18.24	11.42	15.79	11.37	16.00
Kaerahelbed	15.49	19.28	16.70	19.83	15.16	19.13	15.18	18.93

5. JOOGID

JOOGID

Õlle sortiment suurenes viimase poole aastaga Eestis tervikuna 59 nimetuseni keskmiselt kaupluse kohta (mais 54 nimetust) (tabel 5.1) Kohaliku õlle sortiment jäi maikuu tasemele - 35 nimetust keskmiselt kaupluses, importõlle valik kasvas 18-lt 24 nimetuseni kaupluses. Importõlut müüakse Tallinnas tunduvalt suuremas valikus ja koguseliselt enam, kui mujal Eestis. Tallinnas oli müügil 73 (mais 52), teistes linnades 19 (mais 17) ja maakauplustes 11 (mais 6) nimetust importõlut. Venemaalt imporditud õlu osatähtsus sortimendis on tõusnud 4%-lt 6,4%-ni. Õllevalik oli rikkalikum Ülemiste Rimis, kus oli müügil 55 kodumaist ja 140 nimetust importõlut, mis olid pärit 15 riigist, kusjuures 47 nimetust oli toodetud Venemaal. Kodumaise purgiõlle hind tõusis novembris võrreldes maikuuga 0,1%, imporditud purgiõlu odavnes 2,9% (tabel 5.7). Kõige kallim purgiõlu oli pärit Suurbritanniast (39.10 kr/l), odavaim Saksamaalt (15.80 kr/l). Venemaal toodetud purgiõlu oli 4% odavam kui Eesti purgiõlu. Eesti õlletootja AS Tartu Õlletehas toodab oma A.Le Coq purgiõlled Soomes, antud uurimistöös on neid käsitletud siiski Eesti õllena. Kodumaise **viina** valik kauplustes poole aastaga muutunud ei ole, endiselt pakutakse tarbijale 43 sorti kodumaist viina, importviina valik on 2 toote võrra kasvanud (tabel 5.1). Müügilolevast sortimendist oli 2003. aasta novembris 82% ja 2004. aasta mais 75%, nüüd 72% toodetud Eestis. Importviin on pärit 21 erinevast riigist, võrreldes eelmise uurimistööga on valikusse lisandunud Ukraina, Türgi, Kreeka, Leedu ja Moldaavia viin. Tallinna kauplustes on kodumaise viina sortiment suurenenud 44-lt 55 tooteni, importviina valik on aga suurenenud 32-lt 48-ni. Väljaspool Tallinna jäi viina sortiment maikuu tasemele. Kodumaise viina osatähtsus käibes Eestis tervikuna vähenes 93%-lt 89%-ni ja seda vaid Tallinna arvelt, väljaspool Tallinna kodumaise viina osatähtsus käibes veidi kasvas. Importviina käibe kasvu põhjuseks Tallinnas on ühelt poolt jõukama tarbija kvaliteetsema importviina eelistamine (nt Venemaal toodetud "Russky Standart"), teiselt poolt turistide viinaostude suurenemine üle kahe korra. Suurenenud on keskmise ja ka madalama hinnaklassi viinade osatähtsus kodumaiste 0,75-liitristesse pudelitesse villitud viinade hulgas, varem olid 0,75-liitristes pudelites vaid kõrgema hinnaklassi viinad. Kodumaine 0,7-0,75-liitristes pudelites viin maksis novembris 134.66 kr/l ja importviin 277.17 kr/l. Müügilolevaist viinadest kallimad on pärit Rootsist ja Venemaalt, nende hind ulatub 400 kr/l.

Kodumaiste **mahlade** sortimendi laius poole aastaga muutunud ei ole, osatähtsus käibes vähenes 2004. aasta maikuu 49%-lt 46%-ni. Importmahlade sortiment suurenes 23-lt 28 nimetuseni keskmiselt kaupluses. Tallinna kauplustes suurenes kodumaiste mahlade valik 14-lt 20-ni ja importmahlade sortiment 35-lt 55-ni. Maikuu oli Tallinna kauplustes 35 importmahlast 14, seekord 55-st 24 pärit Lätist. Suurim mahlavalik oli Haabersti Citymarketis, kus oli müügil 15 mahla Eestist, 37 Lätist, 16 Saksamaalt, 9 Soomest, 6 Ukrainast, Hollandist ja Portugalist, 3 Itaaliast ja 2 Hispaaniast. Eesti teiste linnade kauplustes kodumaiste mahlade valik veidi vähenes, importmahlade sortiment laienes 24-lt 28-ni. Maakauplustes mahlade valik oluliselt ei muutunud. Mahlade sortimendis vähenes Eesti mahlade osatähtsus 39%-lt 33%-ni ning suurenes Läti (31%-ni, mais 30%), Saksamaa (5%-ni, mais 2%), Itaalia (3%-ni, mais 2%) osatähtsus. Maikuu oli kauplustes müügil mahlu 14-st riigist, novembris 19-st riigist. Põhiliseks importmahla müügiedu põhjuseks on odavam hind. Eestimaise õunamahla liitrine pakk kallines viimase poole aastaga 2,8% (13.99 kr/l), importmahl odavnes 1,3% (12.92 kr/l).

Tabel 5.1

Kodumaiste ja importjookide sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Õlu	7.6	16.5	19.6	23.4	23.0	27.7	26.9	26.5	35.6	35.6	8.2	5.8	6.9	11.5	9.9	9.5	11.3	12.2	18.2	23.8
Viin	7.2	30.8	34.4	44.8	42.0	45.5	42.1	40.9	43.2	42.9	4.6	5.3	10.9	12.4	14.3	9.1	14.7	8.7	14.1	16.6
Mahl	3.8	10.5	11.9	13.6	10.5	11.4	15.5	14.6	14.6	13.8	11.5	17.9	27.3	36.7	37.1	32.5	26.1	21.4	22.9	27.8

Tabel 5.2

Jookide sortimendi laius 2004. a novembris (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Õlu	35.6	23.8	41.5	73.2	34.7	19.6	34.8	10.8
Viin	42.9	16.6	54.8	48.3	39.2	15.6	43.9	5.5
Mahl	13.8	27.8	19.8	54.7	13.3	28.3	12.4	16.3

Tabel 5.3

**Kodumaiste ja importjookide suhe
kaupluses pakutavas jookide sortimendis (%)**

	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Õlu	48.0	70.5	63.0	70.3	70.8	71.0	70.3	68.5	66.2	59.9	52.0	29.5	37.0	29.7	29.2	29.0	29.7	31.5	33.8	40.1
Viin	61.0	73.9	73.5	75.8	82.2	75.6	78.1	82.4	75.4	72.1	39.0	26.1	26.5	24.2	17.8	24.4	21.9	17.6	24.6	27.9
Mahl	24.8	27.8	24.5	26.8	24.4	30.3	38.8	40.7	38.9	33.2	75.2	72.2	75.5	73.2	75.6	69.7	61.2	59.3	61.1	66.8

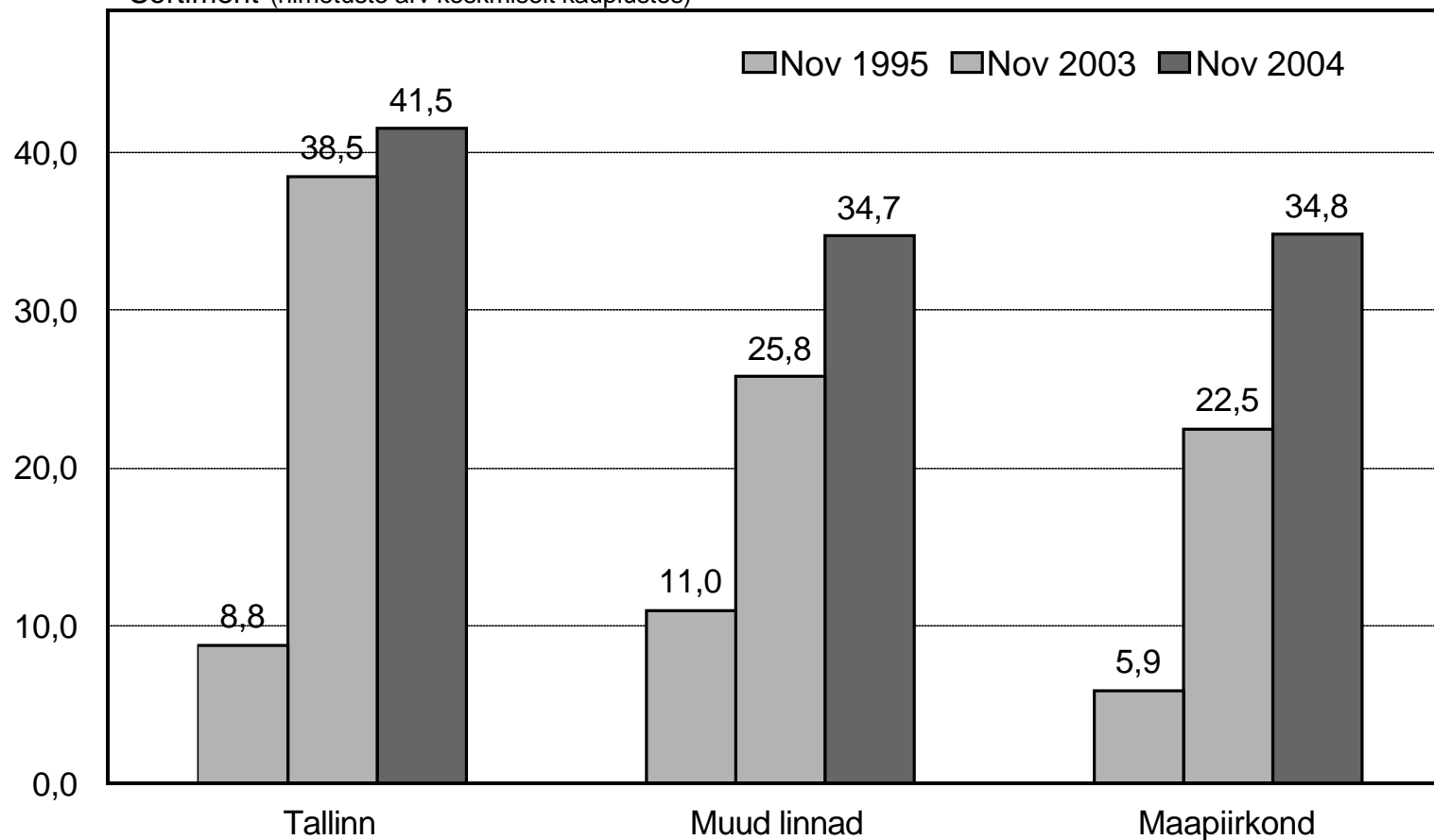
Tabel 5.4

**Kodumaiste ja importjookide suhe kaupluses
pakutavas jookide sortimendis 2004. a novembris (%)**

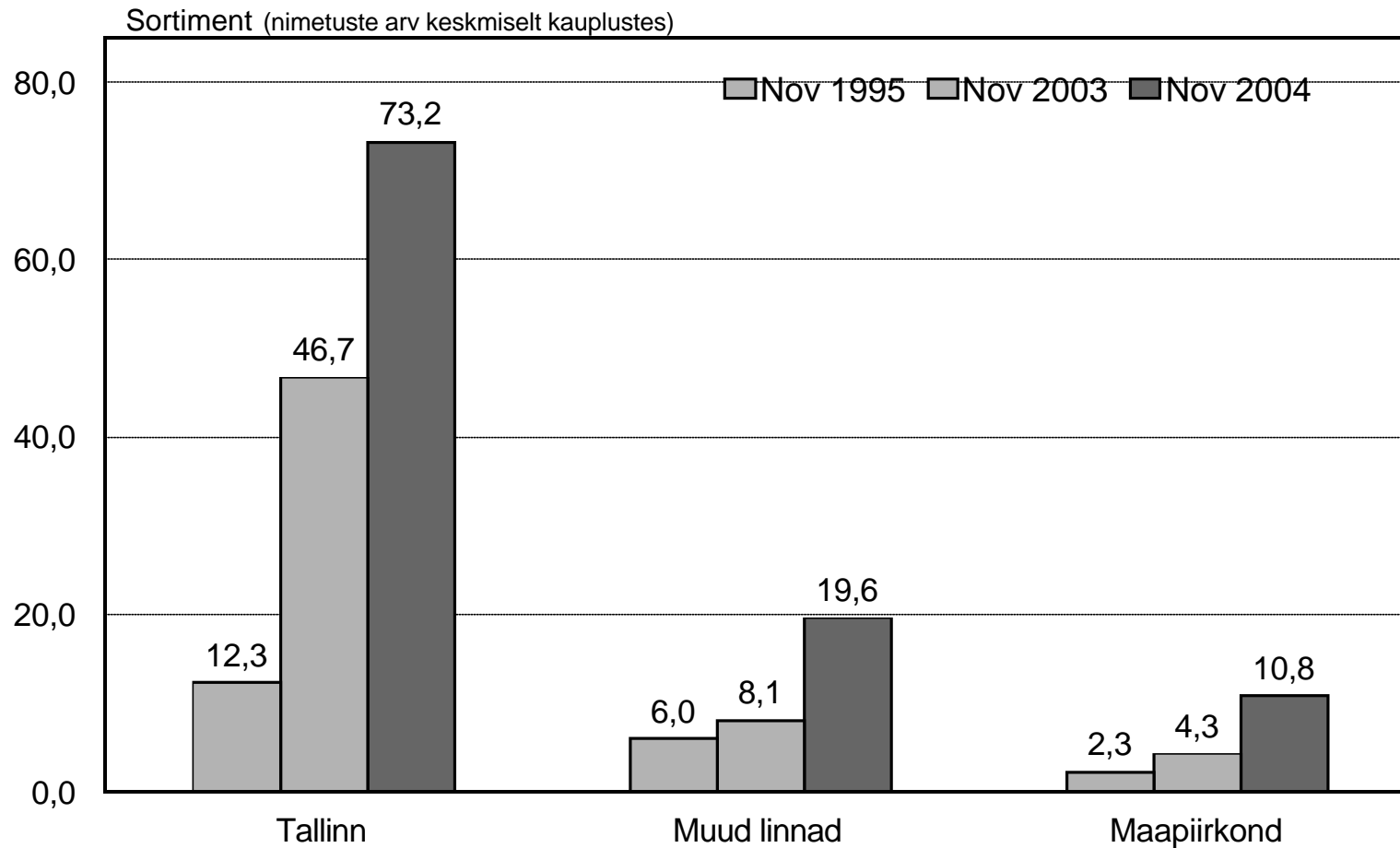
	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Õlu	59.9	40.1	36.2	63.8	63.9	36.1	76.3	23.7
Viin	72.1	27.9	53.2	46.8	71.6	28.4	88.9	11.1
Mahl	33.2	66.8	26.6	73.4	31.9	68.1	43.3	56.7

Kodumaise õlle sortiment

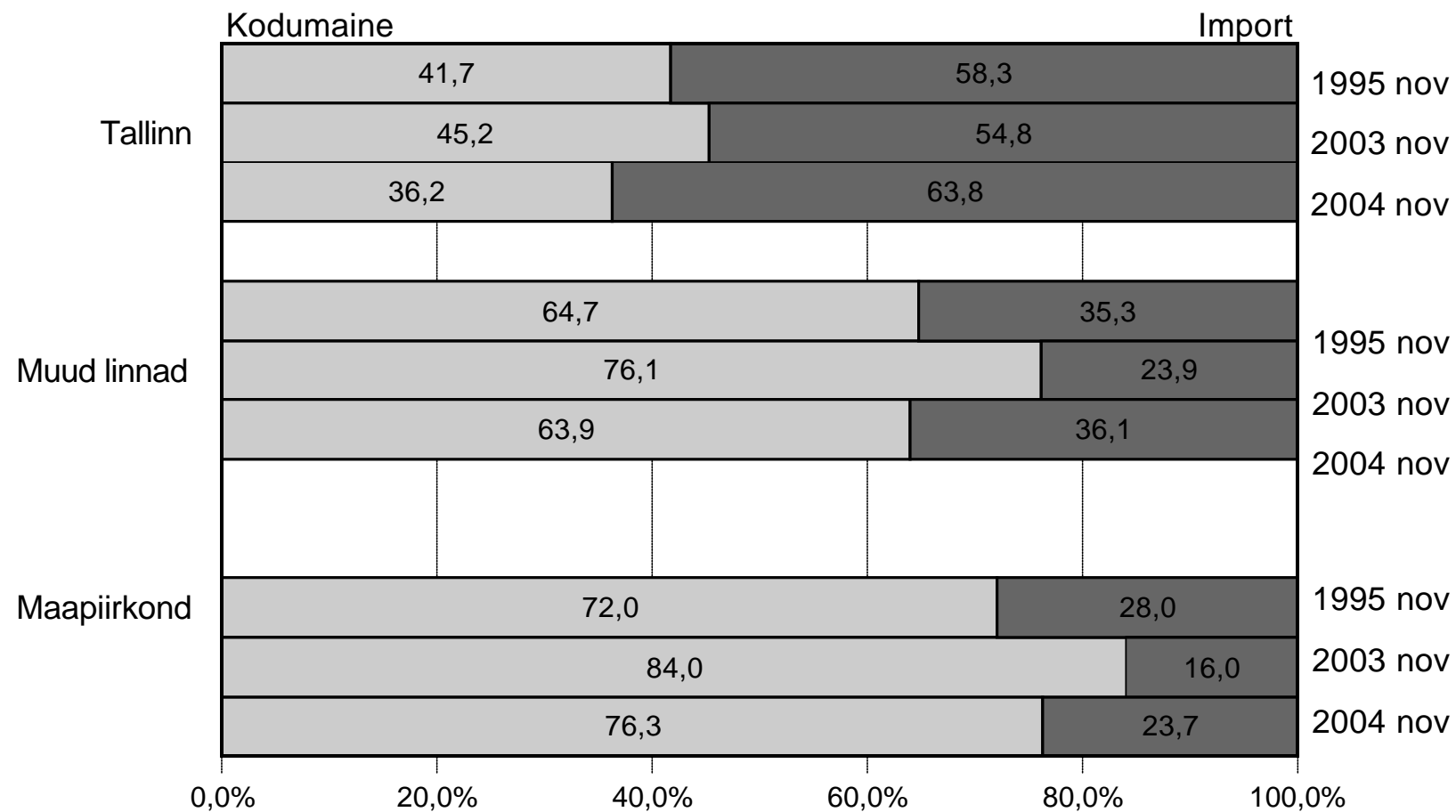
Sortiment (nimetuste arv keskmiselt kauplustes)

Importõlle sortiment

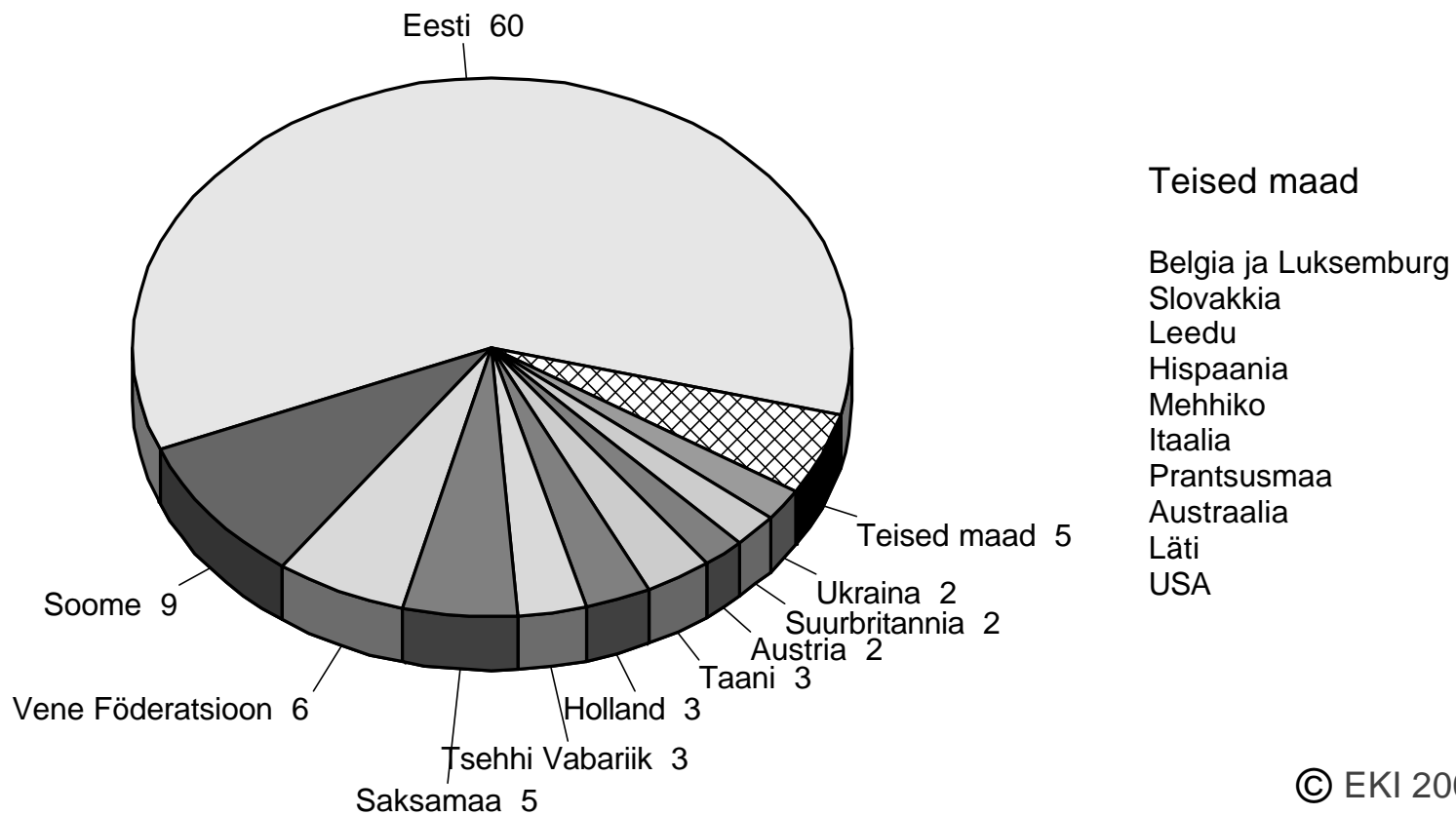

Õlle sortiment (%)

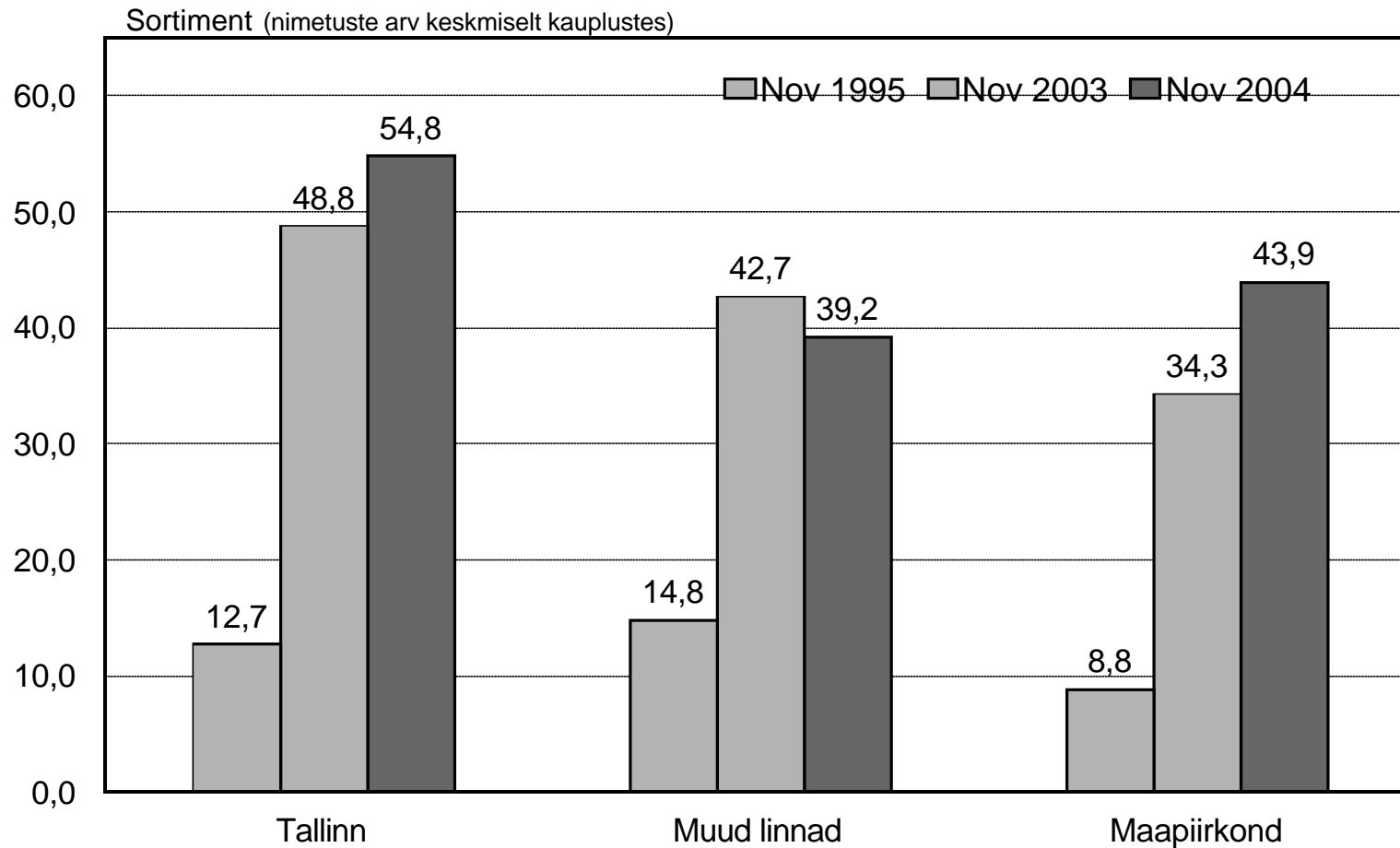

Õlle pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

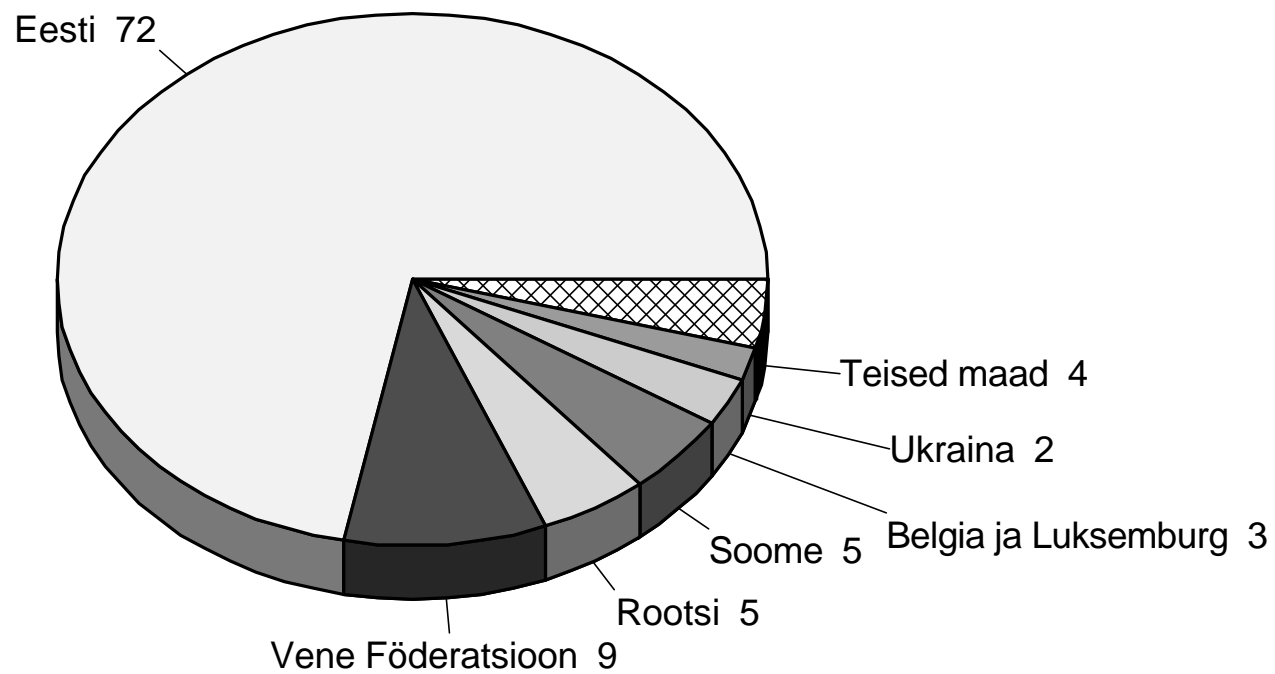

Kodumaise viina sortiment

Viina pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

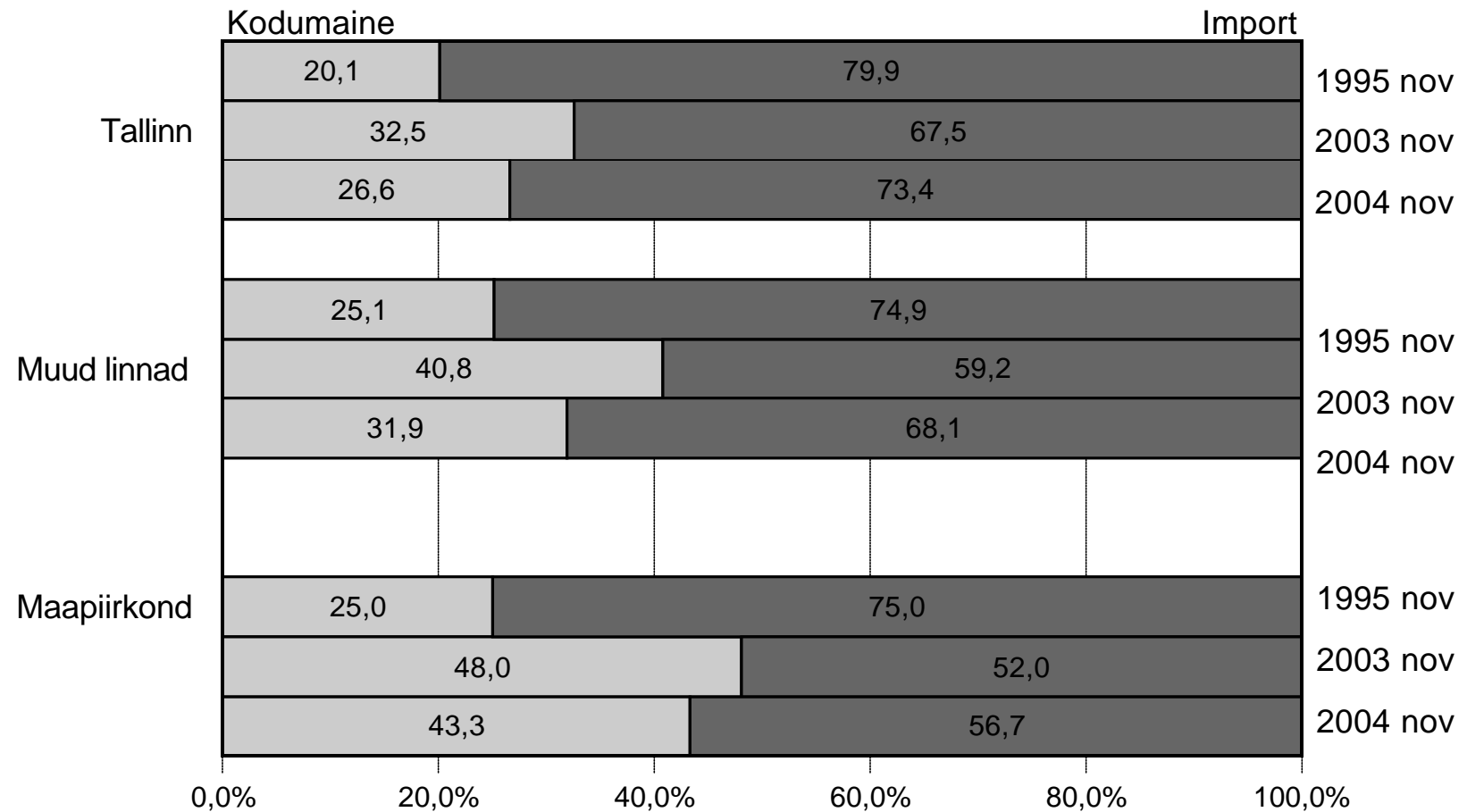
(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Teised maad

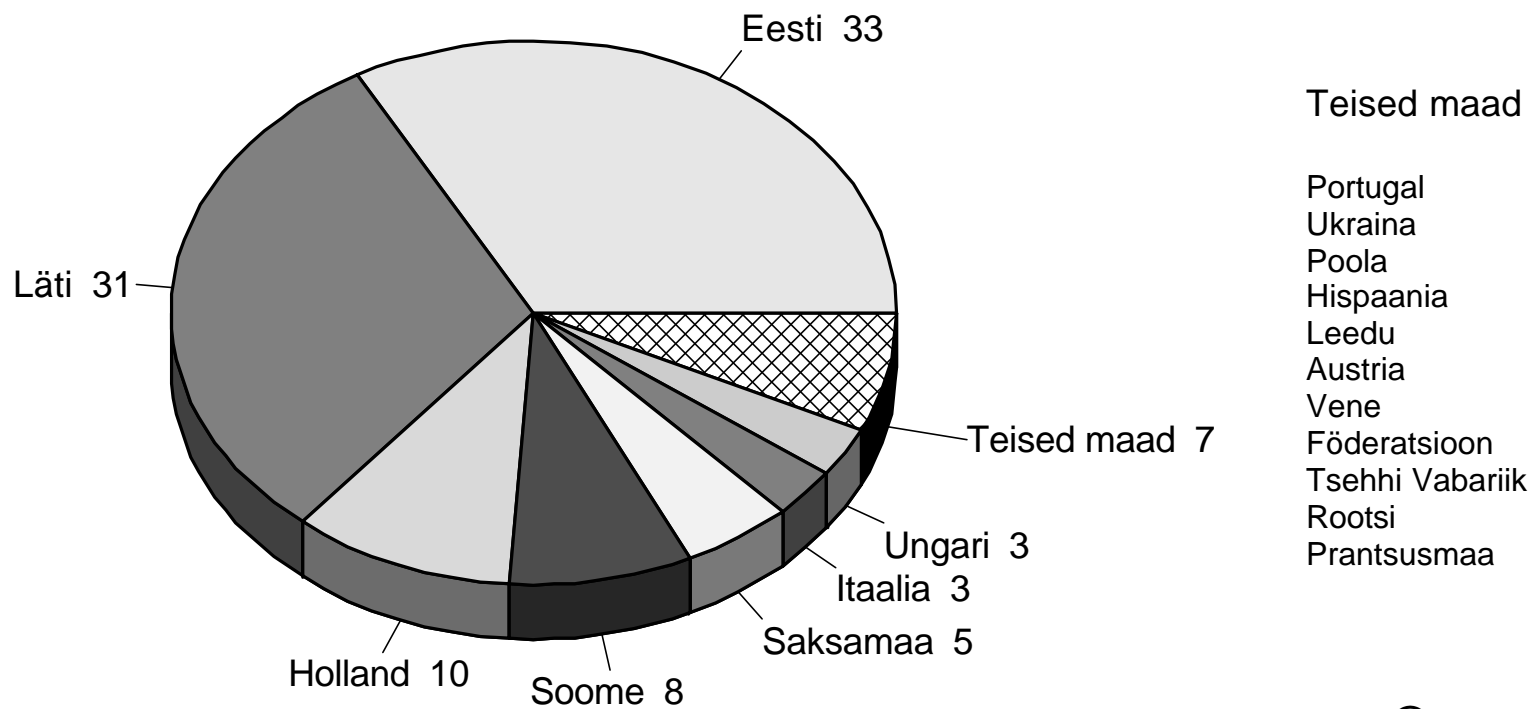
Suurbritannia
Itaalia
Prantsusmaa
Mehhiko
Holland
Kreeka
Poola
USA
Norra
Leedu
Brasiilia
Moldaavia
Saksamaa
Taani
Türgi

Mahla sortiment (%)

Mahla pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 5.5

Kodumaiste ja importjookide osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Õlu	80.6	90.7	91.4	89.5	92.6	93.3	93.3	91.8	88.3	89.0	19.4	9.3	8.6	10.5	7.4	6.7	6.7	8.2	11.7	11.0
Viin	85.4	91.4	91.5	91.8	93.4	94.6	94.5	92.8	92.7	90.4	14.6	8.6	8.5	8.2	6.6	5.4	5.5	7.2	7.3	9.6
Mahl	44.0	42.7	39.1	36.3	37.2	43.5	51.5	53.9	48.8	46.0	56.0	57.3	60.9	63.7	62.8	56.5	48.5	46.1	51.2	54.0

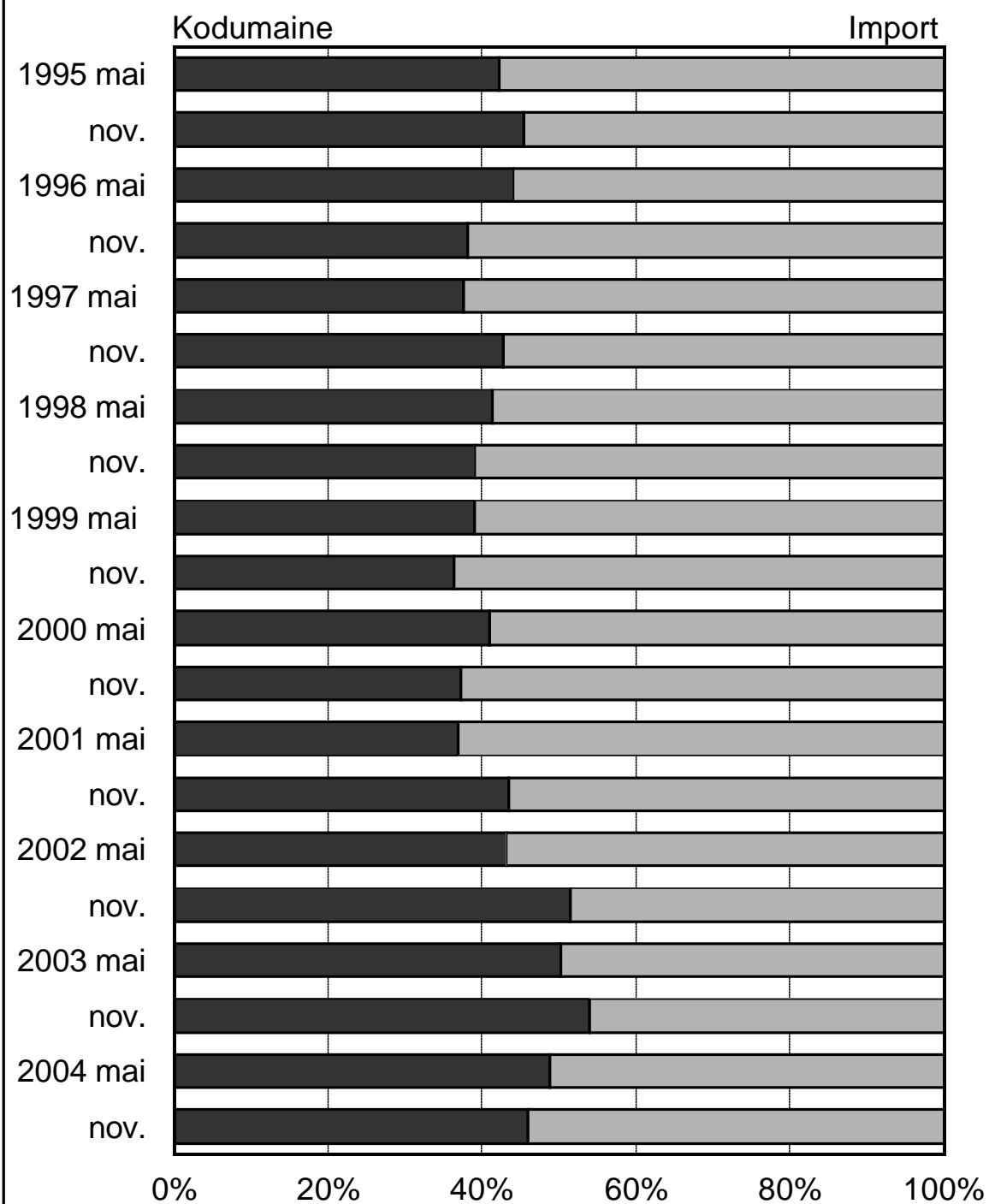
Tabel 5.6

Kodumaiste ja importjookide osakaal kaupluste rahalises käibes 2004. a novembris (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Õlu	89.0	11.0	78.3	21.7	90.1	9.9	91.6	8.4
Viin	90.4	9.6	70.8	29.2	92.8	7.2	94.3	5.7
Mahl	46.0	54.0	50.8	49.2	46.3	53.7	43.5	56.5

Kodumaise- ja importmahla osatähtsus mahla kogukäibes

(1995 - 2004 november)

Tabel 5.7

Kodumaiste ja importjookide keskmised hinnad (kr/l)

	Eesti kaup				Importkaup					
	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Õlu	20.40	21.76	20.76	22.17	22.19	25.39	25.33	25.64	25.24	24.50
Viin	133.14	142.77	134.04	133.70	134.66	284.90	284.08	278.47	279.96	277.17
Mahl	13.62	13.06	13.80	13.61	13.99	13.29	12.70	12.36	13.09	12.92

Tabel 5.8

Jookide keskmised hinnad 2004. a novembris (kr/l)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Õlu	22.19	24.50	22.20	25.38	22.41	24.41	21.80	22.78
Viin	134.66	277.17	152.68	282.77	133.89	264.40	128.80	320.28
Mahl	13.99	12.92	14.13	14.22	13.98	12.45	13.96	12.13

6. MUUD TOIDUKAUBAD

MUUD TOIDUKAUBAD

Loomsed ja taimsed rasvad

Margariini sortiment muutus viimase poole aastaga vähe (tabel 6.1). Kodumaine margariin on üks kuue kuuga enim kallinenud toidukaupu, poole aastaga tõusis hind 8,8% ning see on ka üks põhjusi, miks Eesti margariini osatähtsus käibes vähenes 15%-lt 14%-ni. Aasta tagasi oli Eesti margariini osatähtsus käibes 21%, kilohind 5 krooni odavam (tabel 6.7). Sortimendis suurenes jätkuvalt Poolast imporditud margariini osatähtsus.

Kodumaise **toiduõli** sortimendis ja osatähtsuses käibes muutusi ei olnud (tabel 6.5). Vaid Tallinna kauplustes importõli sortiment laienes 45-lt 53 nimetuseni. Eesti õlide osatähtsus sortimendis vähenes 3%-punkti võrra ning samapalju suurenes Itaalias toodetud õli osatähtsus. Stockmannis oli müügil 88 sorti toiduõli, sh 38 Itaaliast, 13 Hispaaniast, 12 Prantsusmaalt, 9 Kreekast, 6 Belgiast, 5 Eestist, 4 Leedust ja 1 Austriast.

Eesti 1-liitrine rapsiõli kallines poole aastaga 0,1%, importrapsiõli odavnes 3,4%.

Aiandussaadused

Kodumaise **konservkurgi** osatähtsuses käibes langes poole aastaga 2%-punkti võrra kuna hind tõusis enam kui importkurkidel. Eesti konservkurgid maksid novembris 25.35 kr/kg (mais 24.13 kr/kg) ja importkurgid 18.46 kr/kg (mais 18.21 kr/kg).

Eesti tarbija eelistab üldiselt kodumaist **värsket kurki** ja **tomatit**, kuid vastavalt aastaajast mõjutatud hinnast ostetakse ka importi. Eestis kasvatatud kurk oli novembris importkurgist 10,3% ja tomat 3,5% kallim.

Tabel 6.1

Muude toidukaupade sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Margariin	0.4	1.3	1.2	1.7	2.0	2.8	3.6	4.1	4.7	4.4	9.0	11.8	13.0	14.2	12.8	17.4	15.7	13.7	16.2	16.2
Toiduõli	0.1	0.1	0.1	0.3	1.6	2.2	2.5	2.8	3.2	2.8	5.7	7.4	9.1	10.7	8.5	10.2	9.6	12.2	15.8	17.1
Konservkurk						5.8	6.3	7.0	7.8	7.6						6.7	5.2	5.8	6.2	6.0
Kurk						0.7	1.0	0.9	1.0	1.0						0.5	0.3	0.2	0.5	0.1
Tomat						0.2	0.4	0.7	-	0.3						1.3	1.0	0.9	1.6	1.7

Tabel 6.2

Muude toidukaupade sortimendi laius 2004. a novembris (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Margariin	4.4	16.2	7.0	20.8	4.5	17.6	3.2	11.9
Toiduõli	2.8	17.1	4.0	53.3	2.7	15.1	2.4	5.9
Konservkurk	7.6	6.0	18.2	10.8	7.9	6.0	3.0	3.9
Kurk	1.0	0.1	1.3	-	1.0	0.2	1.0	-
Tomat	0.3	1.7	0.3	5.3	0.2	1.5	0.3	0.7

Tabel 6.3

**Muude kodumaiste ja importtoidukaupade suhe
kaupluses pakutavas toidukaupade sortimendis (%)**

	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Margariin	4.3	9.9	8.5	10.7	13.5	13.8	18.7	23.1	22.4	21.4	95.7	90.1	91.5	89.3	86.5	86.2	81.3	76.9	77.6	78.6
Toiduõli	1.1	1.3	1.1	2.7	15.8	17.5	20.4	18.9	16.9	13.9	98.9	98.7	98.9	97.3	84.2	82.5	79.6	81.1	83.1	86.1
Konservkurk						46.4	54.5	54.6	55.5	56.0						53.6	45.5	45.4	44.5	44.0
Kurk						61.5	78.6	85.1	65.2	90.4						38.5	21.4	14.9	34.8	9.6
Tomat						13.8	29.2	42.9	-	13.5						86.2	70.8	57.1	100.0	86.5

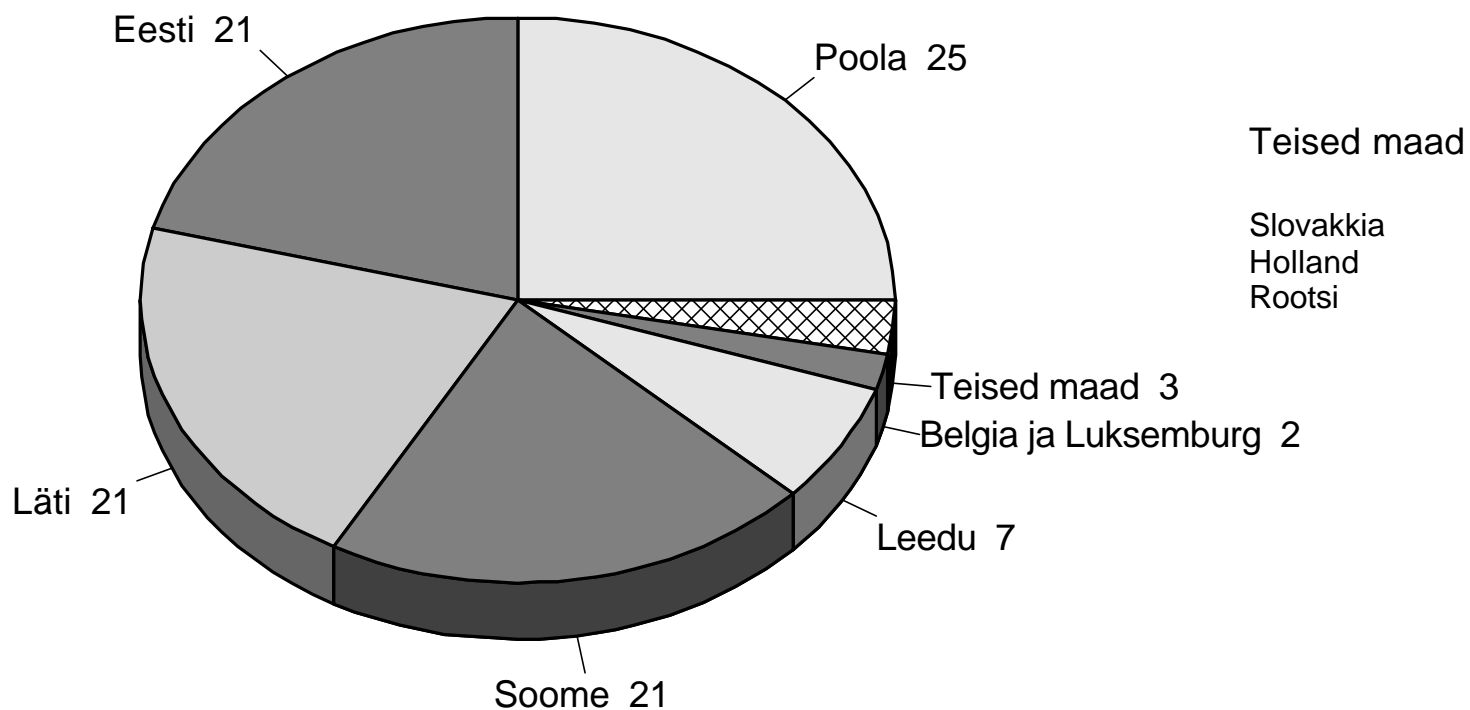
Tabel 6.4

**Muude kodumaiste ja importtoidukaupade suhe kaupluses
pakutavas toidukaupade sortimendis 2004. a novembris (%)**

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Margariin	21.4	78.6	25.1	74.9	20.3	79.7	21.1	78.9
Toiduõli	13.9	86.1	7.0	93.0	15.0	85.0	29.0	71.0
Konservkurk	56.0	44.0	62.6	37.4	56.6	43.4	43.3	56.7
Kurk	90.4	9.6	100.0	-	82.8	17.2	100.0	-
Tomat	13.5	86.5	5.9	94.1	12.5	87.5	33.3	66.7

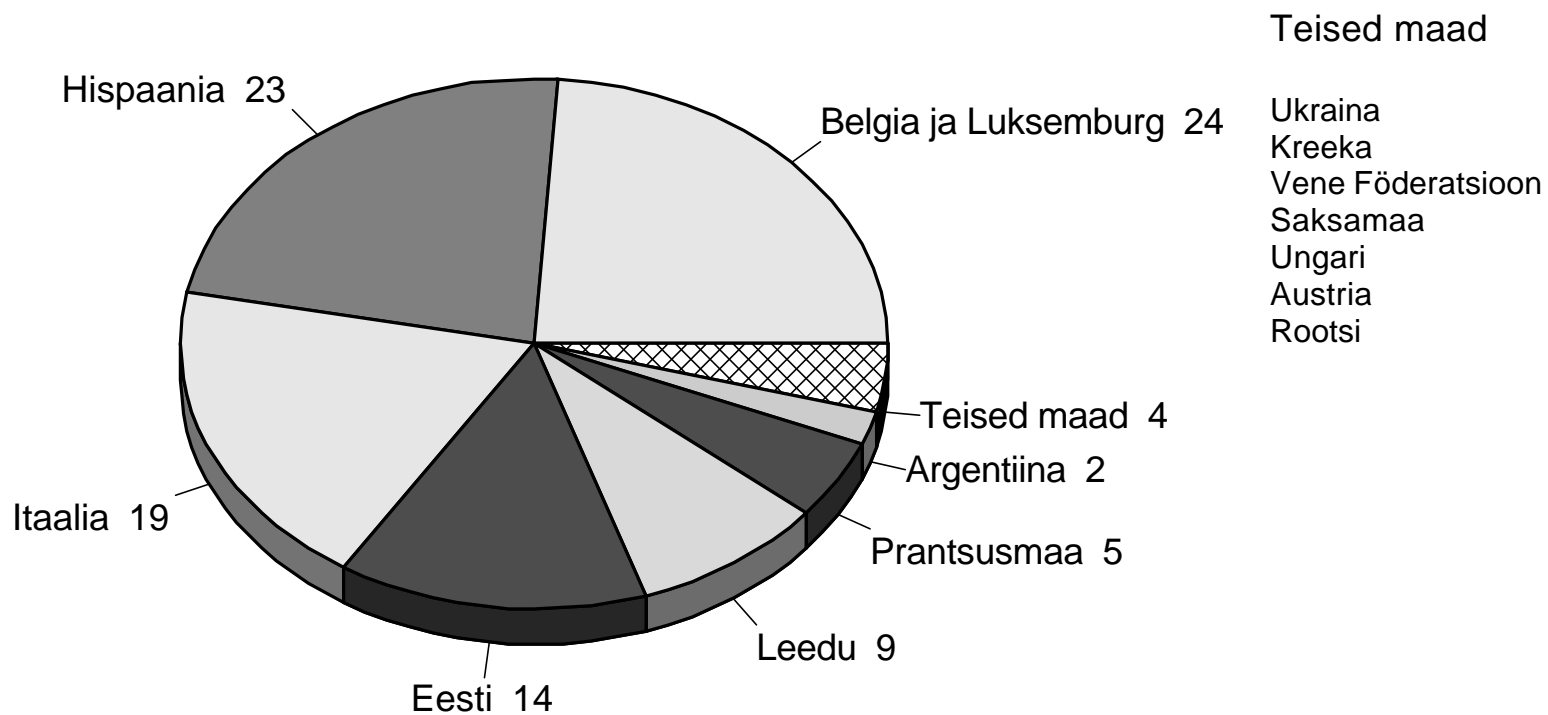
Margariini pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

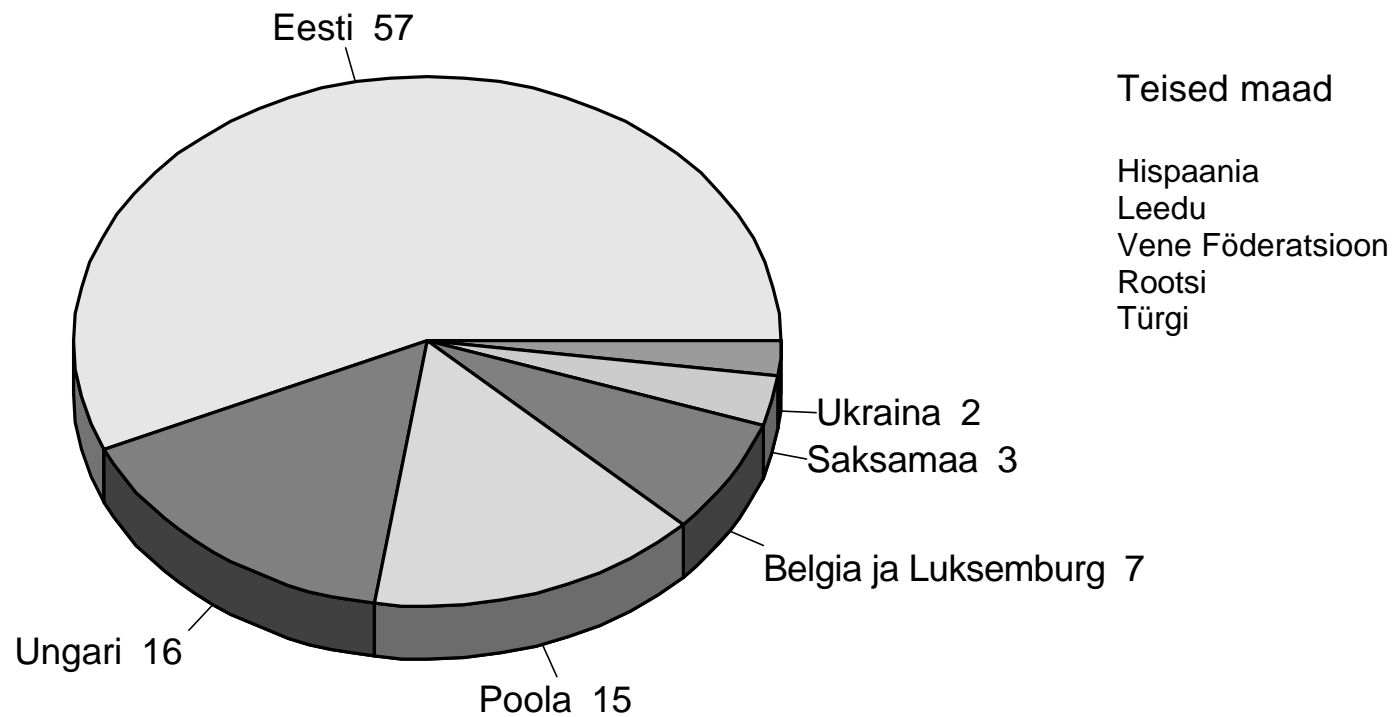
Toiduõli pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

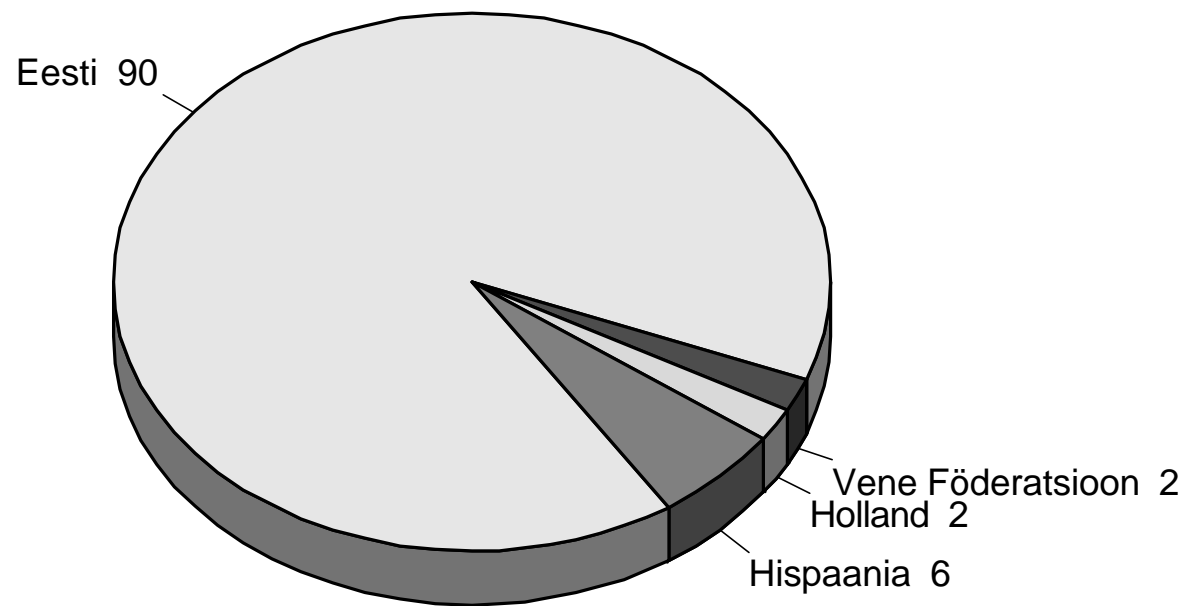
Konservkurgi pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Värske kurgi pakkumise struktuur tootjamaade lõikes

(müügilolevate kaubanimetuste koguarvust, %)

Tabel 6.5

Muude kodumaiste ja importtoidukaupade osakaal kaupluste rahalises käibes (%)

	Eesti kaup										Importkaup									
	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 1994	Nov 1997	Nov 1998	Nov 1999	Nov 2000	Nov 2001	Nov 2002	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Margariin	6.7	8.8	7.5	7.7	10.4	18.7	13.0	21.6	15.5	14.4	93.3	91.2	92.5	92.3	89.6	81.3	87.0	78.4	84.5	85.6
Toiduõli	1.0	0.9	3.2	2.6	29.1	37.1	28.1	30.5	31.3	30.5	99.0	99.1	96.8	97.4	70.9	62.9	71.9	69.5	68.7	69.5
Konservkurk						52.5	48.5	49.9	47.3	45.6						47.5	51.5	50.1	52.7	54.4
Kurk						63.5	85.4	81.1	86.5	82.0						36.5	14.6	18.9	13.5	18.0
Tomat						20.7	31.1	44.2	1.5	20.4						79.3	68.9	55.8	98.5	79.6

Tabel 6.6

Muude kodumaiste ja importtoidukaupade osakaal kaupluste rahalises käibes 2004. a novembris (%)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Margariin	14.4	85.6	24.2	75.8	13.8	86.2	11.5	88.5
Toiduõli	30.5	69.5	20.0	80.0	27.7	72.3	39.2	60.8
Konservkurk	45.6	54.4	60.0	40.0	48.3	51.8	35.7	64.3
Kurk	82.0	18.0	69.2	30.8	77.3	22.7	94.7	5.3
Tomat	20.4	79.6	22.5	77.5	11.3	88.8	34.3	65.7

Tabel 6.7

Muude kodumaiste ja importtoidukaupade keskmised hinnad (kr/kg)

	Eesti kaup				Importkaup					
	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004	Nov 2002	Mai 2003	Nov 2003	Mai 2004	Nov 2004
Margariin	43.14	43.21	43.19	44.17	48.05	26.66	27.17	27.63	26.39	27.01
Toiduõli (kr/l)	16.47	16.79	16.57	17.23	17.25	18.34	19.05	19.45	19.06	18.42
Konservkurk	25.46	24.71	24.69	24.13	25.35	21.50	19.76	19.58	18.21	18.46
Kurk	23.35	39.54	17.78	37.19	25.45	20.68	27.86	14.76	29.09	23.08
Tomat	22.31	–	25.77	–	21.00	21.47	25.72	21.59	24.10	20.29

Tabel 6.8

Muude toidukaupade keskmised hinnad 2004. a novembris (kr/kg)

	Eesti kokku		s.h. Tallinn		muud linnad		maapiirkond	
	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup	Eesti kaup	Importkaup
Margariin	48.05	27.01	47.95	30.31	49.31	26.58	45.59	25.73
Toiduõli (kr/l)	17.25	18.42	16.70	17.07	17.47	18.94	17.13	17.89
Konservkurk	25.35	18.46	25.51	19.49	25.41	18.52	24.90	17.44
Kurk	25.45	23.08	22.93	-	26.18	23.08	25.66	-
Tomat	21.00	20.29	19.40	23.25	19.04	18.47	23.60	19.56